

**Tartu Ülikool
Filosoofiateaduskond
Germaani-romaani filoloogia osakond
Kirjalik tõlge**

ARAABIA KEELE VESTMIK-SÕNASTIK

Magistriprojekt

**Autor: Kätlin Hommik
Vormiline juhendaja: Ilmar Anvelt
Sisuline juhendaja: Kristi Ockba**

Tartu

2013

EESSÕNA

Idee käesoleva töö kirjutamiseks tekkis juba ammu seoses autori tööga araabia keele õpetajana. Eestlastest õpilaste parema materjali omandamise nimel sai koostatud hulk eestikeelset araabia keele grammatikat selgitavat materjali, õppetükke ja sõnavaralehti. Sõnavaralehed said omakorda aluseks ideele koostada väike araabia keele vestmik-sõnastik, mis ei oleks mitte tõlge mõnest võõrkeelest, vaid eestlaselt eestlastele koostatud õppematerjal.

Vestmik-sõnastiku eesmärk on võimaldada araabia keele õppijatel ja araabia riikides reisijatel võimalikult lihtsa vaevaga selgeks õppida või lugeda igapäevaselt vajalikke lauseid ja sõnu, õppida primaarset sõnavara näiteks tervitamiseks; vestluse alustamiseks; ilmast rääkimiseks; hotellis, pangas, restoranis ja poes suhtlemiseks; tee küsimiseks jne. Selleks on kasutusele võetud eestistatud rahvusvaheline transliteratsioon, mida töö autori õpetajakogemuse põhjal on eestlastel kõige lihtsam lugeda ja mille lugemisel on nende araabia keele hääldus kõige täpsem.

Vestmik-sõnastiku vasted on eesti keeles, araabia keeles, transkriptsioonis ja Maroko dialektis. Üheks raskeimaks küsimuseks töö koostamisel oli keele valik: araabia ühiskirjakeel on küll tervele araabia maailmale ühine, kuid selles ei räägita, vaid kirjutatakse; samas aga on dialektide kasutus riigiti piiritletud. Seetõttu saigi valitud kuldne kesktee ehk vestmik-sõnastikus on nii ühiskirjakeele kui ka Maroko dialekti vasted.

Käesolev töö ei ole lõplik versioon alustatud projektist, vaid alus tulevikus loodetavasti ilmuvale esimesele eestlaselt eestlastele araabia keele vestmik-sõnastikule. Idee lõplikuks

teostamiseks tuleb juba olemasolevale ligi 1000 vastele lisada uusi lauseid ja sõnu, uusi alateemasid, kultuuritausta selgitav lisa ja veel kaks dialekti (Egiptuse dialekt ja üks Lähis-Ida dialektidest), et vestmik oleks kasutatav kogu araabia maailmas.

Vestmik-sõnastiku koostamine oli väga mitmetahuline protsess. Kasutatud sai autori juba olemasolevat materjali; lisateemade ja uute ideede leidmiseks tuli uurida araabia keele vestmikke, eestikeelseid muude keelte vestmikke ja sõnaraamatuid ning konsulteerida ka tihti reisivate sõprade-tuttavate ja araabia keele huvilistega. Suureks abiks Maroko dialekti osa juures oli autori marokolasest abikaasa Mustapha Mrabte.

Töö on jaotatud neljaks osaks, millest esimene tutvustab araabia keele olemust. Teine osa annab lühiülevaate araabia keele õppe võimalustest Eestis. Kolmandas osas on võimalik tutvuda töö koostamise põhimõtete ja esinenud probleemidega, kasutatud transkriptsiooni selgituse ja tulevikuplaanidega, mis on seotud vestmik-sõnastikuga. Neljas osa on vestmik-sõnastik ise.

SISUKORD

EESSÕNA.....	2
1. ARAABIA KEELE TUTVUSTUS	6
1.1. ERINEVAD KEELETASANDID	6
1.2. KEELE ÜLESEHITUS JA GRAMMATIKA	9
1.2.1. Sõnade ülesehitus.....	9
1.2.2. Käänded	10
1.2.3. Arv	11
1.2.4. Sugu	11
1.2.5. Ajad.....	12
1.2.6. Verbide moodustamine	12
1.3. SÕNAVARA	14
1.4. KIRJASÜSTEEM.....	15
2. ARAABIA KEELE ÕPE EESTIS	17
3. VESTMIK-SÕNASTIK – SELGITUSED	19
3.1. KOOSTAMISE PÕHIMÕTETEST JA PROBLEEMIDEST	19
3.1.1. Keele valik	19
3.1.2. Transkriptsiooni valik.....	20
3.1.3 Grammatilised küsimused.....	23
3.2. ARAABIA TÄHESTIK JA KASUTATUD TRANSKRIPTSIOON	24
3.2.1. Maroko dialekt.....	26
3.3 TULEVIKUPLAANID.....	27
4. ARAABIA KEELE VESTMIK-SÕNASTIK.....	29
4.1 ESMANE SÕNAVARA.....	29
4.2 JUTUAJAMISE ALGUSES.....	32
4.3 IGAPÄEVANE ELU	33
4.4 HOTELLIS	34
4.5 MAJAS	35
4.5.1 Väljendid.....	35
4.5.2 Sõnavara.....	36
4.6 TEE KÜSIMINE.....	38
4.7 LINNAS.....	39
4.8 TRANSPORT	40
4.9 SÕIDUKID	43
4.10 RESTORANIS	43
4.11 TOIT	45
4.11.1 Söögiajad.....	45
4.11.2 Toidud.....	45
4.12 JUUR- JA PUUVILJAD.....	48
4.13 PANGAS.....	49
4.14 VABA AEG.....	50
4.15 ÜHENDUSE PIDAMINE	51
4.16 POODLEMINE.....	53

4.17 RIIDED	54
4.17.1 Väljendid.....	54
4.17.2 Sõnavara.....	55
4.18 AMETID	56
4.18.1 Väljendid.....	56
4.18.2 Sõnavara.....	57
4.19 PEREKOND	59
4.19.1 Väljendid.....	59
4.19.2 Sõnavara.....	59
4.20 NUMBRID.....	63
4.20.1 Põhiarvud	63
4.20.2 Järgarvud.....	64
4.21 VÄRVID	65
4.22 AEG	66
4.23 AASTAAJAD	67
4.24 KUUD	67
4.24.1 Päikesekalendri kuud	67
4.24.2 Islamikalendri (kuukalendri) kuud.....	68
4.25 NÄDALAPÄEVAD	69
4.26 KELLAAEG	69
4.27 MÕÕDUD.....	70
4.28 OSAD.....	71
4.29 ARITMEETIKA	72
4.30 INIMKEHA	72
4.31 LOOMAD	76
4.32 LOODUS	78
4.33 OMADUSSÕNAD	80
4.34 MÄÄRSÕNAD.....	83
4.35 TEGUSÕNAD	84
KOKKUVÕTE	90
KASUTATUD KIRJANDUS.....	91
LISAD.....	92
Lisa 1: Araabia keele tähestik, ametlik transkriptsioon ja eesti keele hääldus	92
Lisa 2: Teemajaotuseta eesti-araabia sõnastik	93
SUMMARY	133

1. ARAABIA KEELE TUTVUSTUS

Selleks, et ühest keelest teise tõlkida, peab tõlkija olema kompetentne mõlemas. Sõnade otsese tähenduse kõrval on äärmiselt oluline mõista ka keele päritolust ja struktuurist tingitud keelenüansse. Väga tähtis roll on keelega kaasas käival kultuuritaustal. Seega ei tähenda keele valdamine mitte ainult sõnavara ja grammatikareeglite tundmist, vaid palju enam. Keel ja selle taustsüsteem on ühtne tervik. Hea tõlke võib saada vaid mõlemat keelt ja nende taustsüsteeme tundes, adekvaatselt suhelda vaid mõlemas keele- ja kultuuriruumis orienteerudes. Vastasel juhul võiks vabalt kasutada *google translationit* või muud tõlkemootorit.

Selleks, et teisi võõrkeeles suhtlemisel adekvaatselt abistada, peab vestmiku, sõnaraamatu või keeleõpiku koostaja end nii õppijate emakeeles kui ka õpetatavas võõrkeeles kodus tundma. Tähelepanu tuleb pöörata paljudele väikestele detailidele ning anda piisavalt infot nii keelelise kui ka kultuurilise tausta kohta.

Järgnev on lühiülevaade araabia keele struktuurist ja erinevatest tasanditest, mis aitab loodetavasti paremini mõista nii üldisi araabia keele õppega seotud raskusi kui ka spetsiifiliselt eestlaste jaoks lihtsaid ja keerulisi nüansse.

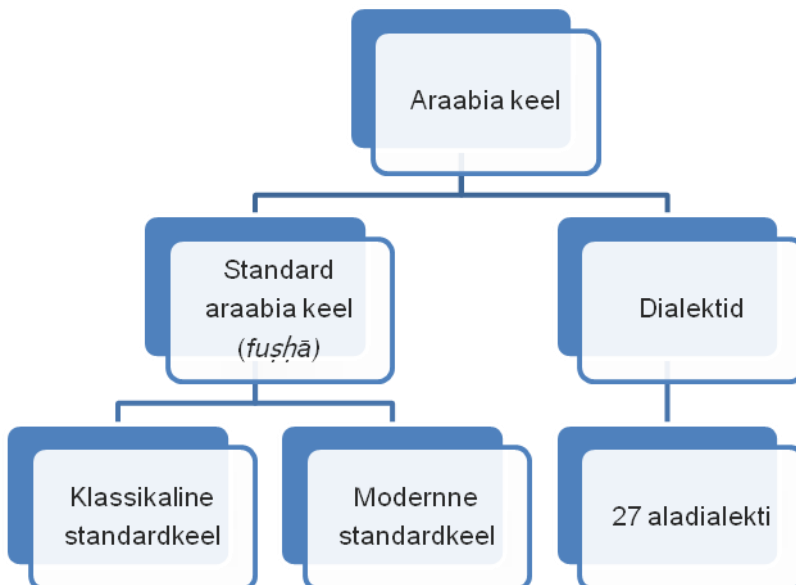
1.1. ERINEVAD KEELETASANDID

Araabia keel (اللغة العربية *al-luġatu l-'arabiyyah* või lihtsalt عربي *'arabī*) on suurima kõnelejate arvuga semiidi keel, mis on lähedas suguluses heebrea ja aramea keelega.

Keele nimetus tuleb araabiakeelsest sõnast 'arab, mille sõnatüveks on 'R-B ja millega väljendatakse igasugust liikumist, seega *al-'arab* on rändrahvas (beduiinid). Modernset araabia keelt peetakse 27 alakeelega makrokeeleks, mille erinevaid dialekte räägitakse üle kogu araabia maailma ja mille ametlikuks keeleks on araabia ühiskirjakeel (MSA ehk *Modern Standard Arabic*), mida araabia ja ka islamimaade koolides õpetatakse. (Deheuvels 1, 2004: I)

Ametlik keel jaguneb kaheks:

1. Modernne araabia ühiskirjakeel: meedia ja raamatute keel, mis on võtnud üle Euroopa sõnavara ja grammatikat; samas püütakse uusi sõnu moodustada oma sõnatüvedega, kuid see ei ole väga oluline; 2. klassikaline araabia keel: klassikalise kirjanduse ja Koraani keel, mis on „lulus“ olnud juba ligi 14 sajandit. (Deheuvels 1, 2004: III)

Joonis 1: Araabia keele erinevad tasandid.

Peale selle on veel dialektid, millel ametlik staatus puudub. Eestlaste jaoks võib tunduda kummalisena, et erinevate araabia riikide kodanikud ei pruugi osata omavahel rääkida, kui nad ei ole koolis käinud ja ametlikku keelt õppinud. Dialektides tehakse äärmisel juhul *talkshows*id ja kirjutatakse näidendeid.

Dialektid võivad omavahel erineda samavõrd kui näiteks eesti ja soome keel või prantsuse ja hispaania keel. Araabia maailmas räägitakse dialektidest ja mitte erinevatest keeltest vaid seetõttu, et keel on tänapäeval üks väheseid sidemeid, mis araabia maailma ühtsust hoiab – kunagise islami impeeriumi asemel eksisteerivad paljud iseseisvad riigid.

Ükski dialekt ei ole klassikalisele keelele lähem kui teine, kuid üle araabia maailma tuntuim ja seega arusaadavaim on egiptuse dialekt.¹ Seevastu Magrebi (Põhja-Aafrika) dialektid on teiste araablaste jaoks kõige keerulisemad, kuna need on berberi dialektide ning prantsuse, inglise, itaalia ja hispaania keeltega segatud.

Kui araabia kirjakeelt väga hoitakse, siis dialektide „puhtusest“ reeglina ei hoolita – räägitakse nii, nagu on mugav ja vajalik. Kui erinevate araabia riikide kodanikud omavahel räägivad, võtab üks tavaliselt teise dialekti üle (kui üks neist on egiptlane, siis reeglina egiptuse dialekti), räägitakse ühiskirjakeelt või hoopis inglise või prantsuse keelt.

¹ Kuna Egiptuses toodetakse palju üle araabia maailma vaadatavaid seriaale ja filme.

Joonis 2 – Araabia maailm: <http://schoolofarabic.blogspot.com/2011/09/why-learn-arabic.html>

1.2. KEELE ÜLESEHITUS JA GRAMMATIKA

Araabia keeles on 28 või 30 konsonanti (olenevalt sellest, kas *hamzat* ja *ta-marbutat* pidada eraldi tähtedeks või mitte), millest 3 on poolkonsonandid või poolvokaalid (*ā*, *î/y*, *û/w*), ja 3 vokaali (*fatha* – a/ä, *kasra* – i, *damma* – u).² Dialektides kasutatakse vokaale rohkem (lisanduvad e, o, õ, ö, ü). (Neyreneuf, 1996: 10)

1.2.1. Sõnade ülesehitus

Araabia keele sõnatüved koosnevad reeglina kolmest konsonandist. Tüvedest moodustatakse sõnu, lisades poolkonsonante, teisi konsonante ja vokaale. (Neyreneuf, 1996: 20)

² Terve tähestik lisas 1.

k-t-b (kirjutama) – *kitāb*, *kitāba* (kiri, kirjutis), *kātib* (kirjutaja, sekretär), *maktûb* (üleskirjutatu, saatus), *maktab* (koht, kus kirjutatakse – büroo), *maktaba* (koht, kus on palju tüve poolt väljendatavat – raamatukogu), *kitābī* (kirjalik)

d-r-s (õppima) – *dars* (õppetund, peatükk), *madrassa* (koht, kus õpitakse – kool)

ž-l-s (istuma) – *mažlis* (koht, kus istutakse – parlament, nõukogu)

n-z-l ((hobuse või kaameli seljast) maha/alla tulema) – *manzil* (koht, kus tullakse kaamli seljast maha = rändrahvale „kodu“, tänapäeval ka „maja“)

q-r-ʾ (lugema, õppima, retsiteerima) – *qurʾān* (Koraan – lugemine, retsiteerimine, õppimine)

Sõnaraamatu kasutamiseks peab teadma kõigepealt sõnatiive, tüve alt leiab vastava sõna.

1.2.2. Käänded

Ühiskirjakeeles on kolm käänet: nominatiiv ehk aluskääne, akusatiiv ehk sihitiskääne ja genitiiv ehk prepositsioonikääne.³ Dialektides käänded puuduvad.

Käände vorm on veidi erinev vastavalt sellele, kas tegemist on määratud (definiitvise) või määramata (indefiniitvise) sõnaga (st kas sõna ees on artikkel *al-* või *ei*). Määratud (inglise keeles artikliga *the* tähistatud) sõnade käändelõpud on vastavalt kas *u*, *a* või *i*, samal ajal kui määramata (inglise keeles artikliga *a* või *an* tähistatud) sõnade käändelõpud on vastavalt *un*, *an*, *in*. (Neyreneuf, 1996: 131)

³ Eestikeelsed käändenimetused on pärit käesoleva töö autori enda kasutusest õpetamisel.

Näiteks: *darasa at-tālibu darsan fi l-jāmi'ati* - õppis üliõpilane õppetükki ülikoolis

1.2.3. Arv

Araabia keeles esineb kolm grammatilist arvu: ainsus, duaal (st kaks; dialektides reeglina kadunud) ja mitmus. Duaali kasutatakse ka verbide pööramisel. Mitmuses eristatakse teise ja kolmanda isiku puhul meessoos ja naissoos mitmust. Meessoos mitmuse vormi kasutatakse ka segagrupi puhul, kus on vähemalt üks meessoost isik või asi. Naissoos mitmust kasutatakse, kui kõik kõnealused isikud on naissoost või kui tegemist on loomade või elutute asjade mitmusega. (Neyreneuf, 1996: 73-78)

Näiteks: *(antumā)⁴ tadrusāni* – (Teie-DU) õpite-DU.

(antum) tadrusūna – (Teie-M.PL) õpite-M.PL.

(antunna) tadrusna – (Teie-F.PL) õpite-F.PL.⁵

1.2.4. Sugu

Araabia keeles on kaks sugu: meessugu, mis tähistab ka üldist (näiteks: kui ruumis on 30 naist ja 1 mees, siis kasutatakse meessoos ehk üldist vormi) ja naissoos (mille ainsuse vormiga tähistatakse ka elutute asjade mitmust). (Neyreneuf, 1996: 69)

⁴ Isikulised asesõnad on sulgudes, kuna araabia keeles – nagu ka eesti keeles – piisab vaid verbi kasutamisest, et selgusele jõuda, mis isikuga tegemist on ja seega asesõnu kasutatakse vaid isiku rõhutamiseks.

⁵ DU – duaal, M – meessoost (araabia keeles ka segagrupp, kus on vähemalt üks mees), F – naissoost, PL – mitmus ehk kolm või enam.

1.2.5. Ajad

Meie mõistes aegu araabia keeles ei ole, vaid on lõpetatud või lõpetamata tegevus. Reeglina vastab nende lõpetamata tegevus meie olevikule ja tulevikule, samal ajal kui lõpetatud tegevusele vastab meie minevik. (Neyreneuf, 1996: 23) Samas teatud kontekstis võib nende süsteem meid segadusse ajada. Näiteks: Kui Jumal räägib Koraanis tulevikust, siis kasutab ta lõpetatud tegevust, kuna see, mis Jumal on määranud, oleks justkui juba ette lõpetatud – tegu on kindlalt toimuva tegevusega.

1.2.6. Verbide moodustamine

Araabia keeles infinitiiv puudub, selle asemel kasutatakse ainsuse kolmanda pöörde meessoo vormi.

Igast 3-konsonandilisest verbist saab moodustada kuni 10 erinevat verbi (vanasti kuni 14), millel kõigil on oma nüansid. Eesti keeles võiks selle süsteemi paremaks mõistmiseks näiteks tuua meie endi tüve „tants“, millest on võimalik moodustada „tantsima“ (üldvorm), „tantsitama“ (tüvega väljendatav tegevus suunatud kellelegi teisele isikule), „tantsisklema“ (tüvega väljendatud tegevust kergusega sooritama) või siis „eritama“, „erituma“, „eristama“, „eristuma“, „eraldama“, „erastama“, „eralduma“ jmt.

Igas vormis säilivad kolm tüvekaashäälikut (tähistatud verbitüvega F-ʿ-L – „tegema“) ja muud tähed nende ümber muutuvad, et moodustada uusi vorme. Näideteks on valitud kaks verbitüve, millest mõlemast saab moodustada seitse erinevat vormi (osad kattuvad, osad mitte). Ainult 9. vormi näited on selle spetsiifilisuse tõttu erinevatest tüvedest.

1 - *fa'ala* – tavavorm - (n: *žama'a* – liitma, koguma, grupeerima; *šabaha* – sarnanema, ühte nägu olema)

2 - *fa''ala* - suunatud teistele, intensiivsus, kordamine, ühepoolne tegevus – (n: *žamma'a* – kuhjama, kokku ajama, koguma, kontsentreerima, keskendama, koondama; *šabbaha* – sarnastama, assimileerima, sarnaseks muutma)

3 - *fā'ala* - jõupingutus tüve väljendatud tegevuse sooritamisel – (n: *žāma'a* – seksuaalvahekorras olema, üheks saama; *šābaha* – kedagi / midagi meenutama)

4 - *af'ala* - suunatud intensiivselt teistele või ka enesele – (n: *ažma'a* – kokkuleppele jõudma, ühel meelel olema, kokku leppima; *ašbaha* – kellegi sarnane olema)

5 - *tafa''ala* - II vormi suunamine kellelegi teisele, vastastikune tegevus, enesekohane tegevus – (n: *tažamma'a* – kogunema, kuhjuma, juurde / sisse / kokku voolama / jooksmata / valguma, kuhjuma, grupeeruma, koonduma, keskenduma; *tašabbaha* – end kellegagi võrdlema, imiteerima, püüdma kellegagi sarnaneda)

6 - *tafā'ala* - III vormi suunamine kellelegi teisele, vastastikune tegevus – (n: *tašābaha* – kellelegi lähenema, kellelegi sarnane / analoogne olema)

7 - *infa'ala* - I vormi reflektiivne passiivne tegevus – (n: *inžama'a* – kokku kogunema, ühinema, kellegagi kohtuma)

8 - *ifta'ala* - I vormi reflektiivne passiivne tegevus – (n: *ištabaha* – sarnastuma)

9 - *if'alla* - värvid, füüsilised puuded – (n: *iswadda* – mustaks muutuma; *išfarra* – kolletuma, kahvatama; *iḥmarra* – punastama)

10 - *istaf'ala* - tüve poolt väljendatud asja otsimine, püüdlemine selle poole – (n: *istažma'a* – kontsentreeruma, end koguma, mõtteid / jõudu koguma, end üles raputama;)

1.3. SÕNAVARA

Araabia keelest on väga palju sõnavara teistesse maailma keeltesse laenatud (näiteks 15% hispaania keele sõnavarast on tulnud araabia keelest), eriti just teaduslikke termineid, näiteks meditsiinis, matemaatikas, astronoomias, filosoofias, kaubanduses jne, kuna terve keskaja oli islami impeerium maailma kõige arenenumaks ning võimsamaks riigiks ning mõjutas väga paljusid teisi riike, kaasa arvatud Euroopat. Kuni 20. sajandi alguseni raviti Euroopas araablaste meditsiinikäsikirjade järgi. Kreeklaste ja roomlaste filosoofilised teosed hävitati keskaegses Euroopas, kuid araablastel olid need varem araabia keelde tõlkinud ning nüüd on need meile tänu araabiakeelsetele tõlgetele kättesaadavad. (Deheuvels 2, 2004: III-IV)

Kõige suurem mõju oli araabia keelel muidugi islamimaailma teistele keeltele, kus väga suur osa religioosest sõnavarast on araabia keelest üle võetud (näiteks: berberi dialektid, kurdi, pärsia, suahiili, urdu, hindi, bengali, türki, malai, indoneesia jm keeled). Samas ei saa seda sõnavara ainult islamile omistada – ka araablastest kristlased ja juudid kasutavad sõnu nagu Allah, *salaat*, šariaat jne. Kindlasti tuleks märkida, et nii aja kui ka ühest kultuurist teise liikumise tõttu on osa sõnade tähendus kas osaliselt või täielikult muutunud. Seega tasub nende kasutamisel olla äärmiselt ettevaatlik ja kindlaks teha, milline on konkreetse sõna täpne tähendus just selles kultuuris ja keeles (või dialektis) kasutatuna. Eesti keelde on araabia keelest jõudnud näiteks sõna „haarem“, mis pärineb

araabiakeelsest sõnast *haram*, mis oma algtähenduselt on „keelatud“ või „illegaalne“ ja millel pole eesti keeles kasutuses oleva „haaremiga“ muud ühist kui see, et haaremisses on kõrvalistel isikutel sissepääs keelatud.

1.4. KIRJASÜSTEEM

Araabia tähestik on tuletatud aramea kirjast. Seda kirjutatakse paremalt vasakule, nagu ka kõigi teiste semiidi keelte puhul. Varem esinesid Lähis-Ida ja Magrebi kirjas nüansivahed, nüüd enam mitte, välja arvatud Koraani kirjutamisel ja kalligraafias. (Deheuvels 1, 2004: IV)

Dialekte kirjutatakse tänapäeval üles transkriptsioonis (ladina tähtedega), kuna seal on palju rohkem vokaale, mida araabia kirjas on raske üles tähendada. Probleemseks osutub sellise kirjaviisi puhul aga see, et sõna kuuluvust (kas tegu on nimisõna, omadussõna, kohanime, tegusõnaga jne) ei ole kirjalikult vaadates vaid sõna skeemi järgi ära arvata enam võimalik.

Kasutusel on kümneid erinevaid transkriptsioonisüsteeme.⁶ Tuntuim nendest on vahest ISO süsteem, kuid laialdaselt kasutatakse ka mitmeid teisi. Üldjoontes võib transkriptsiooni- ehk romaniseerimissüsteemid jaotada kahte gruppi: need, kus ladina tähestikus tundmatute tähtede jaoks kasutatakse kaksikombinatsioone (näiteks: kh, dh, gh jt) ja need, kus ladina tähestikus tundmatute tähtede jaoks on olemasolevate kõige lähemalt kõlavate tähtede varal loodud uued märgid (näiteks: ħ, đ, ġ jt). Lisaks eksisteerib veel terve hulk nõ mitte-ametlikke transkriptsioonisüsteeme ehk lihtsustatud ja vastava keele omapäradega

⁶ Huvi korral võimalik tutvuda tuntumatega neist näiteks – http://transliteration.eki.ee/pdf/Arabic_2.2.pdf

kohandatud süsteeme – inglise keeles näiteks ī ee-ga tähistamine (karīm vs kareem), prantsuse keeles ū hääliku tähistamine ou-ga (hūda vs houda) jne.

Käesoleva töö teoreetilises osas on kasutatud ISO rahvusvahelist transkriptsiooni ja vestmik-sõnastiku osas autori kohandatud rahvusvahelise transkriptsiooni eestistatud varianti⁷.

⁷ Vaata täpsemalt alapeatükist 3.1.2.

2. ARAABIA KEELE ÕPE EESTIS

Käesoleva magistritöö autoril paluti 2011. aastal kirjutada Õpetajate Lehele artikkel araabia keele ja selle õpetamise kohta Eestis. Artikkel ilmus 4. veebruari väljaandes. Siinkohal on kasutatud Eestis araabia keele õppimise võimaluste kirjeldamiseks järgnevat lõiku artiklist:

„Araabia keelt õpitakse Eestis väga erinevatel põhjustel: usk, reisi-, keele- või kultuurihuvi, töö. Õppevõimalusi pakutakse eri tasanditel, vastavalt huvi suunale.

Õppida on võimalik keeltekooskoolides (näiteks Tea, Studio Lingua jt), rahvaülikoolides (Tallinn, Tartu), ülikoolides (TLÜ ja TÜ), gümnaasiumides (Saaremaa ühisgümnaasium ja vanalinna hariduskolleeegium), islami kultuurikeskuses Turath. Kursusi on korraldatud ka asutustes (ministeeriumides, äriefirmades), abi on palutud eraõpetajatelt ja õppida on võimalik ka iseseisvalt (www.islam.pri.ee kaudu).

Tallinna ülikool on Eestis ainus kõrgharidust jagav õppeasutus, kus araabia keelt on võimalik eraldi erialana õppida. Lähis-Ida ja Aasia kultuuriloo arabistika suund avati 2007. aastal. Tallinna ülikoolis õpetavad arabistika erialal Saksamaalt pärit professor Otto Jastrow, lektor Helen Geršman ja araabia keelt emakeelena kõnelev Eva-Louisa Radhaa.

Tartu ülikoolis hakati arabistikat uurima küll juba 19. sajandil, kuid araabia keelt on seal õpitud alles 1991. aastast, alguses Pent Nurmekundi käe all. Üldjuhul õpivad Tartu ülikoolis araabia keelt teoloogia tudengid ja nende õpetaja on alates 2007. aastast Helsingi ülikooli araabia keele vanemlektor Faruk Abu Chacra, kes on Eestis välja andnud araabia keele õpiku „Arabic Around the World”.

Kõige enam on araabia keele huvilisi oma teadmisanu kustutada saanud vast islami kultuurikeskuse Turath loengutel. Seal on õpetatud araabia keelt nii moslemilastele (alates 2005), -naistele kui ka mittemoslemitele.

Juba pikemat aega on Eestis huvi araabia keele õppimise vastu olnud stabiilselt kõrge, samas iseloomustab araabia keele õpet kõrge õppe katkestamise protsent (keel raske, pole aega) ja seega ka üldine madal omandatud keeleoskus.

Iseloomulik on suur õppevahendite nappus – puudust tuntakse sõnaraamatutest (ka inglise keele baasil!), grammatikaõpikust, dialektiraamatutest, audiomaterjalidest.” (Hommik, 2011)

Kuna artikli ilmumisest on möödunud üle kahe aasta, siis tuleks siinkohal mainida, et väga olulisi muutusi araabia keele õppimisel Eestis toimunud ei ole, kui välja arvata polüglott Katri Ezzoubi traagiline lahkumine meie hulgast 2011. aasta lõpus. Katri Ezzoubi õpetas araabia keelt nii mitmetes keeltekoolides, riigiasutustes (kaasa arvatud näiteks Kaitsepolitsei) kui ka eraõppijatele.

Samuti tasub lisada, et Tartu Ülikoolis on araabia keelt õpetatud pigem intensiiv- kui pidevate kursustena ja õpetanud on veel näiteks ka dr. Amar Annus.

Lisaks on 2012. aastal viimaks trükivalgust näinud esimene eestikeelne araabia keele õpik. Tegemist on Koolibri välja antud pisikese vestmikulaadse õpikuga „15 minutit araabia keelt“, millest võib leida algelist sõnavara ja väljendeid. Tegemist on tõlkega ingliskeelsest õpikust. Õpikus on võetud aluseks Egiptuse dialekt.

3. VESTMIK-SÕNASTIK – SELGITUSED

3.1. KOOSTAMISE PÕHIMÕTETEST JA PROBLEEMIDEST

Töö kirjutamisel kerkisid esile erinevad probleemid ja küsimused, mille selgeks mõtlemiseks kulus hulk aega. Siinkohal väike ülevaade olulisimatest neist.

3.1.1. Keele valik

Kõige esimeseks ja suuremaks dilemmaks oli, milline araabia keel valida. Nagu töö araabia keelt tutvustavas osas on kirjas, peetakse araabia keelt 27 alakeelega makrokeeleks, mille erinevaid dialekte räägitakse üle kogu araabia maailma ja mille ametlikuks keeleks on araabia ühiskirjakeel, mida araabia maade ja islamimaade koolides õpetatakse.

Siit aga autori suur dilemma – araabia keele vestmiku koostamisel tuleks loogiliselt lähtuda kõnekeelest, kuna ühiskirjakeelt keegi igapäevaselt enam ammu ei räägi. Mis keeles (või õigemini dialektis) siis vestmik koostada?

Peale pikka kaalumist sai otsustatud, et kuna Eesti on nišitoote nagu Maroko dialekti vestmiku jaoks liiga väike, siis tuleb kõigist vastuargumentidest hoolimata koostada vestmik araabia ühiskirjakeeles. Miinuseks on see, et keegi igapäevaselt sellist keelt ei räägi ja sellest ei saa alati aru ka vanemad araablased, kellel on kooliharidust vaid paari aasta jagu, kuid suureks ja ülekaalukaks plussiks on see, et vestmikku saaks kasutada

terves araabia maailmas – ju ikka leidub igal pool koolis käinud inimesi, kes ühiskirjakeelt mõistavad.

Seejärel tuli aga uus idee – miks peaks üldse valima? Võib ju vestmik-sõnastiku kirjutada ka mitmes araabia „keeles“. Nii ongi käesoleva töö raames vestmik-sõnastik koostatud paralleelselt ühiskirjakeeles ja Maroko dialektis. Maroko dialekt ei osutunud valituks mitte seetõttu, et see araabia maailmas väga levinud oleks, vaid seetõttu, et autori abikaasa on juhtumisi marokolane ja autor selles dialektis kõige rohkem kodus. Samuti võib oluliseks plussiks pidada ka seda, et peale Egiptust külastavad eestlased araabia riikidest kõige enam just Marokot ja see on ainus araabia riik, kuhu sisenemiseks eestlastel viisat vaja ei ole.

Siinkohal tuleks mainida, et kui käesolevas töös alustatud vestmik-sõnastik trükki peaks minema, siis kindlasti koos Egiptuse dialekti (mis on üle araabia maailma üks äratuntavamaid) ja ühe Lähis-Ida dialekti (näiteks Süüria-Liibanoni) tõlkevastetega. Nii oleks olemas nii ühiskirjakeele versioon (milleks dialektid on arenenud) kui ka esindaja igast araabia maailma suurmast dialektigrupist. Sel juhul oleks vestmik-sõnastik kasutatav terves araabia maailmas reisis. See oleks kasulik materjal ka araabia keele või dialektoloogia õpilastele.

3.1.2. Transkriptsiooni valik

Järgmiseks suureks dilemmaks oli transkriptsioon, mille puhul esimeseks valikuks oli kõige lihtsam võimalik versioon. Sellega seoses sai ära kaotatud või kaksiktähtedega (th,

dh, gh jne) märgitud kõik sellised tähed, mida eesti keeles ei ole ja mida inimesed iseenesest hääldada ei oska. Samas võib see mitmel puhul ka sõna tähendust muuta ja on nõudlikumate kasutajate jaoks väga segane. Transkriptsiooni puhul on tegelikult valikuid mitmeid:

1) Ametlik rahvusvaheline transkriptsioon (mida on samuti mitmeid):

Positiivne: laialdaselt kasutusel; lihtne neile, kes on sellega juba harjunud;

negatiivne: kes ei ole kunagi kasutanud, on segaduses, kuna vasted ei ole samad, mis eesti keeles (näit: j=ž); ei ole võimalik eristada a-d ja ä-d, mis kohati on araabia keeles oluline; peaks panema juurde täheseletuse (näit: kuidas hääldada t-d, millel on täpp all jne); inimesi võib segadusse ajada, miks osal vokaalidest on kriips peal ja osal mitte.

2) Rahvusvaheline lihtsustatud transkriptsioon:

Positiivne: ei pea kasutama alt täpiga tähti, nende asemel on kaksikkombinatsioonid (th, dh, kh jne);

negatiivne: ka kaksikkombinatsioonide jaoks peaks lisama seletava tabeli; võib inimesed segadusse ajada (st kas on "th" või "t" ja "h"); kes ei ole kunagi kasutanud, on segaduses, kuna vasted ei ole samad mis meil (näit: j=ž); ei ole võimalik eristada a-d ja ä-d.

3) Eestistatud rahvusvaheline transkriptsioon:

Positiivne: kõik eesti keele eripärad on sees (st ž ongi ž ja j on j, eristuvad a ja ä jne);

negatiivne: eesti keelele mitteomaste häälikute jaoks peaks kasutama ikkagi alt täpiga tähti ja koostama selleks seletava hääldusõpetuse tabeli.

Sellist süsteemi sai kasutatud ka Koraani tõlke⁸ jaoks, sest Koraani õppimise juures on eriti oluline, et kõiki tähti täpselt õigesti hääldataks; vastasel juhul võib tihti tähendus muutuda.

4) Eestistatud ja lihtsustatud transkriptsioon:

Positiivne: tavaeestlase jaoks kõige lihtsam jälgida ja lugeda, autorile kõige lihtsam kirjutada;

negatiivne: kaotsi lähevad need tähed, mida meie oma tähestikus ei ole; inimesed neid väga hästi hääldada ei oska, aga see variant võtab neilt võimaluse isegi proovida.

Pikaaegse mõtlemise järel sai viimaks valitud kolmas variant ehk eestistatud rahvusvaheline transkriptsioon. See on tavalugeja jaoks kõige lihtsam ja võimaldab nõudlikumatel kasutajatel proovida hääldada ka kõiki selliseid häälikuid, mida eesti keeles pole.

Antud valik võib käesoleva töö raames osutada suureks komistuskiviks, kuna tegelikkuses eestistatud rahvusvahelist transkriptsiooni ei eksisteeri – see on autori leiutis, mis sai välja töötatud ja kasutusele võetud araabia keele ja Koraani lihtsamaks õpetamiseks. Samas ei ole rahvusvaheliselt tunnustatud transkriptsiooni kasutamine mitte kohustuslik vaid soovitatav. Isiklik õpetajakogemus näitab, et eestistatud rahvusvaheline transkriptsioon on eestlasest õppijale kõige lihtsam ja loogilisem ning annab kõige kiiremaid ja efektiivsemaid tulemusi.

⁸ Eesti Islami Koguduse tellimus; hetkel tervenisti tõlgitud peatükid 1, 78-114.

3.1.3 Grammatilised küsimused

Oluliseks küsimuseks osutus ka see, kuidas vestmik-sõnastiku araabiakeelseid vasteid esitada. Araabia keelt kirjutatakse enamasti ilma lühikeste vokaalideta. Igaüks, kes seda keelt õpib, olgu araablane või mitte, peab selgeks õppima kõigi sõnatüüpide vormid ja nende ning konteksti abil on võimalik teada saada, millised lühikesed vokaalid just mingites sõnades on. Täiskirjas ehk koos vokaalimärkidega kirjutatakse vaid alles lugema õppivate laste raamatuid ja teatud osa religioosest kirjandusest. Seega tekkis küsimus, kas käesoleva töö raames peaks araabia keele tulbas kirjutama vokaalidega või ilma. Kuna kohe kõrval on nagunii tulp transkriptsiooniga, kust on võimalik vokaalid leida ja nii võib vokaalideta araabia keele osa isegi kasulikuks harjutuseks osutada, sai valitud vokaalimärkideta kiri.

Sõnastiku puhul tekkis küsimus, kas esitada sõnad ainult ainsuses või ka mitmuses. Kuna tegemist on väga algelise keeleõppe tasemega, siis jäid mitmused välja, kuid kunagi, kui sõnastikku täiendada saab, saavad need kindlasti juurde lisatud.

Tegusõnade peatüki puhul tekkis suur probleem, millises vormis sõnad esitada. Nagu eelpool juba mainitud sai, siis araabia keeles puudub tegusõnadel algvorm. Selle asemel kasutatakse ainsuse kolmanda pöörde meessoos vormi. Reeglina esitatakse araabia keele õppes nii oleviku- kui ka minevikuvormi, kuid käesoleva töö raames sai esitatud vaid olevikuvorm. Seda taas kord lihtsalt põhjusel, et tase on väga algeline ja inimesed, kes seda vestmik-sõnastikku kasutavad, ei oska eeldatavasti nagunii veel tegusõnu pöörata, oleviku või mineviku kasutamisest erinevates situatsioonides rääkimata. Madala keeletaseme tõttu on sõnastiku omadussõnade osas välja toodud vaid omadussõnade

meessoo vorm. Naissoo vorm moodustatakse reeglina *ta-marbuuta* (-a) lisamisel, kuid on ka erandvorme.

Lisaks tuleb märkida, et terve vestmiku ulatuses on ühe isiku poole pöördumiseks araabia keeles kasutatud meessoost (m) ja naissoost (n) ainsust⁹ ja seda seetõttu, et araabia keeles reeglina teietamist ei eksisteeri. „Teiega“ pöördutakse vaid mitme isiku poole.

3.2. ARAABIA TÄHESTIK JA KASUTATUD TRANSKRIPTSIOON

Araabia keele ladina tähestikus kirjutamiseks on, nagu eelpool juba mainitud, kasutatud rahvusvahelise transkriptsioonisüsteemi eestistatud varianti – näiteks pikad täishäälikud kirjutatud mitte katusega, vaid kahekordselt; ä ja ž kasutus, y asemel j jne. Antud valiku puhul on ka neil eestlastel, kellel lingvistikast aimu ei ole, (alt täppidega tähti ignoreerides) võimalikult lihtne lugeda, samas kui nõudlikumatel kasutajatel on võimalus õppida kõiki tähti korrektselt hääldama.

Kindlasti tuleb märkida, et kasutatud transkriptsioon ei ole araabia kirja suhtes alati 100 % korrektne, kuid seda õigema häälduse huvides. Näiteks on lühikese (ehk eesti keeles ühekordse) vokaaliga märgitud need kohad, kus araabia kirjas seisab küll pikk vokaal, kuid mida tegelikkuses pikana välja ei hääldata. Lisaks on kasutuses ka osa selliseid tähti, mida araabia ühiskirjakeeles ei eksisteeri, kuid mida on kasulik täpsema häälduse huvides kirja panna (näiteks sõna „öö“ tuleks transkribeerida *laila* või eestistatud transkriptsiooni järgi *läila*, kuna aga hääldatakse pigem *leila*, siis on see ka nii vestmik-sõnastikku kirja

⁹ Kui need on erinevad, on naissoo vorm meessoo järel, eraldatud kaldkriipsuga.

saanud) või mida araablased hääldavad osades võõrsõnades (näiteks *ingliziyya*, kuigi araabia keeles g-tähte ei ole).

Järgnev on nimekiri märkidest, mille hääldusega eestlased ei pruugi iseenesest kursis olla.¹⁰ Kõiki ülejäänud tähti tuleb hääldada eesti keele reeglite kohaselt.

1. Täht „q” tähistab araabia keele tähte ق (*qaaf*), mida võiks hääldada kurgu alaosas madala k-na.
2. Ülakoma (´) tähistab araabia keeles katkestust või pausikest tähistavat tähte ة (*hamza*). Selle koha peal peaks millisekundiks hinge kinni hoidma (nagu eesti keeles kahe sõnapoole vahel, kui ütleme näiteks „kuu-uuriija”). (Märki on käesolevas töös kasutatud vaid juhul, kui lugeja ise pausi ei teeks.)
3. Tähega „w” on tähistatud häälikud, kus u-tähte väga ümaralt hääldatakse (nagu ingliskeelsetes sõnades *what, where* jne).
4. Tagurpidi ülakoma (ˆ) tähistab araabia keele kurguhäälikut ع (ˆ*ain*), mille hääldust on eurooplastele üldiselt väga raske seletada. Häälikut võiks võrrelda sügaval kurgus hääldatava ä-ga.
5. Täht „g” tähistab araabia keele tähte غ (*gäin*), mida hääldatakse prantsuspärase kurgu-r-ina.
6. Tähega „j” on tähistatud meie oma j-ina häälduv araabiakeelne täht ح (*jää*), seega tuleks olla tähelepanelik ning seda mitte hääldada rahvusvahelise transkriptsiooni eeskujul ž-na.

¹⁰ Kogu araabia tähestiku võib leida lisast 1.

7. Täht „ħ“ tähistab araabia keele tähte ح (*ħaa*), mida hääldatakse väikese kurgutakistusega h-na (nagu puhuks kurgust käte soojendamiseks õhku), vastandina tavalise h-ga tähistatud häälikule, mida hääldatakse ilma igasuguse takistuseta, nagu inglise keeles *hat*.
8. Täht „ḥ“ tähistab araabia keele tähte ح (*ḥaa*), mida hääldatakse väga tugeva takistuste tõttu kurgu tagaosas põriseva h-na.
9. Täht „ḍ“ tähistab araabia keele tähte ض (*ḍaaḍ*), mida hääldatakse väga madala d-na.
10. Täht „ḏ“ tähistab araabia keele tähte ذ (*ḏääl*), mida hääldatakse nagu ingliskeelsetes sõnades *there, that* jne.
11. Täht „ṭ“ tähistab araabia keele tähte (ṭaa), mida hääldatakse madala t-na.
12. Täht „ṯ“ tähistab araabia keele tähte ث (*ṯiä*), mida hääldatakse nagu ingliskeelsetes sõnades *think, thank* jne.
13. Täht „š“ tähistab araabia keele tähte ص (*šaad*), mida hääldatakse madala s-ina.
14. Täht „ž“ tähistab araabia keele tähte ظ (*žaa*), mida hääldatakse madala z-ina.

3.2.1. Maroko dialekt

Maroko dialekti iseloomustab ühiskirjakeelega võrreldes ühest küljest vokaalide vähesus, teisest vokaalide rohkus. Protsentuaalselt on sõnades ühiskirjakeelega võrreldes palju vähem vokaale, mis annab dialektile selle omapärase „ragiseva“ kõla. Samal ajal kui

ühiskirjakeel tunnistab vaid kolme vokaali (a/ä, i, u), on Maroko dialektis kasutusel ka lisaks näiteks e, õ, ö, ü. Palju kasutatakse neid teistest keeltest (eriti prantsuse keelest) kõnekeelde imbunud sõnades, kuid ühiskirjakeelest rohkemal määral ka nõ araabia omasõnades. Magrebi dialektidele iseloomulikult on peale prantsuse, itaalia, hispaania ja inglise keele mõjude keeles ka palju berberi erinevate dialektide mõju.

Peale lisavokaalide on Maroko dialektis kohatises kasutuses ka p ja g, mida ühiskirjakeeles ei ole. Nagu eelpool juba mainitud sai, iseloomustab dialekte võrreldes ühiskirjakeelega ka käänete puudumine.

Kõigest sellest tingitult on dialekte – ja ka Maroko dialekti – väga raske araabia kirjas üles tähendada. Palju täpsema transkriptsiooni saab, kasutades ladina tähti.

3.3 TULEVIKUPLAANID

Käesolev magistritöö on kahjuks antud vestmik-sõnastiku jaoks kaugelt liiga väikesemahuline ning seega võib seda pidada vaid aluseks, millele edasi ehitada. Eelnevalt sai juba mainitud idee lisada ka tulbad Egiptuse ja ühe Lähis-Ida dialektiga, et vestmik-sõnastikku oleks võimalik kasutada üle terve araabia maailma. Taolise ülesehituse puhul pakuks töö kindlasti huvi ka neile, kellel juba sügavam araabia keele huvi või kes soovivad omandada rohkem teadmisi araabia dialektoloogiast.

Lisaks kahe uue dialekti lisamisele on plaanis sõnastiku osa põhjal hakata looma esimest eesti-araabia sõnastikku. Sõnastik on plaanis vabakasutuseks üles panna ka www.islam.pri.ee araabia keele õpikeskkonda.

Selleks ajaks kui vestmik-sõnastik ilmub, on plaanis kõik väljendid ja sõnad ka audialiseerida ja panna raamatuga kaasa *CD* või võimaldada raamatu ostjaile seda parooli abil netist kuulata.

Lisaks kõigele eelnevale on plaanis laiendada ka vestmik-sõnastiku teemavalikut, seda eelkõige järgnevate teemadega: sildid, hüüatused, araablaste toidud, Lähis-Idas kasutatavad numbrid (mida araablased ise nimetavad India numbriteks), politseis, postkontoris ja arsti juures. Kasuks tuleks kindlasti ka araabia maailma kultuuri ja kombeid selgitav sissejuhatav tekst.

4. ARAABIA KEELE VESTMIK-SÕNASTIK

4.1 ESMANE SÕNAVARA

EESTI KEELES	HÄÄLDUS	ARAABIA KEELES	MAROKO DIALEKTIS
Rahu olgu sinuga! (tervitus kohtumisel ja lahkumisel)	<i>as-saläämu</i> ' <i>aleikum</i>	السلام عليكم!	<i>ssalaam 'aleikum</i>
Ka sinuga olgu rahu! (vastus eelmisele)	<i>w'alikum as-salääm</i>	و عليكم السلام!	<i>w'alikum ssälääm</i>
Tere hommikust!	<i>šbaaḥ ul-ḥair</i>	صباح الخير!	<i>šbaaḥ l-ḥiir</i>
Tere hommikust! (vastus eelmisele)	<i>šbaaḥ un-nuur</i>	صباح النور!	<i>šbaaḥ n-noor</i>
Tere õhtust!	<i>mäsä' ul-ḥair</i>	مساء الخير!	<i>mäsä l-ḥiir</i>
Tere õhtust! (vastus eelmisele)	<i>mäsä' un-nuur</i>	مساء النور!	<i>mäsä n-noor</i>
Kuidas sul läheb?	<i>käifa ḥääluk?</i>	كيف حالك؟	<i>kiifäk? wäš lä bääs 'äleik?</i>
Kuidas läheb?	<i>lä bä'äs?</i>	لا بأس؟	<i>lä bääs?</i>
Mul läheb hästi, ja sul?	<i>änä bi-ḥair wa äntä / änti?</i>	أنا بخير وأنت؟	<i>änä bi-ḥiir wentä / wenti?</i>
Hästi!	<i>žäjjid</i>	جيد	<i>mizjeen</i>
Pole viga!	<i>lä bä'äs</i>	لا بأس.	<i>lä bääs</i>
Mis su nimi on?	<i>mää ismuk?</i>	ما اسمك؟	<i>äšnuu smiitek?</i>
Minu nimi on ... ja	<i>ismi (huua) ... wa</i>	إسمي (هو) ...	<i>smiiti ... wenta /</i>

sinu?	äntä / änti?	وانت؟	wenti?
Minu nimi on ...	änä ismi ...	أنا إسمي ...	änä smiiti ...
Rõõm sinuga kohtuda.	änä sa 'iid(a) bi-liqaa'ik	أنا سعيدة) بلقائك.	mtšarrfiin
Kas sa räägid eesti keelt?	hāl tätäkällämu l-istunijä?	هل تتكلم الإستونية؟	wäš kätkläm luuga l-istuuniia?
Kas sa räägid inglise keelt?	hāl tätäkällämu l-ingilizija?	هل تتكلم الإنجليزية؟	wäš kätkläm luuga l-inžliziä?
Kas sa räägid prantsuse keelt?	hāl tätäkällämu l-firansija?	هل تتكلم الفرنسية؟	wäš kätkläm luuga l-faransiä?
Kas võiksid aeglasemalt rääkida?	hāl jumkinuka (-ki) än tätäkälläm bi-buṭa'?	هل يمكنك أن تتكلم ببطء؟	wäš jimkin lik tkälläm bi-šwia?
Kuidas te seda nimetate?	käifa täd'uuna hääḍä?	كيف تدعون هذا؟	äšnuu kätsmiü hääḍä?
See on ...	hääḍä ...	هذا ...	hääḍä ...
Mida see tähendab?	määḍä jä 'ni hääḍä?	ماذا يعني هذا؟	äšnu käjääni hääḍä?
See tähendab ...	jä 'ni ...	يعني ...	käjääni ...
Palun!	min faḍlika	من فضلك!	mn fḍlōk, ääfäk
Aitäh!	šukran	شكرا!	šokran
Suur tänu!	šukran žäziilän	شكرا جزيلا!	šokran bezzeef
Jumala õnnistus olgu sinuga! (religioosne tänu)	baarak allaahu fiik	بارك الله فيك!	baarak allaahu fiik
Jumala õnnistus	wa fiik baaraka	و فيك بارك الله!	wa fiik baaraka

olgu ka sinuga! (vastus eelmisele)	<i>llaah</i>		<i>llaah</i>
Jumal tasugu sulle heaga! (religioosne tänu)	<i>žazaak Allahu ħairan</i>	جزاك الله خيرا!	<i>žazaak Allahu ħaira</i>
Teile ka! Sulle ka!	<i>wa ijääkum wa ijääk</i>	واياكم / واياك!	<i>wijääkum wijääk</i>
Ma vabandan (sinu ees).	<i>aržuu 'äfwak</i>	أرجو عفوك.	<i>smäh liia</i>
Mul on kahju.	<i>änä ääsif(a)</i>	أنا آسف / آسفة.	<i>änä mitässf(a)</i>
Pole viga.	<i>lä bä'äs</i>	لا بأس.	<i>lä bääs</i>
jah	<i>nä'm</i>	نعم	<i>ejje</i>
ei	<i>lää</i>	لا	<i>la</i>
Ma ei saa aru.	<i>änä lää äfhäm</i>	أنا لا أفهم.	<i>mää fämtš</i>
Kohtumiseni!	<i>ila alliq'a'</i>	إلى اللقاء!	<i>bissläämä</i>
Head ööd!	<i>läila sa'iida</i>	ليلة سعيدة!	<i>liila sa'iida</i>
Hiljem näeme!	<i>naraakum lääħiqan</i>	نراكم لاحقا!	<i>nšuuƒkum mn bä'd</i>
Jumal kaitsku sind! (religioosne hüvastijätt)	<i>fii ämääni llääh</i>	في امان الله!	<i>fi ämääni llääh</i>
Jumala nimel! (religioosne väljend millegi alustamisel)	<i>bi-smi llääh</i>	بسم الله!	<i>bismillääh</i>
Kiitus olgu Jumalal! (religioosne väljend rahulolu väljendamiseks)	<i>äl-ħämdu li-llääh</i>	الحمد لله!	<i>lħämdullääh</i>

4.2 JUTUAJAMISE ALGUSES

See on härra ...	<i>hääḍä s-säjjid ...</i>	هذا السيد ...	<i>hääḍ sijjid ...</i>
See on proua ...	<i>hääḍihi s-säjjida ...</i>	هذه السيدة ...	<i>hääḍ siida ...</i>
preili	<i>äl-äänisa</i>	الآنسة	<i>äl-äänisa, madmuazel</i>
Kas lubate tutvustada proua ...?	<i>ismaḥuu lii än uqaddima s-sajjida ...</i>	اسمحوا لي أن أقدم السيدة...	<i>smḥuu liia nqaddam liikum siida ...</i>
Kust sa oled?	<i>min äinä äntä / änti</i>	من أين أنت؟	<i>mniin enta / enti?</i>
Mis ajast sa siin oled?	<i>munḍu mätää wa äntä / änti hunää?</i>	منذ متى وأنت هنا؟	<i>mniin wunta / wunti hnääjä?</i>
Ma olen siin puhkusel.	<i>änä hunää fi 'uḥla</i>	أنا هنا في عطلة.	<i>änä hna fi 'uḥla</i>
Ma olen siin töö pärast.	<i>änä hunää fi 'ämäl</i>	أنا هنا في عمل.	<i>änä hna fi ḥidma</i>
Meeldiv tutvuda!	<i>innähu minä l-žämiil mä 'arifatukä /-ki</i>	إنه من الجميل معرفتك!	<i>mtšarrfiin bi-l-ma 'riifa dieelik</i>
Mul on väga hea meel sinuga tutvuda (kohtuda).	<i>änä masruurun židdän bi-liqaa 'ik</i>	أنا مسرور جدا بلقائك.	<i>änä farhään bzzeef faš tlaqiitk</i>
Loodan, et kohtume veel.	<i>änä ätäšäwwäqu li-lliqaä 'i bi-ka (-ki) ḥäniän</i>	أنا أتشوق للقاء بك ثانية.	<i>änä mtšawwaq bäs ntlaaqa (-qi) bik marra uḥra</i>
Hiljem näeme.	<i>araaka (-ki) lääḥiqan</i>	أراك لاحقاً.	<i>nšuuḥak mn bä 'd</i>

4.3 IGAPÄEVANE ELU

On külm.	<i>innähu bäärid</i>	إنه بارد.	<i>bärd l-hääl</i>
Sajab vihma.	<i>innähu tumfir</i>	إنها تمطر.	<i>raha kätsb šta</i>
On päikesepaisteline.	<i>innähää mušmisa</i>	إنها مشمسة.	<i>raha mšmmsa</i>
On soe.	<i>innähu dääfi'</i>	إنه دافئ.	<i>äl-hääl šhoon</i>
Sajab lund.	<i>innähää tuṭliž</i>	إنها تتلج.	<i>raha kätsb tlž</i>
Ilm on ilus.	<i>aṭ-ṭaqsu žāmiil</i>	الطقس جميل.	<i>ṭaqs zwiin</i>
Ilm on halb.	<i>aṭ-ṭaqsu radii'</i>	الطقس رديء.	<i>ṭaqs ḥääib</i>
Ma olen õnnelik / rõõmus.	<i>änä sä'iid(a)</i>	أنا سعيد(ة).	<i>änä farhään(a)</i>
Ma olen kurb.	<i>änä ḥäziin(a)</i>	أنا حزين(ة).	<i>änä ḥziin(a)</i>
Mul on kõht tühi.	<i>änä žää'i'ä</i>	أنا جائع(ة).	<i>änä ži'ään(ä)</i>
Mul on janu.	<i>änä 'aṣšään(ä)</i>	أنا عطشان(ة).	<i>änä aṣšaan(a)</i>
Ma olen väsinud.	<i>änä mut'äb(ä)</i>	أنا متعب(ة).	<i>änä äjjään(ä)</i>
Ma olen eksinud.	<i>änä ḍaa'i'ä</i>	أنا ضائع(ة).	<i>änä ḍaajä'</i>
Millal me võime kohtuda?	<i>mätää nästatii'u än nältaqii</i>	متى نستطيع أن نلتقي؟	<i>himta nqadru ntlaaqa?</i>
Mis kell on?	<i>käm is-sää'a?</i>	كم الساعة؟	<i>šhääl f-sää'a?</i>
Praegu on kell kolm.	<i>innähää ṭ-täälitā ä'l'ään</i>	إنها الثالثة الآن.	<i>raha tläätä dääba</i>
Mul on kell kolm pärastlõunal kohtumine.	<i>'ändi maw'iid fi ṭ-täälitā bā'dä z-zuhr</i>	عندي موعد في الثالثة بعد الظهر.	<i>'ändi maw'iid f-tläätä mn bää'dä d-dohr</i>

Ta (m) on koosolekul.	<i>innähu mawžuud fii ižtimää'</i>	إنه موجود في اجتماع.	<i>raah f-ižtimää'</i>
Ta (n) on konverentsil.	<i>innähää mawžuudä fii mu'tamar</i>	إنها موجودة في مؤتمر.	<i>raha f-mu'tamar</i>

4.4 HOTELLIS

Kas aitaksite mind palun mu pagasiga?	<i>hāl tusaa'idunii fii naqil ämti'ätii min faḍlik?</i>	هل تساعدني في نقل أمتعتي من فضلك؟	<i>wäš jimkin lik tsä'ädni bäs naqqal l-ämtiää dieeli?</i>
See on minu kohver.	<i>hääḍhi hija ḥaqiibati</i>	هذه هي حقيبتي.	<i>hääḍi hija l-ḥaqiiba dieeli</i>
Kas teil on ette tellitud?	<i>ä juužäd 'ändäk ḥäžiz?</i>	أوجد عندك حجز؟	<i>wäš 'ändäk ḥäžž?</i>
Mul on ette tellitud.	<i>lädäjjä ḥäžiz</i>	لدي حجز.	<i>ejje, 'ändi ḥäžž</i>
Sooviksin ühe inimese tuba.	<i>äwäddu ġurfa bi-sariiri wääḥid</i>	أودّ غرفة بسرير واحد.	<i>bġiit ġurfa bi-sriir wääḥid</i>
Sooviksin kahe inimese tuba vanniga.	<i>äwäddu ġurfa bi-sariräin mä'ä ḥämmääm</i>	أودّ غرفة بسريرين مع حمام.	<i>bġiit ġurfa bi-žuuž diel sräjr mä'ä ḥämmääm</i>
Kas siin kusagil on basseini?	<i>ä juužäd mäsbäḥ bil-qurbi min hunää?</i>	أوجد مسبح بالقرب من هنا؟	<i>wäš käin ši-msbäḥ qriib mn hnääjä?</i>
Kui palju öö maksab?	<i>käm si'aruhää fil-läilä?</i>	كم سعرها في الليلة؟	<i>šḥääl tämään dielhää fi l-liila?</i>

Hästi, see sobib, võtan selle.	<i>ħäsänän, häädħi žäjjidä sa-aħuđuhää</i>	حسناً، هذه جيدة سأخذها.	<i>mliih, häädħi mizjeena, ğadi nahħuđha</i>
Mis mu toa number on?	<i>mää hua raqm ğurfati?</i>	ما هو رقم غرفتي؟	<i>äšnä hua raqm diel ğurfa dieeli?</i>
Number 57.	<i>huua s-sääbi' u wal-ħamsuun</i>	هو السابع والخمسون.	<i>hua saba' u ħamsiin</i>
Kas teil on midagi vaikeset?	<i>ä juužäd mäkäänun ähdää'?</i>	أوجد مكان أهدأ؟	<i>wäš käin ši mäkääm ähdä'?</i>
Keskküte ei tööta.	<i>ät-tädfi'aa l-markaziia lää tä'mäl</i>	التدفئة المركزية لا تعمل.	<i>tadfi'a soontraal mä ħaddäämäš</i>
Kuuma vett ei ole.	<i>äl-mää' u s-saaħin ğairu maužuud</i>	الماء الساخن غير موجود.	<i>l-mää sģoon mä käinš</i>
Üks hetk.	<i>daqiiqa waaħidä</i>	دقيقة واحدة.	<i>daqiiqa wäħda.</i>
Ma sooviksin hommikusööki oma tuppä, palun.	<i>arğibu fii tänääwuli l-fuħuuri fii ğurfati min fađlik</i>	أرغب في تناول الفطور في غرفتي من فضلك.	<i>bğiit nitnäawil l-fħoor fi ğurfa dieeli mn fđlök</i>

4.5 MAJAS

4.5.1 Väljendid

Palun pane aken kinni!	<i>min fađlika ğlaqi n-nääfiđa</i>	من فضلك أغلق النافذة!	<i>allaahi ħafzak ğlaq šaržm</i>
Palun keera uks	<i>min fađlika qfili l-</i>	من فضلك أفل	<i>allaahi ħafzak sid l-</i>

lukku!	<i>bäab</i>	الباب!	<i>bäab</i>
Palun keera uks lukust lahti!	<i>min faḍlika iftäḥi l- bäab</i>	من فضلك إفتح الباب!	<i>allaahi ḥafzak ftäḥ l-bäab</i>
Kus WC on, palun?	<i>äinä l-mirḥääḍ min faḍlik?</i>	أين المرحاض من فضلك؟	<i>fiin käina t-tualeet mn fḍlök?</i>
Kus asub ...?	<i>äinä ...?</i>	أين...؟	<i>fiin käina ...?</i>
Kust ma võiksin leida ...?	<i>äinä jumkinunii än äzida ...?</i>	أين يمكنني أن أجد...؟	<i>fiin imkin lü lqaa ...?</i>

4.5.2 Sõnavara

aed	<i>ḥädiqa</i>	حديقة	<i>ḥädiqa</i>
aken	<i>nääfiḍā</i>	نافذة	<i>nääfiḍa</i>
büroo	<i>mäktāb</i>	مكتب	<i>mōktōb, biiro</i>
diivan	<i>känāba / miq'ād</i>	كنبة / مقعد	<i>maq'ād, soofa</i>
elutuba	<i>ḡurfatu l-žuluus</i>	غرفة الجلوس	<i>saala</i>
garaaž	<i>mawqif</i>	موقف	<i>garaaž</i>
hambahari	<i>furšäät äsnään</i>	فرشاة أسنان	<i>šiitat snään</i>
juuksehari	<i>furšäät šä'ir</i>	فرشاة شعر	<i>mšta</i>
kahvel	<i>šāwkā</i>	شوكة	<i>furšiita</i>
kapp	<i>ḥizäänā</i>	خزانة	<i>mārju</i>
kardin	<i>sitaara</i>	ستارة	<i>ḥäämia, riido</i>
korsten	<i>mawqid</i>	موقد	<i>šöminee</i>

kraan	<i>ḥänäfiǰǰä</i>	حنفية	<i>robinee</i>
köök	<i>maṭbaḥ</i>	مطبخ	<i>kuziina</i>
laud	<i>ṭaawilä</i>	طاولة	<i>tabla</i>
lukk	<i>qifl</i>	قفل	<i>qfil</i>
lusikas	<i>mil'äqa</i>	ملعقة	<i>mal'aqa</i>
magamistuba	<i>ǧurfatu n-näum</i>	غرفة النوم	<i>biit n-näum</i>
maja	<i>mänzil</i>	منزل	<i>daar</i>
nuga	<i>sikkiin</i>	سكين	<i>muus</i>
padi	<i>wisääda</i>	وسادة	<i>usääda, mḥädda</i>
peegel	<i>mir'äät</i>	مرآة	<i>mri, mräaja</i>
pesumasin	<i>ǧässäälä</i>	غسالة	<i>ǧässäälä, mašin a lavee</i>
raadio	<i>raadiu</i>	راديو	<i>raadiu</i>
rõdu	<i>šurfä</i>	شرفة	<i>balkoḥ</i>
sääsevõrk	<i>nämusijä</i>	ناموسية	<i>nämusija</i>
söögituba	<i>ǧurfatu ṭ-ṭa'aam</i>	غرفة الطعام	<i>sal a manžee</i>
taldrik	<i>šahin</i>	صحن	<i>ṭabsiil</i>
tass	<i>quub</i>	كوب	<i>kääs</i>
telefon	<i>häätif</i>	هاتف	<i>tilifuun</i>
televiisor	<i>tilfääzä</i>	تلفازة	<i>tilfääza</i>
tool	<i>kursi</i>	كرسي	<i>kursi</i>
trepp	<i>sulläm</i>	سلم	<i>druuž</i>

triikraud	<i>mikwäät</i>	مكواة	<i>ħaddäida</i>
tuba	<i>gurfa</i>	غرفة	<i>biit</i>
uks	<i>bäáb</i>	باب	<i>bäáb</i>
vaip	<i>sižžäädä</i>	سجادة	<i>läħseera</i>
valamu	<i>migsälä</i>	مغسلة	<i>lavabo</i>
WC	<i>ħämmääm</i>	حمام	<i>tualet</i>
voodi	<i>sariir</i>	سرير	<i>sriir</i>
võti	<i>miftääh</i>	مفتاح	<i>säärut</i>

4.6 TEE KÜSIMINE

Kas võiksite mulle kaardil näidata, kus ma olen?	<i>ä lää jumkinukä än tašrah lii 'älää l-ħaariṭa äinä änä?</i>	أ لا يمكنك أن تشرح لي على الخارطة أين أنا؟	<i>wäš jimkin liik šrah liiä 'älää l-ħaariṭa fiin änä?</i>
Kas ma saan sinna jalgsi minna?	<i>ä jumkinunii äl-wuṣuul ileihää mašiiän?</i>	أيمكنني الوصول إليها مشياً؟	<i>wäš naqdar nmši liha 'älä rižli?</i>
On see kaugel?	<i>häli l-mäsääfa bä'iida?</i>	هل المسافة بعيدة؟	<i>wäš l-mäsääfa bä'iida?</i>
Sa oled / te olete vaelel teel.	<i>äntä (änti) / äntum 'älää ṭ-ṭariiqi l-ħaaṭi'</i>	أنت / أنتم على الطريق الخاطئ.	<i>nta (nti) / ntum 'älä ṭriiq l-ħaṭa</i>
Mine otse.	<i>iḍhāb ra'asan (mubaašaratan)</i>	أذهب رأساً (مباشرة).	<i>siir nišään</i>

See on vasemal.	<i>innähu 'älää l-jasaar</i>	إنه على اليسار.	<i>raaha l-liisar</i>
See on paremal.	<i>innähu 'älää l-jämiin</i>	إنه على اليمين.	<i>raaha l-liimn</i>

4.7 LINNAS

Kus asub ...?	<i>äinä ... ?</i>	أين ... ؟	<i>fün ... ?</i>
ausammas	<i>timtääl</i>	تمثال	<i>timtääl</i>
avenüü, puiestee	<i>žäädä</i>	جادة	<i>šääri ' kbiir</i>
haigla	<i>mustašfa</i>	مستشفى	<i>mstašfa, lopital</i>
hoone	<i>binääjä</i>	بناية	<i>binääjä</i>
hotell	<i>funduq</i>	فندق	<i>otell</i>
instituut	<i>mä 'ähäd</i>	معهد	<i>mä 'ähäd</i>
jaam	<i>maħaṭṭa</i>	محطة	<i>maħaṭṭa</i>
kauplus	<i>mähäll</i>	محل	<i>mähäll, (väike) ħänuut</i>
kiirtee	<i>aṭ-ṭariiqu s-sarii '</i>	الطريق السريع	<i>aṭ-ṭariiqu s-sarii ' , otoruut</i>
kindlus, loss	<i>qaṣr</i>	قصر	<i>qṣar</i>
kirik	<i>käniisä</i>	كنيسة	<i>käniisä</i>
kool	<i>madrassa</i>	مدرسة	<i>madrassa</i>
küla	<i>qarijä</i>	قرية	<i>qarijä</i>
lennujaam	<i>maṭaar</i>	مطار	<i>maṭaar</i>

linn	<i>mādiinā</i>	مدينة	<i>mdiina</i>
maa	<i>riif</i>	ريف	' <i>arubija</i>
maantee	<i>aṭ-ṭariiqu s-saiiar</i>	الطريق السيار	<i>ruut nasional</i>
mošee	<i>māsžid</i>	مسجد	<i>msžid</i>
muuseum	<i>mātḥāf</i>	متحف	<i>mātḥāf</i>
pealinn	' <i>aašima</i>	عاصمة	' <i>aašima</i>
peamošee	<i>žäämä'</i>	جامع	<i>žäämä'</i>
piirkond, regioon	<i>minṭaqa</i>	منطقة	<i>mnṭaqa</i>
riik	<i>bälād</i>	بلد	<i>blād</i>
saatkond	<i>sifaara</i>	سفارة	<i>sifaara, lambassaad</i>
sadam	<i>marfa'</i>	مرفأ	<i>poor</i>
sild	<i>žisr</i>	جسر	<i>qantra</i>
tehas	<i>mašna'</i>	مصنع	<i>mašna'</i>
torn	<i>burž</i>	برج	<i>borž, tuur</i>
tänav	<i>šääri'</i>	شارع	<i>šääri'</i>
ülikool	<i>žäämi'ü</i>	جامعة	<i>žäämi'ü</i>

4.8 TRANSPORT

Kus asub rongijaam, palun?	<i>äinä taqa'a muḥattat äl-qiṭaar min faḍlik?</i>	أين تقع محطة القطار من فضلك؟	<i>fiin žäät l-maḥṭa dieel qiṭaar llaahi žāzik bi-ḥiir?</i>
Kus asub piletikassa, palun?	<i>äinä jaq'a šubbääkä t-täḍiäkir?</i>	أين يقع شباك	<i>fiin ža lgišee?</i>

		التذاكر؟	
Sooviksin piletit ...(sse).	<i>uriidu biṭaaqa ilää</i> ...	أريد بطاقة إلى...	<i>bgiit tiḍkiira ilaa ...</i>
Kas esimesse vői teise klassi?	<i>daraža uulaa au</i> <i>ṭääniä?</i>	درجة أولى أو ثانية؟	<i>daraža l-uula ula</i> <i>ṭääniä?</i> <i>prömier klas ula</i> <i>döziem klas?</i>
Esimesse klassi, palun.	<i>daraža uula min</i> <i>faḍlik</i>	درجة أولى من فضلك.	<i>daraža l-uula</i> <i>(prömier klas) mn</i> <i>fḍlök</i>
Ühe otsa pilet.	<i>säfarukä fii</i> <i>ittižäähin waaḥid</i>	سفرك في اتجاه واحد.	<i>safar dieelik fi tišää</i> <i>wääḥid</i>
Kas ma pean ümber istuma (rongi vahetama)?	<i>hāl 'äleijjä än</i> <i>ägäjjärä l-qiṭaar?</i>	هل علي أن أغير القطار؟	<i>wäš ḥäsni ngiir</i> <i>träṇ?</i>
Milliselt platvormilt rong väljub?	<i>min äjji raṣiif</i> <i>jarḥalu l-qiṭaar?</i>	من أي رصيف يرحل القطار؟	<i>mn äjji raṣiif gädi</i> <i>träṇ?</i>
Kus on lähim metroopeatus?	<i>äinä taqa 'a aqrab</i> <i>maḥṭṭat anfaaq?</i>	أين تقع أقرب محطة أنفاق؟	<i>finä hija aqrab</i> <i>maḥṭṭat anfaaq?</i>
Kus on buss kesklinna?	<i>äinä hua l-baaṣ</i> <i>älläḍi ju 'äddi ilää</i> <i>waṣaṭi l-mädiinä?</i>	أين هو الباص الذي يؤدي إلى وسط المدينة؟	<i>finä hua l-baaṣ li</i> <i>gädi l-waṣaṭ l-</i> <i>mädiina?</i>
Kus on bussipeatus, palun?	<i>äinä maḥṭṭatu l-</i> <i>baaṣ min faḍlik?</i>	أين محطة الباص من فضلك؟	<i>finä hijä maḥṭṭat l-</i> <i>baaṣ allaahi</i> <i>häfdäk?</i>

Millal läheb esimene buss ... (sse)?	<i>mätää äwwälu baaṣ ilää ...</i>	متى أول باص إلى ...	<i>mä 'äš gä-jimši l-baaṣ l-uulääni li ...</i>
Millal järgmine buss väljub?	<i>mätää jarḥalu l-baaṣ ät-täälii?</i>	متى يرحل الباص التالي؟	<i>mä 'äš gä-jimši l-baaṣ tääli?</i>
Millal järgmine buss saabub?	<i>mätää jaṣilu l-baaṣ ät-täälii?</i>	متى يصل الباص التالي؟	<i>mä 'äš gä-jusal l-baaṣ tääli?</i>
Kui kaua see reis kestab?	<i>käm minä l-waqt ta 'aḥuḍu häädḍi riḥlä?</i>	كم من الوقت تأخذ هذه الرحلة؟	<i>šḥääl diel waqt gäädḍi taḥud häädḍi riḥlä?</i>
Palun laske mind järgmises peatuses maha.	<i>aržuuk änzilnii 'älää l-maḥaṭṭati t-tääliiä</i>	أرجوك أنزلني على المحطة التالية.	<i>llaahi žāzik bi-ḥiir nizzil-nii fi l-maḥṭaṭ tääliä</i>
Kus asub taksopeatas?	<i>äinä mauqif sajjaaraati t-tääksii?</i>	أين موقف سيارات التاكسي؟	<i>fina hua mauqif sajjaaraat taksi?</i>
Kui palju maksab sõit ... (sse)?	<i>käm użrät as-sajjaara ilää ...</i>	كم أجرة السيارة إلى ...	<i>šḥääl hia użrat sajjaara ilää ...</i>
Palun viige mind sellele aadressile.	<i>ḥuḍhii ilää häädḍi l-'ānuāän min faḍlik</i>	خذني إلى هذا العنوان من فضلك.	<i>ḥuḍhii ilää häädḍi l-'ānuāän mn faḍlōk</i>
Mul on kiire!	<i>änä bi-'āzälä min amri</i>	أنا بعجلة من أمري.	<i>änä zārbään</i>
Peatuge siin!	<i>tawaqqaf hunaa</i>	توقف هنا.	<i>wuqqaf hna</i>
Kus asub lähim remonditöökoda?	<i>äinä juużād aqrab mäktāb lil-ḥadamäät?</i>	أين يوجد أقرب مكتب للخدمات؟	<i>fina hua aqrab mäktāb lil-ḥadamäät?</i>

4.9 SÕIDUKID

auto	<i>sajjaara</i>	سيارة	<i>tumubiil</i>
buss	<i>ħääfilä</i>	حافلة	<i>kaar</i>
helikopter	<i>hiliikubtir</i>	هليكبتر	<i>helikopteer</i>
jalgratas	<i>darraža hawa'ijja</i>	دراجة هوائية	<i>biškleet</i>
kaater (paat)	<i>qaarib</i>	قارب	<i>lanša</i>
kosmoselaev	<i>markaba faḍa'ijja</i>	مركبة فضائية	<i>markaba faḍa'ijja</i>
laev	<i>baaħira</i>	باخرة	<i>baatoo</i>
lennuk	<i>taa'ira</i>	طائرة	<i>tajjaara</i>
mootorratas	<i>darraaža naariija</i>	دراجة نارية	<i>motoor</i>
rong	<i>qiḥaar</i>	قطار	<i>trāṅ</i>
vagun, käru, järelhaagis	<i>'araba</i>	عربة	<i>'araba (vagun), šäärio (järelhaagis), barwiiṭa (aiakäru)</i>
veoauto	<i>šääħinä</i>	شاحنة	<i>kamioṅ</i>

4.10 RESTORANIS

Kas oskate head restorani soovitada?	<i>ħäl jumkinukum nuṣħii bi-maṭ'ami žäjjid?</i>	هل يمكنكم نصحي بمطعم جيد؟	<i>wāš jimkin likum tnaṣħuuni pši maṭ'am mzjeen?</i>
Sooviksin laua kinni panna.	<i>uriidu än äħžiz ṭaawilä</i>	أريد أن أحجز طاولة.	<i>bgiit näħāzz taabla.</i>
Ma tellisin ette.	<i>juužädu 'indi ħāžiz</i>	يوجد عندي حجز.	<i>raah 'ändi ħāzz.</i>

Sooviksin lauda kahele.	<i>uriidu ʔaauilä li- iʔnän min faɖlik</i>	أريد طاولة لإثنين من فضلك.	<i>bgiit taabla li-ʒuuʒ n-nääs mn fɖlök.</i>
Kas võiksin menüüd näha?	<i>ä astaʔii 'u än araa qaa 'imätu ʔ-ʔa 'aam?</i>	أ أستطيع أن أرى قائمة الطعام؟	<i>wäš jimkin lii inʒuuf l-mönüü?</i>
Kas teil on määratud hindadega menüü?	<i>häl tuuʒäd lää 'iʔätu l-as 'aar?</i>	هل توجد لائحة الأسعار؟	<i>wäs 'ändik lää 'iʔätu l-as 'aar?</i>
Mida sa soovitud?	<i>bi-määɖä tänʒaʔ?</i>	بماذا تنصح؟	<i>bäš kää-mʒaʔmi?</i>
Kas teil on taimetoitlaste toitu?	<i>häl juuʒäd 'indkum äklun näbääti?</i>	هل يوجد عندكم أكل نباتي؟	<i>wäš 'ändkum äkl näbääti?</i>
Kas ma saaksin ..., palun?	<i>mumkin ... min faɖlik?</i>	ممكن ... من فضلك؟	<i>mumkin ... min fɖlök?</i>
Ma tahan ...	<i>uriidu ...</i>	أريد ...	<i>bgiit ...</i>
Ta tahab ...	<i>juriidu / turiidu ...</i>	يريد / تريد ...	<i>bga / bgääti ...</i>
Me tahame ...	<i>nuriidu ...</i>	نريد ...	<i>bgiina ...</i>
Kas teil on ...?	<i>'indakum ...?</i>	عندكم ...؟	<i>'ändkum ...?</i>
Palun ulata ...	<i>min faɖlik i 'ʔiini ...</i>	من فضلك إعطيني ...	<i>allahi ʔafzak a 'tiini ...</i>
See pole see, mida ma tellisin.	<i>läisä hääɖä mää ʔalabatuh</i>	ليس هذا ما طلبته.	<i>miši hääɖä li-ʔlabt</i>
Palun arve!	<i>uriidu l-ʔisääb min faɖlik?</i>	أريد الحساب من فضلك؟	<i>bgiit l-ʔisääb mn fɖlök</i>
Kas teenindus on hinna sees?	<i>häl äl-ʔadma maʔsuuba?</i>	هل الخدمة	<i>wäš l-ʔadma maʔsuuba?</i>

		محسوبة؟	
Tänan, see oli hea eine.	<i>šukran laqad kääñät uāzbā lāđiđa</i>	شكرا لقد كانت وجبة لذيذة.	<i>šukran kääñt wužbā ldiida</i>

4.11 TOIT

4.11.1 Söögiajad

hommikusöök	<i>fuḥuur</i>	فطور	<i>fḥuur</i>
lõuna	<i>ğādāā'</i>	غداء	<i>ğdaa'</i>
õhtusöök	<i>'āšāā'</i>	عشاء	<i>'āšāā'</i>

4.11.2 Toidud

beebitoit	<i>ṭa'aam li-l-aṭfaal</i>	طعام للأطفال	<i>ṭa'aam l-drääri</i>
eelroog	<i>muqabbilāāt</i>	مقبلات	<i>muqbilāāt</i>
gaseerimata vesi	<i>äl-miäähü ṭ-ṭabi'ia</i>	المياه الطبيعية	<i>äl-miääh ṭ-ṭabi'ia</i>
gaseeritud vesi	<i>äl-miäähü l-ğäāziä</i>	المياه الغازية	<i>äl-miääh l-ğäāziä</i>
jahu	<i>daqiiq</i>	دقيق	<i>dgiig</i>
jogurt	<i>zäbäädi</i>	زبادي	<i>zäbäädi</i>
juust	<i>žubn</i>	جبن	<i>žbn</i>
jäätis	<i>ais kriim</i>	أيس كريم	<i>laglas</i>
kala	<i>sämäk</i>	سمك	<i>ḥuut</i>

kanaliha	<i>lähm dāžāāž</i>	لحم دجاج	<i>lḥām dżāāž</i>
kiirtoit	<i>wāžbā sārīi ‘ä</i>	وجبة سريعة	<i>wāžbā sārīi ‘ä</i>
kohv	<i>qahwa</i>	قهوة	<i>qahwa</i>
kohv piimaga	<i>äl-qahwa mä ‘ä l-ḥāliib</i>	القهوة مع الحليب	<i>äl-qahwa mä ‘ä l-ḥliib</i>
kook	<i>kä ‘ka</i>	كعكة	<i>gatoos / ḥālwa</i>
koor	<i>zibda š-šīi ‘ä</i>	زبدة الشئی	<i>kriim</i>
küpsised	<i>äl-biskāwiit</i>	البسكویت	<i>biskwui</i>
lambaliha	<i>lähm ḥaruuf</i>	لحم خروف	<i>lḥām ḥruuf</i>
leib / sai	<i>ḥubz</i>	خبز	<i>ḥubz</i>
liha	<i>lähm</i>	لحم	<i>lḥām</i>
loomaliha	<i>lähm baqar</i>	لحم بقر	<i>lḥām bōgri</i>
magustoit	<i>ḥālwa</i>	حلوى	<i>dissiir</i>
mahl	<i>‘ašīir</i>	عصیر	<i>‘ašīir</i>
makaronid	<i>ma ‘karuuna</i>	معكرونة	<i>ma ‘karuuna</i>
menüü	<i>qaa ‘imatu t-ta ‘aam</i>	قائمة الطعام	<i>menüü</i>
mineraalvesi	<i>mää ‘mä ‘dīnii</i>	ماء معدني	<i>mää ‘mä ‘dīnii</i>
moos	<i>murabbaa</i>	مری	<i>kunfiitir</i>
muna	<i>baiḍa</i>	بيضة	<i>baiḍa</i>
must kohv	<i>äl-qahwa bi-duuni ḥāliib</i>	القهوة بدون حليب	<i>qahwa blā ḥliib / qahwa kāḥla</i>
pannkook	<i>faṭīira</i>	فطيرة	<i>milwi</i>

pasta	<i>ma'karuuna</i>	معكرونة	<i>ma'karuuna</i>
piim	<i>ħāliib</i>	حليب	<i>ħliib</i>
pipar	<i>filfil</i>	فلفل	<i>bzaar</i>
pirukas	<i>faṭiira</i>	فطيرة	<i>fṭiira</i>
põhiroog	<i>aṭ-ṭabaq ar-ra'isii</i>	الطبق الرئيسي	<i>ṭ-ṭabaq ar-ra'isii</i>
pähklid	<i>žāwz</i>	جوز	<i>bunduq</i>
riis	<i>uruz</i>	أرز	<i>ruuz</i>
salat	<i>slaṭa</i>	سلطة	<i>šlada</i>
sealiha	<i>lāḥm ḥaānziir</i>	لحم خنزير	<i>lḥām ḥālluuf</i>
seened	<i>fuṭir</i>	فطر	<i>šampinjoṇ</i>
sinep	<i>ħardil</i>	خردل	<i>mutaar</i>
sink	<i>lāḥm ḥānziir</i>	لحم خنزير	<i>lḥām ḥānziir</i>
sool	<i>mālāḥ</i>	ملح	<i>mālḥ</i>
suhkur	<i>sukkar</i>	سكر	<i>sukkar</i>
supp	<i>šurba</i>	شوربة	<i>šorba</i>
šokolaad	<i>šukulaa</i>	شوكولا	<i>šokola</i>
tee	<i>šāāi</i>	شاي	<i>ātāi</i>
toiduained	<i>quut</i>	قوت	<i>quut</i>
toit	<i>ta'aam</i>	طعام	<i>mākla</i>
vesi	<i>māā'</i>	ماء	<i>māā'</i>
vorst	<i>sažaq</i>	سجق	<i>kašeer</i>

või	<i>zibda</i>	زبدة	<i>zbdā</i>
õli	<i>zäit</i>	زيت	<i>ziit</i>

4.12 JUUR- JA PUUVILJAD

artišokk	<i>arđi šukii</i>	أرضي شوكي	<i>arđi šukii</i>
avokaado	<i>afukäätu</i>	أفوكاتو	<i>afukäätu</i>
baklažaan	<i>bääđinžään</i>	بادنجان	<i>bääđinžään</i>
banaan	<i>mäwz</i>	موز	<i>bänään</i>
greip	<i>griib fruit</i>	غريب فروت	<i>pamplemuss</i>
hersed	<i>bääzilä</i>	بازيلا	<i>žilbäänä</i>
kaalikas	<i>mälfiuuf lifti</i>	ملفوف لفتي	<i>löft</i>
kapsas	<i>mälfiuuf</i>	ملفوف	<i>krob</i>
kartul	<i>bataatis</i>	بطاطس	<i>ptaata</i>
kurk	<i>ħjaar</i>	خيار	<i>ħjaar</i>
küüslauk	<i>tuum</i>	ثوم	<i>tuuma</i>
maguskartul	<i>baṭaata ħilwa</i>	بطاطا حلوة	<i>ptaata ħluua</i>
mais	<i>đura</i>	ذرة	<i>dra</i>
naeris	<i>lift</i>	لفت	<i>lift</i>
oad	<i>fäṣuliä</i>	فاصوليا	<i>fäṣuliä</i>
peet	<i>šamandar</i>	شمندر	<i>barba</i>
pipar	<i>filfil</i>	فلفل	<i>fifla</i>

porgand	<i>žazar</i>	جزر	<i>ħizzu</i>
porrulauk	<i>kurraaṭ</i>	كرات	<i>baṣla ħaddaariia</i>
roheline salat	<i>ħass</i>	خس	<i>ħass</i>
rohelised oad	<i>lubjä' ħadraa'</i>	لوبياء خضراء	<i>žilbääna</i>
sibul	<i>baṣal</i>	بصل	<i>baṣla</i>
spargel	<i>hiljuun</i>	هليون	<i>huljuun</i>
spinat	<i>säbääniħ</i>	سبانخ	<i>säbääniħ</i>
suvikõrvits	<i>kuusä</i>	كوسى	<i>gara' (slowiia)</i>
tomatid	<i>banaduura</i>	بندورة	<i>matiiša</i>

4.13 PANGAS

Kus asub lähim pank?	<i>äinä jaqa'a aqrabu bank hunää?</i>	أين يقع أقرب بنك هنا؟	<i>fīn kāin aqrab bank hna?</i>
Ma sooviksin raha vahetada.	<i>uriidu täħwiilä bā'äḩi l-ämwāäl</i>	أريد تحويل بعض الأموال.	<i>bgiit bddl ši-fluus</i>
Mis vahetuskurss on?	<i>mää huuä si'äru ṣ-ṣarf?</i>	ما هو سعر الصرف؟	<i>šnā hua si'r ṣarf?</i>
Mis kell pank avatakse?	<i>fii äjji uaqtin jäftäħu l-bank?</i>	في أي وقت يفتح البنك؟	<i>äš mn waqt kä-tftäh l-banka?</i>
Mis kell see suletakse?	<i>fii äjji uaqtin juqliq?</i>	في أي وقت يغلق؟	<i>äš mn waqt kä-tglaq?</i>
Ma ootan kodust raha, kas see on juba	<i>änä äntažiru täħwiilän min äl-</i>	أنا أنتظر تحويلاً من	<i>änä kä-ntsōnna taħwiila ml-biit, wäš</i>

saabunud?	<i>bäit, ä läm jaṣil?</i>	البيت، أ لم يصل؟	<i>mää zääl mäwuslaats?</i>
Kas saaksite mulle palun peenraha anda?	<i>häl tä 'fiini ṣ-ṣarf min faḍlik?</i>	هل تعطيني الصرف من فضلك؟	<i>wäš 'ändek ṣarf?</i>

4.14 VABA AEG

Mida kinos näidatakse?	<i>mää l-mä 'ruuḍfi s- siinima?</i>	ما المعروف في السينما؟	<i>äšnu käin f-siinima?</i>
Millist sorti film see on?	<i>äjji näu 'in min äl- äflääm huuä?</i>	أي نوع من الأفلام هو؟	<i>äš mn nu ' ml-äflääm hua?</i>
See on õudusfilm / põnevusfilm / armastusfilm / komöödia / seiklusfilm.	<i>innahu film mur 'ib (muḥiif) / mäli' bi-l-ḥaraka / rumänsi / kumidii / muḡamaraat</i>	إنه فيلم مرعب (مخيف) / مليء بالحركة / رومانسي / كوميدي / مغامرات.	<i>film ntä 'ḥäl 'a / aksioḡ / romänsi / komedii / muḡamaraat</i>
Mida teatris mängitakse?	<i>mää l-mä 'ruuḍ 'älää l-masrah?</i>	ما المعروف على المسرح؟	<i>äšnu 'arḍiin f-l- masrah?</i>
Mis kell film algab?	<i>fii äjji sää 'ä jäbdä 'u l-fiilm?</i>	في أي ساعة يبدأ الفيلم؟	<i>äš mn sä 'ä kä-ibda l-fiilm?</i>
Mis kell etendus algab?	<i>fii äjji sää 'ä täbd'ä äl-masraḥiä?</i>	في أي ساعة تبدأ المسرحية؟	<i>äš mn sä 'ä kä-tibda l-masraḥiä?</i>

Kas sel laupäeval kusagil jalgpalli mängitakse?	<i>hāl juužād mubaarat kurata qadam häädǧä s-säbt?</i>	هل يوجد مباراة كرة قدم هذا السبت؟	<i>wāš kاین šī mubaarat kurata qadam hääd sbt?</i>
Kes mängivad?	<i>män jäl ‘äb?</i>	من يلعب؟	<i>škuun lil ‘äb?</i>
Kui palju maksab sissepääs?	<i>käm sä ‘är äd-duḥuul?</i>	كم سعر الدخول؟	<i>šhāäl tseiräät duḥuul?</i>
Kas õpilase allahindlust ka on?	<i>hāl hunääkä taḥfiḍaat li-ḥ-ḥullaab?</i>	هل هناك تخفيضات لطلاب؟	<i>wāš kاین šī-tḥfiḍaat l-ḥullaab?</i>
Kas sa ootad kedagi?	<i>hāl tantažiru äḥädän mää?</i>	هل تنتظر أحدا ما؟	<i>wāš kاین-tšōnna šī wäḥäd?</i>
Kas sa oled täna õhtul vaba?	<i>hāl änta / änti gäir mäšguul(a) fii l-mäsää’?</i>	هل أنت غير مشغول في المساء؟	<i>wāš enta / enti mäm šguulš f-l-‘äšīia?</i>
Kus me kohtume?	<i>äinä sänältaqi?</i>	أين سنلتقي؟	<i>fiiṅ gädin tlaqau?</i>

4.15 ÜHENDUSE PIDAMINE

Kus asub lähim postkontor?	<i>äinä aqrab markaz bəriid?</i>	أين أقرب مركز بريد؟	<i>fiiṅ kاین aqrab post?</i>
Sooviksin selle saata kiirpostiga.	<i>äwäddu än arsäl häädǧä bi-l-bəriidi l-ḥaaš</i>	أود أن أرسل هذا بالبريد الخاص.	<i>bğiit narsal häädǧä bi-bärid l-ḥaaš</i>
Ma sooviksin marke osta.	<i>uḥibbu širaa ‘ä ḥ-tawääbi ‘</i>	أحب شراء الطوابع.	<i>bğiit nšri li täämbr</i>
Kus on postkast?	<i>äinä šunduuqu l-bəriid?</i>	أين صندوق البريد؟	<i>fina hua šunduuq l-bärid?</i>

Kas mulle on posti?	<i>hāl juužād hunääk äjji bäreid lii?</i>	هل يوجد هناك أي بريد لي؟	<i>wäš 'ändik ši risäälä liia?</i>
Kas ma võin teie telefoni kasutada?	<i>hāl jumkinunii isti 'määlü häätifik?</i>	هل يمكنني استعمال هاتفك؟	<i>wäš jimkin lii nstä 'mäl tilifuun dieelik?</i>
Kus asub lähim üldkasutatav telefon?	<i>äinä aqrabu häätif 'umuumi?</i>	أين أقرب هاتف عمومي؟	<i>fina hua aqrab häätif 'umuumi?</i>
Kas keegi on mulle helistanud?	<i>hāl itišala ähäd mää bii?</i>	هل اتصل أحد ما بي؟	<i>wäš tašl biia šihäd?</i>
Kas mulle on teateid?	<i>hāl juužād hunääk äjjä räsää'il lii?</i>	هل يوجد هناك أية رسائل لي؟	<i>wäš 'ändik ši räsää'il liia?</i>
Teile on kõne.	<i>juužād läkä ittišaal.</i>	يوجد لك اتصال.	<i>'ändik tišaal</i>
Palun oodake ...	<i>ibqa 'älää l-ħaṭ min faḍlik</i>	إبق على الخط من فضلك...	<i>bqa 'älää l-ħaṭ mn fḍlök</i>
Vabandust, mu kõne katkestati.	<i>äfwän, laqad inqaṭa 'a l-itišaal</i>	عفوا، لقد انقطع الإتصال.	<i>smäh liia, raah l-itišaal nqata'</i>
Tere, ... räägib.	<i>ählän, ... jätäkälläm / tätäkälläm</i>	أهلاً، ... يتكلم / تتكلم.	<i>marhaba, hääḍä ... li ki-tkillim</i>
Kas ütleksite talle, et ma helistasin?	<i>ä taħbiruunahu/-hää bi-ännäni qad ittašalt?</i>	أ تخبرونه /-ها بأنني قد اتصلت؟	<i>wäš gädin tquulu liih / liha bi ännänii tašlt?</i>
Kus asub lähim Internetikohvik?	<i>äinä juužädu aqrab maqhaa intirnit?</i>	أين يوجد أقرب مقهى إنترنت؟	<i>fiiin käin aqrab sibiir?</i>

Kas siin on võimalik Interneti kasutada?	<i>hāl jumkin än äst 'ämilä l-intirnit hunää?</i>	هل يمكن أن أستعمل الانترنت هنا؟	<i>wäš imkin lii nstā 'mäl internet hnääjä?</i>
Mis on sinu meiliaadress?	<i>mää huua bariidukä /-ki l-iliktruuni?</i>	ما هو بريدك الالكتروني؟	<i>äšnää huua imeil dieelik?</i>

4.16 POODLEMINE

Kus asub peamine poodide keskus?	<i>äinä taqa 'a l-mäḥälläätu l-kubra?</i>	أين تقع المحلات الكبرى؟	<i>fiiin žäät l-mäḥälläät l-kubra?</i>
Mis kell hommikul pood avatakse?	<i>mätä jäftäḥu l-mäḥäl fii š-šabaaḥ?</i>	متى يفتح المحل في الصباح؟	<i>himta ki-iftäḥ l-mäḥäl f-šbaaḥ?</i>
Ma ainult vaatan.	<i>änä faqaḥ änžur</i>	أنا فقط أنظر.	<i>änä gäir tänšuuḥ</i>
Kas ma tohin seda proovida?	<i>mumkin äm äžarribähu?</i>	ممکن أن أجربه؟	<i>wäš jimkin nžarrbuh?</i>
Kus asuvad proovikabiinid?	<i>äinä ġurfatu l-mälääbis?</i>	أين غرفة الملابس؟	<i>finä hua salon d'esseiaaž?</i>
Ma ei tea oma numbrit.	<i>änä lää a 'rifu maqaasii</i>	أنا لا أعرف مقاسي.	<i>mä kän araḥš qijääsi</i>
See istub hästi.	<i>innähää munääsibä židdän</i>	إنها مناسبة جدا.	<i>raha muatjääni bzzeef</i>
See on liiga lühike.	<i>qašiiira židdän</i>	قصيرة جدا.	<i>qšiiira bzzeef</i>
See on liiga pikk.	<i>ṭawiila židdän</i>	طويلة جدا.	<i>tuiila bzzeef</i>
See on liiga suur.	<i>käbiira židdän</i>	كبيرة جدا.	<i>kbiira bzzeef</i>
See on liiga väike.	<i>šagiira židdän</i>	صغيرة جدا.	<i>sğiira bzzeef</i>

See on liiga kallis.	<i>gäaliä židdän</i>	غالية جدا.	<i>gäalia bzzeef</i>
Kas saaksite mulle seda jakki näidata?	<i>arinii hääđihi l-žaket min fađlik</i>	أرني هذه الجاكيت من فضلك.	<i>wurrinii hääđ žakeet mn fđlök</i>
Kas saaksite mulle midagi odavamata näidata?	<i>hāl jumkinukä änturiini säi'än arħaş?</i>	هل يمكنك أن تريني شيئاً أرخص؟	<i>wäš jimkin liik twurriini ši-hääža arħaş?</i>
Kui palju see maksab?	<i>bikäm hääđä?</i>	بكم هذا؟	<i>bšhääł hääđä</i>
Kas krediitkaardiga saab maksta?	<i>hāl taqbäl biṭaaqati l-i'timääd?</i>	هل تقبل بطاقة الاعتماد؟	<i>wäš kätqabl kart kreedi?</i>
Mulle see meeldib.	<i>jasurrunii đäälük</i>	يسرني ذلك.	<i>äzbätanii</i>
Kas saaksid selle ringi vahetada, palun?	<i>hāl jumkinukä täbdiil hääđä min fađlik?</i>	هل يمكنك تبديل هذا من فضلك؟	<i>wäš jimkin lii nbiddl hääđä mn fđlök?</i>
Ma tahan selle tagastada.	<i>änä uriidu u'iidä hääđä</i>	أنا أريد أن أعيد هذا.	<i>änä bgiit rrž' hääđä</i>
Kas teil on ingliskeelseid ajalehti?	<i>hāl juužäd 'ändäkum žäriidä bi-l-ingiliziiä?</i>	هل يوجد عندهم جريدة بالإنجليزية؟	<i>wäš 'ändkum ši-žäärida bi-l-luuğa l-inžliziia?</i>

4.17 RIIDED

4.17.1 Väljendid

Tal on seljas ...	<i>huua jälbäsu ... / hiia tälbäsu ...</i>	هو يلبس ... / هي تلبس ...	<i>hua käjälbäs ... / hia kätälbäs ...</i>
-------------------	--	---------------------------	--

Tal on jalas ...	<i>huua jartadii ... / hiia tartadii ...</i>	هو يرتدي... / هي ترتدي...	<i>hua käjälbäs ... / hia kätälbäs ...</i>
Pane ... selga!	<i>ilbis ...! / ilbisii ...!</i>	إلبس ... / إلبسي ...	<i>ilbis ...! / libsi ...!</i>
Pane ... jalga!	<i>irtadii ...! /</i>	إرتدي ...	<i>ilbis ...! / libsi ...!</i>

4.17.2 Sõnavara

abielusõrmus	<i>ħaatam äz-zäwääž</i>	خاتم الزواج	<i>ħaatam z-zäwääž</i>
jakk	<i>žäkiit</i>	جاكيت	<i>žaket</i>
kaelakee	<i>'iqd</i>	عقد	<i>'aqd</i>
kampsun	<i>känzä</i>	كنزة	<i>triiko</i>
kingad	<i>ħiḍää'</i>	حذاء	<i>sabbaat</i>
kinnas	<i>quffäüz</i>	قفاز	<i>saba 'ijäät</i>
kleit	<i>fustään</i>	فستان	<i>ḥiub</i>
konts	<i>kä'äb</i>	كعب	<i>kä'äb</i>
krae	<i>qabba</i>	قبة	<i>kuul</i>
lips	<i>rabḥatu l-'unuq</i>	ربطة العنق	<i>kravat</i>
mantel	<i>mi'ḥaf</i>	معطف	<i>montoo</i>
müts	<i>qubä'ä</i>	قبعة	<i>tagija, (nokaga) tarbuuš</i>
nööp	<i>zirr</i>	زر	<i>'oqda</i>
pidžaama	<i>bižäämä</i>	بجاما	<i>pižama</i>
pluus	<i>bluuzä</i>	بلوزة	<i>bluuzä</i>

prillid	<i>naẓẓaraat</i>	نظارات	<i>naddaraat</i>
päikesepillid	<i>naẓẓaraat šämsiiä</i>	نظارات شمسية	<i>naddaraat šömsija</i>
püksid	<i>binṭaal</i>	بنطال	<i>sirwääl, pantaloŋ</i>
rihm, vöö	<i>hizääm</i>	حزام	<i>hazääm</i>
saapad	<i>žäzmä</i>	جزمة	<i>sabbaat</i>
sandaalid	<i>nä 'il</i>	نعل	<i>sandaala, nä 'äälä</i>
seelik	<i>tänuura</i>	تنورة	<i>saja</i>
sokid	<i>žawaarib</i>	جوارب	<i>tqaašr</i>
sõrmus	<i>ḥäätam</i>	خاتم	<i>ḥäätm</i>
särk	<i>qamiis</i>	قميس	<i>qamiis</i>
šortsid	<i>šuur</i>	شورت	<i>šoor</i>
tasku	<i>žäib</i>	جيب	<i>žii</i>
teksad	<i>džiinz</i>	جينز	<i>džiinz</i>
ujumistrikoo	<i>libääs äs-sibääḥä</i>	لباس السباحة	<i>lbääs s-sibääḥä</i>
varrukas	<i>kum</i>	كم	<i>kum</i>

4.18 AMETID

4.18.1 Väljendid

Kellena sa töötad?	<i>mää huua 'ämälukä</i> / -ki?	ما هو عمالك؟	<i>šnä hia l-ḥadma</i> <i>dieelik?</i>
Ma olen ...	<i>änä ...</i>	أنا...	<i>änä ...</i>

Ta on ...	<i>huua / hiia ...</i>	هو / هي ...	<i>hua / hia ...</i>
Kas sa oled ...?	<i>hāl äntä / änti ...?</i>	هل أنت ...؟	<i>wāš nta / nti ...?</i>
Kas ta on ...?	<i>hāl huua / hiia ...?</i>	هل هو / هي ...؟	<i>wāš hua / hia ...?</i>

4.18.2 Sõnavara

advokaat	<i>muḥäämi</i>	محامي	<i>muḥäämi</i>
ajakirjanik	<i>ṣaḥääfi</i>	صحافي	<i>ṣaḥääfi</i>
arst	<i>ṭabiib</i>	طبيب	<i>ṭbiib</i>
autojuht	<i>sää'iq</i>	سائق	<i>sää'iq</i>
elektrik	<i>kährubä'ii</i>	كهربائي	<i>kährubä'ii</i>
hambaarst	<i>ṭabiibu äsnään</i>	طبيب أسنان	<i>ṭbiib snään, dañtist</i>
insener	<i>muhändis</i>	مهندس	<i>muhändis</i>
juhataja, direktor	<i>mudiir</i>	مدير	<i>mudiir</i>
juuksur, habemeajaja	<i>ḥallaaq</i>	حلاق	<i>ḥallaaq</i>
kaupmees, ärimees	<i>tääžir</i>	تاجر	<i>tääžir</i>
keemik	<i>ṣaidaalii</i>	صيدلي	<i>ṣaidaalii</i>
kingsepp	<i>ṣaani'ä l-ähḡtiä</i>	صانع الأحذية	<i>ḥarrääz</i>
kirjanik	<i>mu'allif</i>	مؤلف	<i>mu'allif</i>
kohtunik	<i>qaaḡi</i>	قاضي	<i>qaaḡi</i>
kuninganna	<i>mälikä</i>	ملكة	<i>mälika</i>
kuningas	<i>mälik</i>	ملك	<i>mälik</i>

maaler	<i>dähhään</i>	دهان	<i>dähhään</i>
medõde	<i>mumarriḍ</i>	ممرض	<i>änfirmie(r), firmlia(a)</i>
mehaanik	<i>mikānikii</i>	ميكانيكي	<i>mikānikii, mekanisjaŋ</i>
minister	<i>wiziir</i>	وزير	<i>wiziir</i>
müüja	<i>bää'i'a</i>	بائع	<i>bää'i'a</i>
ohvitser	<i>ḍaabiṭ</i>	ضابط	<i>ofisiee</i>
pagar	<i>ḥabbäaz</i>	خباز	<i>ḥabbäaz</i>
piloot	<i>ṭajjaar</i>	طيار	<i>ṭajjaar</i>
president	<i>ra'iis</i>	رئيس	<i>ra'iis</i>
puusepp	<i>nažžaar</i>	نجار	<i>nažžaar</i>
režissöör, lavastaja	<i>muḥriž</i>	مخرج	<i>muḥriž</i>
rätsep, õmbleja	<i>ḥajjaaṭ</i>	خياط	<i>ḥajjaaṭ</i>
sepp	<i>ḥäddääd</i>	حداد	<i>ḥäddääd</i>
stjuardess	<i>muḍiifa</i>	مضيفة	<i>muḍiifa</i>
suursaadik	<i>säfiir</i>	سفير	<i>säfiir</i>
sõdur	<i>'askrii</i>	عسكري	<i>'askrii</i>
torulukksepp	<i>sämkärii</i>	سمكري	<i>plombie</i>
tuletõrjuja	<i>ražulu l-iṭfaa'</i>	رجل الإطفاء	<i>ražulu l-maṭaafi</i>
tõlk, tõlkija	<i>mutäržim</i>	مترجم	<i>mutäržim</i>
tööandja	<i>muwažžaf</i>	موظف	<i>muwažžaf</i>

tööline	'äämil	عامل	'äämil, uvrie
vürtspoodnik	sämmään	سمان	baqaal
õpetaja	mu'ällim	معلم	mu'ällim
üliõpilane	ṭaalib	طالب	ṭaalib

4.19 PEREKOND

4.19.1 Väljendid

Ma olen abielus.	änä mutäzäwwiž / mutäzäwwižä	أنا متزوج(ة).	änä mtzuwwiž / mtzuužä
Ma olen vallaline. / Ma ei ole abielus.	änä 'ääzib(a) / änä gäir mutäzawwiž(ä)	أنا عازب(ة) / أنا غير متزوج(ة).	änä äzrii(a) / änä gäir mtzuwwiž / mtzuužä
Ma olen kihlatud.	änä mäḥṭuub(a)	أنا مخطوب(ة).	änä mäḥṭuub(a)
Ma olen lahutatud.	änä muṭallaq(a)	أنا مطلق(ة).	änä mṭallaq(a) / mṭalq(a)
Ma olen lesk.	änä armäl(ä)	أنا أرمل(ة).	änä armäl / hižžäälä
Mul on ... last.	'äindi ... aṭfaal	عندي ... أطفال.	'indi ... uuleed
Mul ei ole lapsi.	läisä 'äindi aṭfaal	ليس عندي أطفال.	mää 'indiiš l-uuleed
See on minu ...	hääḡä ...-i	هذا...ي.	hääda ...-i

4.19.2 Sõnavara

abielu	zäwääž	زواج	zäwääž
--------	--------	------	--------

abikaasa (mees)	<i>zäuž</i>	زوج	<i>zäuž</i>
abikaasa (naine)	<i>zäužä</i>	زوجة	<i>zäužä</i>
beebi	<i>rađii'</i>	رضيع	<i>rađii' / bebe</i>
ema	<i>umm</i>	أم	<i>ummōi / umm</i>
härä	<i>säjjid</i>	سيّد	<i>sijid</i>
hõimlane (sugulane läbi abielu)	<i>näsiib</i>	نسيب	<i>nsiib(a)</i>
isa	<i>äbb</i>	أب	<i>bba / äbb</i>
kaksikud	<i>täu'äm</i>	توأم	<i>tuääm</i>
kasuema (isa abikaasa)	<i>zäužätu l-äbb</i>	زوجة الأب	<i>zäužät äbb</i>
kasuisa (ema abikaasa)	<i>zäužu l-umm</i>	زوج الأم	<i>zäuž umm</i>
kasupoeg (abikaasa poeg)	<i>ibnu z-zäuž(a)</i>	ابن زوج(ة)	<i>wuld z-zäuž(a)</i>
kasutütar (abikaasa tütar)	<i>ibnätu z-zäuž(a)</i>	ابنة زوج(ة)	<i>bint z-zäuž(a)</i>
kihlatu (m)	<i>ħaṭiib</i>	خطيب	<i>ħaṭiib</i>
kihlatu (n)	<i>ħaṭiiba</i>	خطيبة	<i>ħaṭiiba</i>
koduperenaine	<i>rabbat mänzil</i>	ربة منزل	<i>rabbat beit</i>
kodutu	<i>mutašarrid</i>	متشرّد	<i>matšarrad</i>
lahutus	<i>ṭalaaq</i>	طلاق	<i>ṭlaaq</i>
lapse sünd	<i>miläadu ṭiṭl</i>	ميلاد طفل	<i>wiläädät ṭiṭl</i>
lapselaps (m)	<i>ħäfiid</i>	حفيد	<i>ħäfiid</i>

lapselaps (n)	<i>ħäfiidä</i>	حفيدة	<i>ħäfiidä</i>
lell (isapoolne onu)	<i>'ämm</i>	عم	<i>'ämm / 'ämmi</i>
lesknaine	<i>armala</i>	أرملة	<i>armala</i>
matused	<i>žänääza</i>	جنازة	<i>žänääza</i>
mees	<i>ražul</i>	رجل	<i>ražl</i>
naine	<i>imra 'a</i>	إمرأة	<i>mra 'a</i>
neitsi	<i>'äḡraa'</i>	عذراء	<i>'äḡraa'</i>
onu (emapoolne)	<i>ħääl</i>	خال	<i>ħääl / ħääli</i>
onu/tädipoeg	<i>ibnu l- 'ämm(ä) / l- ħääl(ä)</i>	ابن عم(ة) / خال(ة)	<i>wuld 'ämmi / 'ämti / ħääli / ħäälti</i>
onu/täditütar	<i>ibnätu / bintu l- 'ämm(ä) / l- ħääl(ä)</i>	ابنة / بنت عم(ة) / خال(ة)	<i>bint 'ämmi / 'ämti / ħääli / ħäälti</i>
orb	<i>jätiim(ä)</i>	يتيم	<i>jitiim(a)</i>
peigmees	<i>'äriis</i>	عريس	<i>'äriis</i>
perekond	<i>'ää'ilä</i>	عائلة	<i>'ää'ilä / la famii</i>
poeg	<i>ibn</i>	ابن	<i>wuld</i>
poiss	<i>wäläd</i>	ولد	<i>wäläd</i>
poissmees	<i>ä 'äzäb</i>	أعزب	<i>ä 'äzäb</i>
preili	<i>äänisä</i>	أنسة	<i>äänisa, madmuazel</i>
proua	<i>säjjidä</i>	سيّدة	<i>sijida</i>
pruut	<i>'äruus</i>	عروس	<i>'äroosa</i>
sugulane	<i>qariib</i>	قريب	<i>qariib</i>

suhe	<i>'alaaqa</i>	علاقة	<i>'alaaqa, relasjon</i>
surm	<i>mäüt</i>	موت	<i>mäüt</i>
sõtse (isapoolne tädi)	<i>'ämmä</i>	عمة	<i>'ämmä / 'ämmti</i>
tädi (emapoolne)	<i>ħäälä</i>	خالة	<i>ħäälä / ħäälti</i>
täiskasvanu	<i>bäälīg / raašid</i>	بالغ / راشد	<i>bäälīg / raašd</i>
tüdruk	<i>bint</i>	بنت	<i>bint</i>
tütar	<i>ibnä / bint</i>	ابنة / بنت	<i>bint</i>
vanaema	<i>žäddä</i>	جدة	<i>židda</i>
vanaisa	<i>žädd</i>	جد	<i>židd</i>
vend	<i>aħ</i>	أخ	<i>aħ / ħuuja</i>
vennapoeg	<i>ibnu l-aħ</i>	ابن الأخ	<i>wuld l-aħ / wuld ħuuja</i>
vennatütar	<i>ibnätu l-aħ</i>	ابنة الأخ	<i>bint l-aħ / bint ħuuja</i>
õde	<i>uħt</i>	أخت	<i>uħt / uħti</i>
õepoeg	<i>ibnu l-uħt</i>	ابن الأخت	<i>wuld l-uħt / wuld uħti</i>
õetütar	<i>ibnätu l-uħt</i>	ابنة الأخت	<i>bint l-uħt / bint uħti</i>
äi	<i>ħämmu</i>	حمو	<i>bbõn zäuži / mrati, nsiib</i>
ämm	<i>ħämmäät</i>	حماة	<i>umm zäuži / mrati, nsiiba</i>

4.20 NUMBRID

4.20.1 Põhiarvud

null	<i>šifr</i>	صفر	<i>šifr</i>
üks	<i>waaḥid</i>	واحد	<i>waaḥid</i>
kaks	<i>iṭnān</i>	إثنان	<i>žuuž</i>
kolm	<i>ṭälääṭä</i>	ثلاثة	<i>tlääta</i>
neli	<i>arba‘a</i>	أربعة	<i>rba‘a</i>
viis	<i>ḥamsa</i>	خمسة	<i>ḥamsa</i>
kuus	<i>sitta</i>	سنة	<i>stta</i>
seitse	<i>saba‘a</i>	سبعة	<i>sba‘a</i>
kaheksa	<i>ṭämääniä</i>	ثمانية	<i>tmenia</i>
üheksa	<i>tisä‘ä</i>	تسعة	<i>tsa‘</i>
kümme	<i>‘ašara</i>	عشرة	<i>‘ašra</i>
üksteist	<i>äḥada‘ašar</i>	أحد عشر	<i>ḥda‘aš</i>
kaksteist	<i>iṭnää‘ašar</i>	اثنان عشر	<i>ṭnā‘aš</i>
kolmteist	<i>ṭälääṭätä‘ašar</i>	ثلاثة عشر	<i>tlta‘aš</i>
neliteist	<i>arbaa‘ta‘ašar</i>	أربعة عشر	<i>rba‘ta‘aš</i>
viisteist	<i>ḥamsata‘ašar</i>	خمسة عشر	<i>ḥamsta‘aš</i>
kuusteist	<i>sittätä‘ašar</i>	ستة عشر	<i>stta‘aš</i>
seitseteist	<i>saba‘ata‘ašar</i>	سبعة عشر	<i>sba‘ta‘aš</i>
kaheksateist	<i>ṭämääniätä‘ašar</i>	ثمانية عشر	<i>tmnia‘aš</i>
üheksateist	<i>tisä‘ätä‘ašar</i>	تسعة عشر	<i>tsta‘aš</i>

kakskümmend	<i>'ašruun</i>	عشرون	<i>'ašriin</i>
kolmkümmend	<i>tläätuun</i>	ثلاثون	<i>tlätiin</i>
nelikümmend	<i>arba'uun</i>	أربعون	<i>rb'äin</i>
viiskümmend	<i>ħamsuun</i>	خمسون	<i>ħamsiin</i>
kuuskümmend	<i>sittuun</i>	ستون	<i>stiin</i>
seitsekümmend	<i>säbä'uun</i>	سبعون	<i>sbä'iin</i>
kaheksakümmend	<i>tämäänuun</i>	ثمانون	<i>tmäniin</i>
üheksakümmend	<i>tisä'uun</i>	تسعون	<i>ts'iin</i>
sada	<i>mi'aa</i>	مئة	<i>mia'</i>
sada üks	<i>mi'aa wa waaħid</i>	مئة وواحد	<i>mia w-wäähid</i>
tuhat	<i>älf</i>	ألف	<i>älf</i>
miljon	<i>miljuun</i>	مليون	<i>miljuun</i>
miljard	<i>miljaar</i>	مليار	<i>miljaar</i>

4.20.2 Järgarvud

esimene	<i>äl-awwal</i>	الأول	<i>l-uuwl</i>
teine	<i>ät-tääni</i>	الثاني	<i>t-tääni</i>
kolmas	<i>ät-täälit</i>	الثالث	<i>t-täälit</i>
neljas	<i>ar-raabi'ä</i>	الرابع	<i>r-raab'e</i>
viies	<i>äl-ħäämis</i>	الخامس	<i>l-ħääms</i>
kuues	<i>äs-säädis</i>	السادس	<i>s-sääds</i>
seitsmes	<i>äs-sääbi'a</i>	السابع	<i>s-sääbi'</i>

kaheksas	<i>ät-täamin</i>	الثامن	<i>t-täämn</i>
üheksas	<i>ät-tääsi 'a</i>	التاسع	<i>t-tääsiä</i>
kümnes	<i>äl- 'aašir</i>	العاشر	<i>l- 'aašr</i>
kahekümnes	<i>äl- 'äšruun</i>	العشرون	<i>l- 'äšriin</i>
kolmekümnes	<i>ät-täläätuun</i>	الثلاثون	<i>t-tlätiin</i>
neljakümnes	<i>äl-arba 'uun</i>	الأربعون	<i>l-arb 'iin</i>
viiekümnes	<i>äl-ħamsuun</i>	الخمسون	<i>l-ħamsiin</i>
kuuekümnes	<i>äs-sittuun</i>	الستون	<i>s-sittiin</i>
seitsmekümnes	<i>äs-säb 'uun</i>	السبعون	<i>s-säb 'iin</i>
kaheksakümnes	<i>ät-tämänuun</i>	الثمانون	<i>t-tmäniin</i>
üheksakümnes	<i>ät-tisä 'uun</i>	التسعون	<i>t-ts 'iin</i>
sajas	<i>äl-mi 'aa</i>	المئة	<i>l-mia</i>

4.21 VÄRVID

beež	<i>beiž</i>	بيج	<i>beež</i>
hall	<i>ramaadi</i>	رمادي	<i>rmaadi</i>
helesinine	<i>azraq fäätiħ</i>	أزرق فاتح	<i>zraq fäätiħ</i>
hõbedane	<i>fīḍi</i>	فضي	<i>faḍi</i>
kollane	<i>ašfar</i>	أصفر	<i>šfar</i>
kuldne	<i>ḍähäbii</i>	ذهبي	<i>dähbi</i>
lilla	<i>bänäfsäzii</i>	بنفسجي	<i>bänäfsäzi</i>
must	<i>äswäd</i>	أسود	<i>kħäl</i>

oranž	<i>burtuqaali</i>	برتقالي	<i>limuuni</i>
pruun	<i>bunnii</i>	بني	<i>qaḥwi</i>
punane	<i>aḥmar</i>	أحمر	<i>ḥmar</i>
roheline	<i>aḥḍar</i>	أخضر	<i>ḥḍar</i>
roosa	<i>zahrii</i>	زهري	<i>zuhri</i>
sinine	<i>azraq</i>	أزرق	<i>zraq</i>
tumehall	<i>ramaadi ḡaamiq</i>	رمادي غامق	<i>rmaadi ḡaamq</i>
valge	<i>äbjäḍ</i>	أبيض	<i>bjed</i>

4.22 AEG

aasta	<i>äs-sänä</i>	السنة	<i>s-säna</i>
hommik	<i>aṣ-ṣabaaḥ</i>	الصباح	<i>ṣbaaḥ</i>
keskpäev	<i>aḏ-ḏuhr</i>	الظهر	<i>dohr</i>
kesköö	<i>muntāṣaf ä-l-läil</i>	منتصف الليل	<i>nōṣṣ d-l-liil</i>
kuu	<i>äš-šahr</i>	الشهر	<i>š-šhar</i>
minut	<i>äd-daqqiqa</i>	الدقيقة	<i>d-dqqiqa</i>
nädal	<i>äl-usbuu‘</i>	الأسبوع	<i>l-usbuu‘</i>
pooltund	<i>nuṣf sää‘ä</i>	نصف ساعة	<i>nōṣṣ sää‘ä</i>
pärastlõuna	<i>ba‘da ḏ-ḏuhr</i>	بعد الظهر	<i>min ba‘da d-dohr</i>
sajand	<i>äl-qarn</i>	القرن	<i>l-qarn</i>
sekund	<i>ät-täania</i>	الثانية	<i>t-täania</i>
tund	<i>äs-sää‘ä</i>	الساعة	<i>s-sää‘ä</i>

täna	<i>äl-jäum</i>	اليوم	<i>l-juum</i>
täna öösel	<i>äl-läilä</i>	الليلة	<i>l-liila</i>
veerandtund	<i>är-rub'ä sää'ä</i>	الربع ساعة	<i>rba'ä sää'ä</i>
õhtu	<i>äl-mäsää'</i>	المساء	<i>l-mäsa'</i>

4.23 AASTAAJAD

aastaajad	<i>äl-fuṣuul</i>	الفصول	<i>l-fuṣuul</i>
kevad	<i>ar-rabii'</i>	الربيع	<i>r-rbii'</i>
suvi	<i>aṣ-ṣaiḥ</i>	الصيف	<i>ṣ-ṣiḥ</i>
sügis	<i>äl-ḥariif</i>	الخريف	<i>l-ḥariif</i>
talv	<i>äš-šitää'</i>	الشتاء	<i>š-štää'</i>

4.24 KUUD¹¹

4.24.1 Päikesekalendri kuud

kuu	<i>äš-šahr</i>	الشهر	<i>š-šhar</i>
jaanuar	<i>janaair (kānuun äṭ-täanii)</i>	يناير (كنون الثاني)	<i>janaaiir</i>
veebruar	<i>fäbraair (šubaaṭ)</i>	فبراير (شباط)	<i>fäbraaiir</i>
märts	<i>maars (äädäär)</i>	مارس (آذار)	<i>maars</i>

¹¹ Reeglina kasutatakse Araabia riikides igapäevases elus päikesekalendrit, religioosses elus aga kuukalendrit (välja arvatud Saudi Araabia, kus kasutatakse igapäevases elus päikesekalendrit vaid paralleelselt kuukalendriga). Päikesekalendri puhul kasutatakse enamjaolt Euroopas levinud kuunimetusi (*janaair* jne), ainult teatud Lähis-Ida piirkonnas (Iraak, Palestiina, Liibanon, Süüria, Jordaania) vanu Babüloonia kalendrist tuletatud nimetusi (*kānuun äṭ-täanii* jne). Lisaks on igal pool kasutusel süsteem, mille kohaselt öeldakse lihtsalt 1. kuu, 2. kuu (*šahr l-awwal*, *šahr ṭ-täani*) jne ja see on kõigile araablastele arusaadav.

aprill	<i>abriil (nissään)</i>	أبريل (نيسان)	<i>abriil</i>
mai	<i>maaju (äjjaar)</i>	مايو (أيار)	<i>maaju</i>
juuni	<i>juuniu (ħuziraat)</i>	يونيو (حزيران)	<i>juuniu</i>
juuli	<i>juuliu (tämuuz)</i>	يوليو (تموز)	<i>ujuliu</i>
august	<i>ağusħus (ääb)</i>	أغسطس (اب)	<i>ğusħ</i>
september	<i>sibtämbri (äiluul)</i>	سبتمبر (أيلول)	<i>sibtämbri</i>
oktoober	<i>uktuubr (täšriin äl-awwal)</i>	أكتوبر (تشرين الأول)	<i>uktuubr</i>
november	<i>nufämbri (täšriin äħ-täanii)</i>	نوفمبر (تشرين الثاني)	<i>novaambri</i>
detsember	<i>disämbri (käänuun äl-awwal)</i>	ديسمبر (كانون الأول)	<i>disaambri</i>

4.24.2 Islamikalendri (kuukalendri) kuud

1. kuu („keelatud“)	<i>muħarram</i>	محرم	<i>muħarram</i>
2. kuu („tühi“)	<i>šafar</i>	صفر	<i>šafar</i>
3. kuu („I kevad“)	<i>rabii‘a l-awwal</i>	ربيع الأول	<i>rabii‘a l-uual</i>
4. kuu („II kevad“)	<i>rabii‘a ħ-täanii</i>	ربيع الثاني	<i>rabii‘a ħ-täanii</i>
5. kuu („I kuivus“)	<i>žumäädä l-uula</i>	جمادى الأولى	<i>žumäädä l-uula</i>
6. kuu („II kuivus“)	<i>žumäädä ħ-täania</i>	جمادى الثانية	<i>žumäädä ħ-täania</i>
7. kuu („au“)	<i>ražab</i>	رجب	<i>ražab</i>
8. kuu („hajutatud“)	<i>šä‘bään</i>	شعبان	<i>šä‘bään</i>

9. kuu („kõrvetatud“) ramadaan – paastukuu	<i>ramaḍaan</i>	رمضان	<i>ramaḍaan</i>
10. kuu („tõstetud“)	<i>šawwääl</i>	شوّال	<i>šawwääl</i>
11. kuu („vaherahu omanik“)	<i>ḍu l-qa‘da</i>	ذو القعدة	<i>du l-qa‘da</i>
12. kuu („palverännaku omanik“)	<i>ḍu l-hižža</i>	ذو الحجّة	<i>du l-hižža</i>

4.25 NÄDALAPÄEVAD

esmaspäev	<i>äl-iḥnāin</i>	الإثنين	<i>tniin</i>
teisipäev	<i>ät-tulätää‘</i>	الثلاثاء	<i>t-tläät</i>
kolmapäev	<i>äl-arbi‘ää‘</i>	الأربعاء	<i>l-ärba‘</i>
neljapäev	<i>äl-ḥaamis</i>	الخميس	<i>l-ḥmiis</i>
reede	<i>äl-žum‘ä</i>	الجمعة	<i>l-žöm‘ä</i>
laupäev	<i>äs-säbt</i>	السبت	<i>s-sbt</i>
pühapäev	<i>äl-äḥäd</i>	الاحد	<i>l-ḥäd</i>

4.26 KELLAEG

Mis kell on?	<i>kämi s-sää‘a?</i>	كم الساعة؟	<i>šhääl fi s-sää‘a?</i>
Kell on ...	<i>innähää s-sää‘a ...</i>	إنها الساعة...	<i>ssää‘ātu li-llääh ...</i>
Kell on ... (tundi) ja	<i>innähää s-sää‘a ...</i>	إنها الساعة... و ...	<i>ssää‘ātu li-llääh ...</i>

... minutit.	<i>wa ... daqiqa</i>	دقيقة	<i>wa ... dqaq'iq</i>
aeg	<i>äl-waqt</i>	الوقت	<i>äl-waqt</i>
kell	<i>sää'ä</i>	ساعة	<i>sää'ä</i>
käekell	<i>sää'ä l-jädd</i>	ساعة اليد	<i>sää'ä d-l-iid</i>
tunniseier	<i>'aqrabu s-sää'ä</i>	عقرب الساعة	<i>'aqrab d-sää'ä</i>
minutiseier	<i>'aqrabu l-daqiqa</i>	عقرب الدقيقة	<i>'aqrab d-daqiqa</i>
kesköö	<i>muntaşafu l-läil</i>	منتصف الليل	<i>nōşş d-l-liil</i>
keskpäev	<i>muntaşafu n-nahaar</i>	منتصف النهار	<i>nōşş d-nhaar</i>
kell üks	<i>äl-waaḥida</i>	الواحدة	<i>l-waḥda</i>
veerand kolm	<i>ät-täaniä wa r-rub'ä</i>	الثانية والرابع	<i>žuuž warb'ä</i>
pool neli	<i>ät-täaliṭä wa n-nişf</i>	الثالثة والنصف	<i>tläätä u nuşş</i>
kolmveerand viis	<i>äl-ḥaamisä illää rub'än</i>	الخامسة إلا ربعًا	<i>ḥamsa l-arub</i>
kümme enne viit	<i>äl-ḥaamisä illää 'ašara daqaa'iq</i>	الخامسة إلا عشرة دقائق	<i>ḥamsa illa 'ašra dqaq'iq</i>

4.27 MÕÕDUD

mõõt	<i>qijääs</i>	قياس	<i>qijääs</i>
millimeeter	<i>millimeträ</i>	مليميتر	<i>millimetr</i>
sentimeeter	<i>sentimeträ</i>	سنتمتر	<i>sentimetr</i>
meeter	<i>mätr</i>	متر	<i>metr</i>
kilomeeter	<i>kilumäträ</i>	كيلومتر	<i>kilumeetr</i>

kaal	<i>miizään</i>	ميزان	<i>miizään</i>
gramm	<i>graam</i>	غرام	<i>graam</i>
kilogramm	<i>kilugraam</i>	كيلو غرام	<i>kilugraam</i>

4.28 OSAD

pool	<i>nišf</i>	نصف	<i>nōšš</i>
kolmandik	<i>tult</i>	ثلث	<i>tulut</i>
neljandik	<i>rub'u</i>	ربع	<i>rub'u</i>
viiendik	<i>ħumus</i>	خمس	<i>ħumus</i>
kolm neljandikku	<i>täläätä arbaa'</i>	ثلاثة أرباع	<i>tläätät arbaa'</i>
üheksandik	<i>tus'u</i>	تسع	<i>tus'u</i>
kümnendik	<i>'ušur</i>	عشر	<i>'ušur</i>
topelt	<i>ḍu'f</i>	ضعف	<i>de'f</i>
kolmekordselt	<i>täläätä aḍ'aaf</i>	ثلاثة أضعاف	<i>tläätät l- aḍ'aaf</i>
sajakordselt	<i>mi'ät ḍi'f</i>	مائة ضعف	<i>mi'ät ḍa'f</i>
üks kord	<i>marra</i>	مرة	<i>marra</i>
kaks korda	<i>marratään</i>	مرتان	<i>žuuž marraat</i>
kolm korda	<i>täläätä marraat</i>	ثلاثة مرات	<i>tläätat marraat</i>
neli korda	<i>arbaa' marraat</i>	أربع مرات	<i>arba't marraat</i>
kümme korda	<i>'ašr marraat</i>	عشر مرات	<i>'ašra marraat</i>
sada korda	<i>mi'ä marraat</i>	مائة مرات	<i>mi'ä marraa</i>

4.29 ARITMEETIKA

liitmine	<i>äl-žām 'ä</i>	الجمع	<i>l-žām 'ä</i>
lahutamine	<i>aṭ-ṭariḥ</i>	الطرح	<i>ṭ-ṭariḥ</i>
korrutamine	<i>aḍ-ḍarb</i>	الضرب	<i>ḍ-ḍarb</i>
jagamine	<i>al-qisma</i>	القسمة	<i>l-qisma</i>
plussmärk (+)	<i>'äläämātu l-žām 'ä</i>	علامة الجمع	<i>'äläämāt l-žām 'ä</i>
miinusmärk (-)	<i>'äläämātu ṭ-ṭariḥ</i>	علامة الطرح	<i>'äläämāt ṭ-ṭariḥ</i>
üks kord	<i>marratan waaḥida</i>	مرة واحدة	<i>marra waḥda</i>
jagatud ... ga	<i>maqsuum 'älää ...</i>	مقسوم على	<i>maqsuum 'älää ...</i>
võrdub	<i>musäawin</i>	مساو	<i>tusäawi</i>
korrutatud ...ga	<i>maḍruub bi...</i>	مضروب ب	<i>maḍruub fi...</i>
protsent	<i>bi-l-mi 'ä</i>	بالمئة	<i>bi-l-mi 'ä</i>

4.30 INIMKEHA

aju	<i>dimaag</i>	دماغ	<i>dmaag</i>
arter	<i>širjään</i>	شريان	<i>šarajään</i>
emakas	<i>raḥim</i>	رحم	<i>raḥim</i>
haav	<i>žurḥ</i>	جرح	<i>žurḥ</i>
habe	<i>läḥja</i>	لحية	<i>läḥja</i>
hambad	<i>äsnään</i>	أسنان	<i>snään</i>
higi	<i>'araq</i>	عرق	<i>'arq</i>
hingamissüsteem	<i>äl-žihääz ut-</i>	الجهاز التنفسي	<i>äl-žihääz ut-</i>

	<i>tanaffusi</i>		<i>tanaffusi</i>
huul	<i>šäfa</i>	شفة	<i>šäfa</i>
jalajälg	<i>da'asat ur-rižl</i>	دعة الرجل	<i>aftat ržl</i>
jalalaba	<i>qadam</i>	قدم	<i>qadam</i>
jalg	<i>rižl</i>	رجل	<i>ržl</i>
juuksed	<i>ša'ar</i>	شعر	<i>ša'r</i>
jämesool	<i>äm'ää'u galižza</i>	أمعاء غليظة	<i>äm'ä'u galižza</i>
kael	<i>'unuq</i>	عنق	<i>'unuq</i>
kand	<i>kä'äb</i>	كعب	<i>kä'äb</i>
keel	<i>lisään</i>	لسان	<i>lsään</i>
kondid, luud	<i>'ažm</i>	عظم	<i>'ažm</i>
kops	<i>ri'a</i>	رئة	<i>riia</i>
kulm	<i>ħääžib</i>	حاجب	<i>ħääžib</i>
kõht	<i>baṭn</i>	بطن	<i>kõrš</i>
kõrv	<i>uḍun</i>	أذن	<i>luuden</i>
käelaba	<i>jädd</i>	يد	<i>liid</i>
käsivars	<i>ḍirää'ä</i>	ذراع	<i>ḍirää'ä</i>
küünarnukk	<i>ku'u</i>	كوع	<i>ku'u</i>
küünarvars	<i>zind</i>	زند	<i>zind</i>
küüs	<i>žifr</i>	ظفر	<i>tfar</i>
laug	<i>žifn</i>	جفن	<i>žfn</i>
lõug	<i>ḍaqin</i>	ذقن	<i>dqan</i>

			(meestel) geeduma
lūmfisōlm	<i>gudda</i>	غدة	<i>gudda</i>
magu	<i>mä'idä</i>	معدة	<i>määida</i>
maks	<i>käbid</i>	كبد	<i>kōbda</i>
mandlid	<i>luuzätäin</i>	لوزتين	<i>luuzätäin</i>
munasari	<i>mabiiḍ</i>	مبيض	<i>mabiiḍ</i>
muskliid	<i>'aḍalaat</i>	عضلات	<i>'aḍalaat</i>
mälu	<i>ḍääkirä</i>	ذاكرة	<i>dääkira, memuaar</i>
naba	<i>surra</i>	سرة	<i>surra</i>
nahk	<i>žild</i>	جلد	<i>žild</i>
neel	<i>bällä'uum</i>	بلعوم	<i>bul'uum</i>
neer	<i>kiljä</i>	كلية	<i>kiljä</i>
nibu	<i>ḥälmät uṭ-ṭädi</i>	حلمة الثدي	<i>ḥälmät l-bzuula</i>
nina	<i>änf</i>	أنف	<i>niif</i>
nägu	<i>wazh</i>	وجه	<i>wužäh</i>
organ	<i>'uḍu</i>	عضو	<i>'uḍu</i>
otsmik	<i>žabiin</i>	جبين	<i>žibha</i>
pea	<i>ra'as</i>	رأس	<i>raas</i>
pealuu	<i>žumžuumä</i>	جمجمة	<i>žumžuumä</i>
peensool	<i>äm'ää'u daqiiqa</i>	أمعاء دقيقة	<i>äm'ää'u daqiiqa</i>
peopesa	<i>fakk</i>	فك	<i>fōkk</i>
pisar	<i>däm'a</i>	دمعة	<i>däm'a</i>

pupill	<i>bu'ābu'ā l-'āin</i>	بؤبؤ العين	<i>mummu l'āin</i>
põis	<i>mätäänä</i>	مئانة	<i>nbuula</i>
põlv	<i>rukba</i>	ركبة	<i>rōkba</i>
põrn	<i>ḫhääl</i>	طحال	<i>ḫhääl</i>
põsk	<i>ḥadd</i>	خد	<i>ḥadd</i>
rakk	<i>ḥalijjä</i>	خلية	<i>ḥalijjä</i>
ranne	<i>mi'asam</i>	معصم	<i>mi'asam</i>
reis	<i>faḥiḍ</i>	فخذ	<i>fḥaḍ</i>
rind	<i>ṣadr</i>	صدر	<i>ṣder</i>
rind	<i>ḫädi</i>	ثدي	<i>bzuula</i>
riipse	<i>rimš</i>	رمش	<i>rämš</i>
samm	<i>ḥaṭwa</i>	خطوة	<i>ḥaṭwa</i>
sapipõis	<i>maraara</i>	مرارة	<i>mraara</i>
sarvkest	<i>qarnijäät ul-'āin</i>	قرنية العين	<i>qarnijäät ul-'āin</i>
seedekulgl	<i>muṣraan</i>	مصران	<i>mṣraan</i>
seedesüsteem	<i>äl-žinäaz ul-ḥaḍmi</i>	الجهاز الهضمي	<i>äl-žinäaz ul-ḥaḍmi</i>
selg	<i>zahr</i>	ظهر	<i>dahr</i>
selgroog	<i>äl-'āmuud ul-fiqari</i>	العمود الفقري	<i>äl-'āmuud ul-fiqari</i>
sil	<i>'āin</i>	عين	<i>'āin</i>
suu	<i>famm</i>	فم	<i>femm</i>
sõrm	<i>iṣbä'ä</i>	إصبع	<i>ṣbä'ä</i>
sõrmejalg	<i>bäṣmät ul-iṣbä'ä</i>	بصمة الأصبع	<i>bōṣmōt ṣ-ṣbä'ä</i>

sääremari	<i>baḥḥat us-sääq</i>	بطة الساق	<i>molee</i>
süda	<i>qalb</i>	قلب	<i>qalb</i>
sülg	<i>lu'äab</i>	لعاب	<i>lu'äab</i>
varvas	<i>ibhääm ul-qadam</i>	إبهام القدم	<i>ibhääm ul-qadam</i>
veen	<i>wariid</i>	وريد	<i>wariid</i>
vereringe	<i>ad-dawrat ud-damawijä</i>	الدورة الدموية	<i>ad-dawrat ud-damawijä, sirkulasioŋ</i>
veri	<i>damm</i>	دم	<i>dmm</i>
veritsemine	<i>näziif</i>	نزيف	<i>näziif</i>
vunts	<i>šäärib</i>	شارب	<i>šäärib</i>
õlg	<i>kätif</i>	كتف	<i>krōff</i>

4.31 LOOMAD

ahv	<i>qird</i>	قرد	<i>qard</i>
eesel	<i>ḥimaar(a)</i>	حمار(ة)	<i>ḥmaar(a)</i>
elevant	<i>fiiil</i>	فيل	<i>fiiil</i>
hiir	<i>fa'ar</i>	فأر	<i>faar</i>
hirv	<i>gäzääl</i>	غزال	<i>uğzääl</i>
hobune	<i>ḥiṣaan</i>	حصان	<i>ḥṣaan</i>
hunt	<i>ḍi'b</i>	ذئب	<i>diib</i>
hüljes	<i>fuqma</i>	فقمة	<i>foqma</i>

jänes	ärnāb(ä)	أرنب(ة)	rnāb(ä)
kaamel	žāmāl	جمل	žmāl
kaelkirjak	zaraafa	زرافة	zaraafa
kala	sāmākā	سمكة	huuta
kalkun	diik ul-ħabaš	ديك الخبش	biibi, ħabš
kana	dāžääžā	دجاجة	džääža
karu	dubb	دب	dubb
kass	hirr(a)	هر(ة)	mšš(a)
kilpkonn	sulħäfüüt	سلحفاة	fōkron
koer	kālb(ä)	كلب(ة)	kelb(a)
konn	ḍifda‘a	ضفدعة	ḍifda‘a
kotkas	nisr	نسر	nsir
krocodill	timsääħ	تمساح	timsääħ
kukk	diik	ديك	diik, dāndonj
kärbes	ḍubaaba	ذبابة	dbbäänä
lammas	ħaruuf	خروف	ħruuf
lehm	baqara	بقرة	bōgra
liblikas	faraaša	فراشة	faraaša
lind	‘uṣfuur	عصفور	farħ
lõvi	äsād	أسد	sbä‘
madu	äf‘ää	أفعى	lōf‘a
mesilane	näħlä	نحلة	näħlä

muul	<i>baġl</i>	بغل	<i>bgäl</i>
mära	<i>faras</i>	فرس	<i>taus, faras</i>
paabulind	<i>ṭawuus</i>	طاووس	<i>ṭaus</i>
rebane	<i>ṭä 'läb</i>	ثعلب	<i>tälib</i>
sigä	<i>ḥinziir</i>	خنزير	<i>ḥälluuf</i>
sääsk	<i>bä 'uuḍä</i>	بعوضة	<i>šniula</i>
tiiger	<i>nämür</i>	نمر	<i>nmer</i>
tuvi	<i>ḥämäämä</i>	حمامة	<i>ḥmääma</i>
uss	<i>duuda</i>	دودة	<i>duuda</i>
vaal	<i>huut</i>	حوت	<i>huut</i>
öökull	<i>buumä</i>	بومة	<i>muuka</i>

4.32 LOODUS

allikas	<i>junbuu'</i>	ينبوع	<i>minbä', surs</i>
hapnik	<i>uksižiin</i>	أوكسجين	<i>oksižiin</i>
jõgi	<i>nahr</i>	نهر	<i>wed</i>
järv	<i>buḥaira</i>	بحيرة	<i>lak</i>
kalju	<i>šaḥra</i>	صخرة	<i>šaḥra</i>
kallas	<i>šaaṭi'</i>	شاطيء	<i>šaaṭi'</i>
kivi	<i>ḥazar</i>	حجر	<i>ḥzar</i>
kosk	<i>šällääl</i>	شلال	<i>šllääl</i>

kuu	<i>qamar</i>	قمر	<i>qamar</i>
kõrb	<i>ṣaḥraa'</i>	صحراء	<i>ṣaḥraa'</i>
laht	<i>ḥaliiz</i>	خليج	<i>ḥaliiz</i>
laine	<i>māwzā</i>	موجة	<i>muuža</i>
liiv	<i>raml</i>	رمل	<i>rmäl</i>
lill	<i>warda</i>	وردة	<i>warda</i>
lumi	<i>tälz</i>	ثلج	<i>tölz</i>
maa	<i>ard</i>	أرض	<i>ard</i>
maavärin	<i>zilzääl</i>	زلزال	<i>zilzääl</i>
meri	<i>baḥr</i>	بحر	<i>baḥr</i>
mets	<i>gaaba</i>	غابة	<i>gaaba</i>
mägi	<i>žäbäl</i>	جبل	<i>žbl</i>
oks	<i>guṣun</i>	غصن	<i>guṣn</i>
ookean	<i>muḥiiṭ</i>	محيط	<i>muḥiiṭ</i>
org	<i>wäädi</i>	وادي	<i>wääd</i>
pinnas, muld	<i>turbä</i>	تربة	<i>turba</i>
puu	<i>šažara</i>	شجرة	<i>šžra</i>
puuleht	<i>waraqat uš-šažara</i>	ورقة الشجرة	<i>waraqat š-šažra</i>
päike	<i>šäms</i>	شمس	<i>šōms</i>
rohi	<i>häšiiš</i>	حشيش	<i>häšiiš, rbi'</i>
roos	<i>zahra</i>	زهرة	<i>zahra</i>

saar, poolsaar	<i>žäziira</i>	جزيرة	<i>žäziira</i>
soo	<i>mustanqa‘a</i>	مستنقع	<i>mustanqa‘a</i>
taevas	<i>sämää‘</i>	سما	<i>smää</i>
tasandik	<i>sähl</i>	سهل	<i>sähl</i>
torm	<i>‘aašifä</i>	عاصفة	<i>‘aašifä</i>
tuli	<i>naar</i>	نار	<i>‘ääfia</i>
tuul	<i>rijääḥ</i>	رياح	<i>bōrd</i>
tähed	<i>nužuum</i>	نجوم	<i>nžuum</i>
vesi	<i>mää‘</i>	ماء	<i>maa‘</i>
vulkaan	<i>burkāän</i>	بركان	<i>burkāän</i>
õhk	<i>hawaa‘</i>	هواء	<i>huaa‘</i>

4.33 OMADUSSÕNAD¹²

aeglane	<i>baḥi‘</i>	بطيء	<i>tqiil</i>
armastav	<i>muḥibb</i>	محب	<i>muḥibb</i>
haige	<i>mariiḍ</i>	مريض	<i>mriiḍ</i>
halb	<i>säjǰ‘</i>	سيء	<i>ḥäib</i>
haritud	<i>mutä‘ällim</i>	متعلم	<i>mtä‘ällim, qaari</i>
hea	<i>ṭajjib</i>	طيب	<i>ḍrajǰif</i>
igav	<i>muḍžir</i>	مضجر	<i>mumill</i>

¹² Omadussõnad käivad arabia keeles nimisõna järel. Naissoost omadussõna moodustatakse reeglina meessoost omadussõnale –a lõppu lisades.

ignorantne, vōhik	<i>žāāhil</i>	جاهل	<i>žāāhil</i>
ilus	<i>žāmiil</i>	جميل	<i>zwiin</i>
inetu	<i>qabiiḥ</i>	قبيح	<i>ḥäib</i>
kallis	<i>gāālii</i>	غالي	<i>gāālii</i>
kerge	<i>ḥafiiḥ</i>	خفيف	<i>ḥfiif</i>
kiire	<i>sārii‘</i>	سريع	<i>sārii‘</i>
kitsas	<i>ḍajjiq</i>	ضيق	<i>ḍajjiq</i>
kodune	<i>āliif</i>	أليف	<i>domestikk, āliif</i>
kuiv	<i>žāāḥ</i>	جاف	<i>žāāḥ, nešf</i>
kurb	<i>ḥāzziin</i>	حزين	<i>ḥziin</i>
kuum	<i>sāāḥin</i>	ساخن	<i>sḥuun</i>
kōhn, õhuke	<i>nāḥiiḥ</i>	نحيف	<i>rqiif</i>
kõrge	<i>‘āāli</i>	عال	<i>‘āāli</i>
külm	<i>bāāriid</i>	بارد	<i>bārd</i>
lai	<i>waasi‘</i>	واسع	<i>waasi‘</i>
lihtne	<i>sāhl</i>	سهل	<i>sāhl</i>
lõbustav	<i>musällii</i>	مسلي	<i>musälli</i>
lühike	<i>qaṣiir</i>	قصير	<i>qṣiir</i>
madal	<i>munḥafiḍ</i>	منخفض	<i>habt</i>
magus	<i>ḥuluw</i>	حلو	<i>ḥlu</i>
metsik	<i>muftāris</i>	مفترس	<i>muftāāris</i>

mugav	<i>muriih</i>	مريح	<i>konfortaabl</i>
must, räpane	<i>wasiḥ</i>	وسخ	<i>mussḥ</i>
mõru	<i>murr</i>	مر	<i>murr</i>
niiske	<i>raḥib</i>	رطب	<i>rṭab</i>
nõrk	<i>ḍa‘iif</i>	ضعيف	<i>ḍa‘iif</i>
odav	<i>raḥiiṣ</i>	رخيص	<i>rḥiiṣ</i>
paks	<i>sämiin</i>	سمين	<i>smiin, gliid</i>
pikk, kõrge	<i>tawiil</i>	طويل	<i>twiil</i>
puhas	<i>naḍiif</i>	نظيف	<i>nḍiif</i>
raske(kaaluline)	<i>tāqiiḥ</i>	ثقيل	<i>tqiil</i>
raske, keeruline	<i>ša‘b</i>	صعب	<i>ša‘b</i>
rikas	<i>gānii</i>	غني	<i>gānii, gišš</i>
rumal	<i>gābii</i>	غبي	<i>gābii</i>
rõõmus	<i>fāriḥ</i>	فرح	<i>sā‘iid</i>
surnud	<i>mājjiit</i>	ميت	<i>miit</i>
suur	<i>kābiir</i>	كبير	<i>kbiir</i>
tark	<i>ḍākii</i>	ذكي	<i>dkii</i>
täis	<i>mumtālii‘</i>	ممتليء	<i>‘aamr</i>
tühi	<i>fāariḡ</i>	فارغ	<i>fāariḡ</i>
uus	<i>žādiid</i>	جديد	<i>ždiid</i>
vaene	<i>faqiir</i>	فقير	<i>faqiir, poovrö</i>

vaikne	<i>häädi'</i>	هاديء	<i>häädi</i>
vana	<i>qadiim</i>	قديم	<i>qdiim</i>
võimas	<i>qawii</i>	قوي	<i>qwi</i>
väike	<i>şagiir</i>	صغير	<i>şgiir</i>

4.34 MÄÄRSÕNAD

alati	<i>dää'imän</i>	دائما	<i>diima</i>
all ¹³	<i>tähtä</i>	تحت	<i>täht</i>
ees	<i>ämäämä</i>	أمام	<i>ämääm, hda</i>
eile	<i>äl-bäärihä</i>	البارحة	<i>l-bäärih</i>
enamuse ajast	<i>fii ägläb äl-ähiään</i>	في أغلب الأحيان	<i>ägläb äl-ähiään</i>
halvasti ¹⁴	<i>säjji'ä</i>	سيء	<i>mämliḥš, move, ḥäib</i>
hilja ¹⁵	<i>muta'ahḥirän</i>	متأخرا	<i>mut'ahḥar</i>
homme	<i>gädän</i>	غدا	<i>gädäda</i>
hästi	<i>biḥäir</i>	بخير	<i>biḥiir</i>
ka	<i>aiḍan</i>	أيضا	<i>ossi</i>
liiga palju	<i>käḥḥiran</i>	كثيرا	<i>bzzeef</i>
läbi	<i>'abra</i>	عبر	<i>'abra</i>
millal	<i>bäinämää</i>	بينما	<i>mlli, bäinämaa</i>
mitte kunagi	<i>äbädän</i>	أبدا	<i>žamee</i>

¹³ Kohamäärus käib araabia keeles nimisõna ees.

¹⁴ Viisimäärus käib araabia keeles tegusõna järel.

¹⁵ Ajamäärus käib araabia keeles tegusõna järel.

mõnikord	<i>ba‘ḍa l-āḥiān</i>	بعض الأحيان	<i>ba‘ḍāḥiān</i>
natuke	<i>qaliilān</i>	قليلا	<i>qliil</i>
peagi	<i>qariibān</i>	قريبا	<i>qriib</i>
praegu	<i>āl-ään</i>	الآن	<i>dāāba</i>
seal	<i>hunāak</i>	هناك	<i>tämmä, labaa</i>
sees	<i>fi d-dāāḥil</i>	في الداخل	<i>daaḥil</i>
siin	<i>hunāā</i>	هنا	<i>hnāā</i>
siis	<i>hiinä‘iḍ</i>	حينئذ	<i>alor</i>
taga	<i>wara‘a</i>	وراء	<i>wura‘</i>
vara	<i>bāākirān</i>	باكرا	<i>bōkri</i>
võib-olla	<i>rubbāmāā</i>	ربما	<i>rubbaama</i>
väljas	<i>fi l-ḥāāriž</i>	في الخارج	<i>barra</i>
üleval	<i>fauqa</i>	فوق	<i>fuuq</i>

4.35 TEGUSÕNAD

abistama	<i>jusāā‘idu</i>	يساعد	<i>jisāā‘id</i>
andma	<i>ju‘ḥi</i>	يعطي	<i>ja‘ḥi</i>
avama	<i>jāftāḥu</i>	يفتح	<i>jiftāḥ</i>
edu saavutama	<i>jānžiḥu</i>	ينجح	<i>jinžāḥ</i>
ehitama	<i>jābnii</i>	يبني	<i>jibnii</i>
hammustama	<i>jā‘uḍḍu</i>	يعض	<i>ja‘ḍḍ</i>

hoiatama	<i>junḡiru</i>	ينذر	<i>jihadar</i>
investeerima	<i>jästäḡniru</i>	يستثمر	<i>jistäḡnar</i>
istuma	<i>jäzlisu</i>	يجلس	<i>jižlis</i>
jagama, osa võtma	<i>jušääriku</i>	يشارك	<i>jišäärik</i>
jooksma	<i>jarkuḡu</i>	يركض	<i>jirkuḡ, jižrii</i>
jooma	<i>jašrabu</i>	يشرب	<i>jišrab</i>
joonistama	<i>jarsumu</i>	يرسم	<i>jirsam</i>
juhtima	<i>jäquudu</i>	يقود	<i>jisaug</i>
jätkama	<i>jutääbi 'u</i>	يتابع	<i>jitääbä 'u</i>
kaduma	<i>jaḡtäfi</i>	يختفي	<i>jiḡtääfi</i>
kaitsma	<i>judääfi 'u</i>	يدافع	<i>judääfä 'u</i>
kannatama	<i>ju 'ääni</i>	يعاني	<i>ji 'ääni</i>
kaotama	<i>juḡajji 'u</i>	يضيع	<i>juḡajjä 'u</i>
karistama	<i>juqaašiḡu</i>	يقاصص	<i>jiqaašiḡ, jähki</i>
kasvama	<i>jäkburu</i>	يكبر	<i>jikabbar</i>
katma	<i>juḡaḡi</i>	يغطي	<i>jiḡaḡi</i>
kinkima	<i>jähdii</i>	يهدي	<i>jihdii</i>
kinni hoidma	<i>jumsiku</i>	يمسك	<i>jimsik</i>
kinni püüdma	<i>jältäqiḡu</i>	يلتقط	<i>jiltaaqiḡ, jisäd</i>
kirjutama	<i>jäktubu</i>	يكتب	<i>jiktib</i>
kisama	<i>jašiḡu</i>	يصيح	<i>jišiḡ, jigawat</i>

kohale jõudma	<i>jašilu</i>	يصل	<i>jašil</i>
kukkuma	<i>jasquṭu</i>	يسقط	<i>jitiḥ</i>
käima, jalutama	<i>jämšii</i>	يمشي	<i>jimšii</i>
küsima (kellegi järgi)	<i>jästä 'lämu 'än</i>	يستعلم عن	<i>jistä 'läm 'älää, jatlab</i>
laadima	<i>juḥämmilu</i>	يحمل	<i>jiḥämil</i>
laulma	<i>jugännii</i>	يغني	<i>jigännii</i>
lendama	<i>jaḥiru</i>	يطير	<i>jiḥir</i>
liialdama	<i>jubääligu</i>	يبالغ	<i>jibäälig</i>
liikuma, liigutama	<i>jätäḥarraku</i>	يتحرك	<i>jitḥarrak</i>
lugema	<i>jaqra 'u</i>	يقرأ	<i>jiqra'</i>
lõhkuma	<i>jukassiru</i>	يكسر	<i>jiharras</i>
lõpetama, katki jätma	<i>juwaqqafu</i>	يوقف	<i>juwaqqaf</i>
lõpetama, valmis saama	<i>junhii</i>	ينهي	<i>jänhii</i>
lükkama	<i>jädfä 'u</i>	يدفع	<i>jidfe'</i>
mustaks tegema	<i>juwässiḥu</i>	يوسخ	<i>juwassaḥ</i>
mõtlemata	<i>jufäkkiru</i>	يفكر	<i>jufäkkär</i>
mängima	<i>jäl 'äbu</i>	يلعب	<i>jil 'äb</i>
mööduma	<i>jämurru</i>	يمر	<i>juduz</i>
nautima	<i>justämti 'u</i>	يستمتع	<i>jistämti'</i>
nutma	<i>jäbkii</i>	بيكي	<i>jibkii</i>

nõrgendama	<i>juḍa</i> 'ifu	يضعف	<i>juḍa</i> 'if
nägema	<i>jaraa</i>	يرى	<i>jišuuḥ</i>
oksendama	<i>jätäqajjä</i> 'u	يتقيأ	<i>jitqajjä</i> 'u
ootama	<i>jäntažiru</i>	ينتظر	<i>jintažar, jätsämmä</i>
ostma	<i>jäbii</i> 'u	يبيع	<i>jibii</i> 'u
panema	<i>jaḍa</i> 'u	يضع	<i>jiḥat</i>
pesema	<i>jägsulu</i>	يغسل	<i>jigsil</i>
plaksutama	<i>jušaffiqu</i>	يصفق	<i>jišaffaq</i>
punastama, punaseks muutuma	<i>juḥämmiru</i>	يحمر	<i>jiḥmaar</i>
purjetama	<i>jubḥiru</i>	يبحر	<i>jitbaḥer</i>
puudu olema (millestki)	<i>jäftaqiru</i> 'ilää	يفتقر إلى	<i>jiftaqar</i> 'ilää
puudutama	<i>jälmusu</i>	يلمس	<i>jilmis</i>
põgenema	<i>jährubu</i>	يهرب	<i>jahrab</i>
pähe õppima	<i>jaḥfažu</i>	يحفظ	<i>jaḥfaž</i>
pöörama	<i>judiiru</i>	يدير	<i>jidiir</i>
pühkima	<i>jäknusu</i>	يكنس	<i>jiknis, jišätäb</i>
ravima	<i>jäšfi</i>	يشفي	<i>jišfi</i>
rebima, käristama	<i>jumäzziqu</i>	يمزق	<i>jimäzzaq, jiššarraaq</i>
reisima	<i>jusääfiru</i>	يسافر	<i>jisääfir</i>
rääkima	<i>jätäkällämu</i>	يتكلم	<i>jitkälläm</i>

saatma	<i>jursilu</i>	يرسل	<i>jirsil</i>
saavutama	<i>jutimmu</i>	يتم	<i>jitimm, jikämmäl</i>
sarnanema	<i>jušääbihi</i>	يشابه	<i>jišääbih</i>
segama, ühte sulatama	<i>jämzižu</i>	يمزج	<i>jimziž, jiħalat</i>
seisma	<i>jaqifu</i>	يقف	<i>jiwqaf</i>
selgitama	<i>jašraħu</i>	يشرح	<i>jišraħ</i>
siduma	<i>jarbuħu</i>	يربط	<i>jarbaħ</i>
sisenema	<i>jädħulu</i>	يدخل	<i>jidħul</i>
sulgema	<i>jägluqu</i>	يغلق	<i>jiglaq</i>
sundima (millekski)	<i>jurgimu 'älää</i>	يرغم على	<i>jirgäm 'älää</i>
surema	<i>jämuutu</i>	يموت	<i>jimuut</i>
suutma	<i>jästaħi 'u</i>	يستطيع	<i>jaqdir</i>
särama	<i>juniiru</i>	ينير	<i>jiniir</i>
sööma	<i>ja 'kulu</i>	يأكل	<i>jä 'kul</i>
tahtma	<i>juriidu</i>	يريد	<i>juriid, jibgii</i>
tantsima	<i>jarqusu</i>	يرقص	<i>jarqus</i>
tapma	<i>jaqtulu</i>	يقتل	<i>jiqtil</i>
teadlik olema	<i>judriku</i>	يدرك	<i>jidrik, jäfhäm</i>
teadma	<i>jä 'lämu</i>	يعلم	<i>jä 'läm</i>
tegema	<i>jäf'älu</i>	يفعل	<i>jäf'äl</i>
toitma	<i>jugädđi</i>	يغذي	<i>jugäddi</i>

trükkima	<i>jaʔbaʼu</i>	يطبع	<i>jäʔbaʼ</i>
tulema	<i>jäʼtii</i>	يأتي	<i>jiʒi</i>
tundma	<i>jäʔhussu</i>	يחס	<i>jäʔhäss</i>
täitma	<i>jämläʼu</i>	يملأ	<i>jiʼämmar</i>
töötama	<i>jäʼmälu</i>	يعمل	<i>jiʼmäl</i>
ujuma	<i>jäsbäʔu</i>	يسبح	<i>jisbäʔ</i>
vaatama	<i>janʒuru</i>	ينظر	<i>jitfarraʒ, jiʒuuf</i>
vabandama	<i>jäʼtaʔiru</i>	يعتذر	<i>jäʼtaadir</i>
valetama	<i>jäkʔubu</i>	يكذب	<i>jikʔib</i>
valgeks minema	<i>jubajji ʔu</i>	يبيض	<i>jibajji ʔ</i>
vastama	<i>juʒiibu</i>	يجيب	<i>juʒiib, jaradd</i>
viskama	<i>jarmii</i>	يرمي	<i>jarmii</i>
voltima	<i>jaʔwii</i>	يطوي	<i>jaʔwii</i>
võitlema	<i>jataʒaaʒiru</i>	يتشاجر	<i>jiddäabz, jitʒaaʒr</i>
võtma	<i>jaʼʔu ʔu</i>	يأخذ	<i>jaʼʔu ʔ</i>
väljuma	<i>jaʔruʒu</i>	يخرج	<i>jiʔruʒ</i>
õppima	<i>jadrusu</i>	يدرس	<i>jidrus</i>
ärkama	<i>jästäiqiʒu</i>	يستيقظ	<i>jistäjqid, jinood</i>
üttelema	<i>jaquulu</i>	يقول	<i>jiquul</i>

KOKKUVÕTE

Käesoleva magistritöö eesmärgiks oli luua väike vestmik-sõnastik eestlaselt eestlastele, kes tunnevad huvi araabia keele vastu või reisivad araabia riikides. Vestmik-sõnastik ei ole kaugeltki täiuslik ega lõplik, vaid pigem aluseks tulevikus valmivale tööle. Algajatele lugemise lihtsustamiseks on välja töötatud ja kasutusele võetud eestistatud rahvusvaheline transkriptsioon.

Vestmik-sõnastiku vasted on eesti keeles, araabia keeles, transkriptsioonis ja Maroko dialektis. Üheks raskeimaks küsimuseks töö koostamisel oli keele valik ühiskirjakeele ja suure hulga dialektide vahel. Valitud sai kuldne kesktee ehk vestmik-sõnastikku jäi sisse nii ühiskirjakeele kui ka Maroko dialekti vaste, millele on hiljem kogu araabia maailma hõlmamiseks plaanis lisada veel Egiptuse dialekt ja üks Lähis-Ida dialektidest.

Araabia keel on 27 alakeelega makrokeel, millel on 28 või 30 konsonanti ja ainult kolm vokaali; kolm käänet; ainsuse ja mitmuse kõrval ka duaal; maailma üks rikkalikemaid sõnavarabaase ning eurooplaste jaoks kummaline tüvedest sõnade moodustamise süsteem ja aegade kasutus. Araabia keele õppe võimalused Eestis on küll kesised, kuid õnneks siiski olemas. Alates 2007. aastast on Tallinna Ülikoolis avatud lausa Lähis-Ida ja Aasia kultuuriloo arabistika suund. Huvi araabia keele õppimise vastu on Eestis stabiilselt kõrge, samas iseloomustab araabia keele õpet kõrge õppe katkestamise protsent. Iseloomulik on suur õppevahendite nappus, mida käesolev töö püüab vähemalt araabia riikidesse reisijaid ja araabia keele õppes algajaid silmas pidades leevendada.

KASUTATUD KIRJANDUS

- Al-Fara'id arabe-français*. 1971. Beirut: El-Mashreq Publishers.
- Ammar, Sam & Joseph Dichy. 1999. *Les verbes arabes*. Paris: Hatier.
- Ben Alaya, Wahid. 2000. *L'arabe marocain de poche*. Chennevières-sur-Marne: Assimil.
- Deheuvels, Luc-Willy. 2004. *Manuel d'arabe moderne*, köide 1. Paris: Langues & Mondes – L'Asiathèque.
- Deheuvels, Luc-Willy. 2004. *Manuel d'arabe moderne*, köide 2. Paris: Langues & Mondes – L'Asiathèque.
- Eesti-prantsuse vestmik*. 2002. Tallinn: Ersen.
- Eesti-inglise vestmik*. 1991. Tallinn: Ilo.
- Hiina keel – vestmik ja sõnastik*. 2007. Tallinn: TEA.
- Hommik, Kätlin. 2011. Araabia keel ja selle õpetamine Eestis. http://opleht.ee/arhiiv/?archive_mode=article&articleid=4856, 10. märts 2013.
- Learn How to Speak Arabic*. 2005. Casablanca: The Arabic Cultural Center – Morocco.
- Neyreneuf, Michel & Ghalib Al-Hakkak. 1996. *Grammaire active de l'arabe*. Paris: Librairie Générale Française.
- Prantsuse keel – vestmik ja sõnastik*. 2004. Tallinn: TEA.
- Reig, Daniel. 1999. *Dictionnaire arabe-français, français-arabe*. Paris: Larousse.
- Ruumet, Malle. 1997. *Eesti-itaalia vestmik*. Tallinn: Ilo.
- Sarhaan, Marion. 2012. *15 minutit araabia keelt*. Tallinn: Koolibri.

LISAD

Lisa 1: Araabia keele tähestik, ametlik transkriptsioon ja eesti keele hääldus

	3	2	1	0		3	2	1	0		
1)	ا			ا	_älif(un)* - ā** (aa, ää)***	ط	ط	ط	ط	_taa(un) - t (madal t)	(16)
2)	ب	ب	ب	ب	_bää(un) - b (b)	ظ	ظ	ظ	ظ	_zaa(un) - (madal z)	(17)
3)	ت	ت	ت	ت	_tää(un) - t (t)	ع	ع	ع	ع	'ain(un) - ' (nagu väikesed poisid mängivad autodega "än-änn")	(18)
4)	ث	ث	ث	ث	_tää(un) - t (th nagu "thing")	خ	خ	خ	خ	_gäin(un) - g (prantsuse r)	(19)
5)	ج	ج	ج	ج	_žiim(un) - ġ, j (ž)	ف	ف	ف	ف	_fää(un) - f (f)	(20)
6)	ح	ح	ح	ح	_hää(un) - h (kerge kurgutakistusega h)	ق	ق	ق	ق	_qaaf(un) - q (madal k)	(21)
7)	خ	خ	خ	خ	_hää(un) - h (tugeva kurgutakistusega h, nagu enne sülitamist)	ك	ك	ك	ك	_kääf(un) - k (k)	(22)
8)	د			د	_dääl(un) - d (d)	ل	ل	ل	ل	_lääm(un) - l (l)	(23)
9)	ذ			ذ	_dääl(un) - d (th nagu "there")	م	م	م	م	_miim(un) - m (m)	(24)
10)	ر			ر	_raa(un) - r (r)	ن	ن	ن	ن	_nuun(un) - n (n)	(25)
11)	ز			ز	_zäi(un) - z (z)	ه	ه	ه	ه	_hää(un) - h (h nagu "hat")	(26)
12)	س	س	س	س	_siin(un) - s (s)	ة			ة	_ta marbuuta - t, a, h (kui lõpus) (a, at, h)	(27)
13)	ش	ش	ش	ش	_šiin(un) - š (š)	و			و	_waw(un) - w, ū (uu, w nagu "what")	(28)
14)	ص	ص	ص	ص	_šaad(un) - š (madal s)	ي	ي	ي	ي	_jää(un) - i, y (ii, j)	(29)
15)	ض	ض	ض	ض	_ḍaad(un) - ḍ (madal d)	(أ إ و)			ء	_hamza - ' (paus, nagu "kui-uurija")	(30)

0 - ükski
1 - alguses
2 - keskel
3 - lõpus asetsev täht

* - tähe nimi araabia keeles
** - tähe sümbol transliteratsioonis (Arabica)
*** - tähe hääldus eesti keeles

Lisa 2: Teemajaotuseta eesti-araabia sõnastik (umbes 770 terminit)

aasta	<i>äs-sänä</i>	السنة	<i>s-säna</i>
aastaajad	<i>äl-fuṣuul</i>	الفصول	<i>l-fuṣuul</i>
abielu	<i>zäwääž</i>	زواج	<i>zäwääž</i>
abielusõrmus	<i>ḥaatam äz-zäwääž</i>	خاتم الزواج	<i>ḥaatam z-zäwääž</i>
abikaasa (mees)	<i>zäuž</i>	زوج	<i>zäuž</i>
abikaasa (naine)	<i>zäužä</i>	زوجة	<i>zäužä</i>
abistama	<i>jusää'idu</i>	يساعد	<i>jisää'id</i>
advokaat	<i>muḥäämi</i>	محامي	<i>muḥäämi</i>
aed	<i>ḥädiiqā</i>	حديقة	<i>ḥädiiqā</i>
aeg	<i>äl-waqt</i>	الوقت	<i>äl-waqt</i>
aeglane	<i>baṭi'</i>	بطيء	<i>tqiil</i>
ahv	<i>qird</i>	قرد	<i>qard</i>
ajakirjanik	<i>ṣaḥääfi</i>	صحافي	<i>ṣaḥääfi</i>
aju	<i>dimaag</i>	دماغ	<i>dmaağ</i>
aken	<i>nääfiḍā</i>	نافذة	<i>nääfida</i>
alati	<i>dää'imän</i>	دائما	<i>diima</i>
all	<i>täḥtä</i>	تحت	<i>täht</i>
allikas	<i>junbuu'</i>	ينبوع	<i>minbä', surs</i>
andma	<i>ju'ḥi</i>	يعطي	<i>ja'ḥi</i>
aprill	<i>abriil (nissään)</i>	أبريل (نيسان)	<i>abriil</i>

armastav	<i>muḥibb</i>	محب	<i>muḥibb</i>
arst	<i>ṭabiib</i>	طبيب	<i>ṭbiib</i>
arter	<i>širjään</i>	شريان	<i>šarajään</i>
artišokk	<i>arḍi šukii</i>	أرضي شوكي	<i>arḍi šukii</i>
august	<i>aḡusṭus (äab)</i>	أغسطس (اب)	<i>ḡusṭ</i>
ausammas	<i>timṭääl</i>	تمثال	<i>timṭääl</i>
auto	<i>sajjaara</i>	سيارة	<i>tumubiil</i>
autojuht	<i>sää'iq</i>	سائق	<i>sää'iq</i>
avama	<i>jäftäḥu</i>	يفتح	<i>jiftäḥ</i>
avenüü, puiestee	<i>žäädä</i>	جادة	<i>šääri' kbiir</i>
avokaado	<i>afukäätu</i>	أفوكاتو	<i>afukäätu</i>
baklažaan	<i>bääḍinžään</i>	بازنجان	<i>bääḍinžään</i>
banaan	<i>mäwz</i>	موز	<i>bänään</i>
beebi	<i>raḍii'</i>	رضيع	<i>raḍii' / bebe</i>
beebitoit	<i>ṭa'aam li-l-aḥfaal</i>	طعام للأطفال	<i>ṭa'aam l-drääri</i>
beež	<i>beiž</i>	بيج	<i>beež</i>
buss	<i>ḥääfilä</i>	حافلة	<i>kaar</i>
büroo	<i>mäktäb</i>	مكتب	<i>mōktōb, biiro</i>
detsember	<i>disämbr (käänuun äl-awwal)</i>	ديسمبر (كنون الاول)	<i>disaambr</i>
diivan	<i>känäba / miq'äd</i>	كنبة / مقعد	<i>maq'äd, soofa</i>

direktor, juhataja	<i>mudiir</i>	مدير	<i>mudiir</i>
edu saavutama	<i>jänziħu</i>	ينجح	<i>jinžaħ</i>
eelroog	<i>muqabbiläät</i>	مقبلات	<i>muqbiläät</i>
ees	<i>ämäämä</i>	أمام	<i>ämääm, hda</i>
eesel	<i>ħimaar(a)</i>	حمار(ة)	<i>ħmaar(a)</i>
ehitama	<i>jäbnii</i>	يبنى	<i>jibnii</i>
eile	<i>äl-bääriħä</i>	البارحة	<i>l-bääriħ</i>
elektrik	<i>kährubä'ii</i>	كهربائي	<i>kährubä'ii</i>
elevant	<i>fiił</i>	فيل	<i>fiił</i>
elutuba	<i>ğurfatu l-žuluus</i>	غرفة الجلوس	<i>saala</i>
ema	<i>umm</i>	أم	<i>ummōi / umm</i>
emakas	<i>raħim</i>	رحم	<i>raħim</i>
enamuse ajast	<i>fii äğläb äl-äħiään</i>	في أغلب الأحيان	<i>äğläb äl-äħiään</i>
esimene	<i>äl-awwal</i>	الأول	<i>l-uuwl</i>
esmaspäev	<i>äl-iħnāin</i>	الإثنين	<i>tniin</i>
garaaž	<i>mawqif</i>	موقف	<i>garaaž</i>
gaseerimata vesi	<i>äl-miäähu ƒ-ħabi'ia</i>	المياه الطبيعية	<i>äl-miääh ƒ-ħabi'ia</i>
gaseeritud vesi	<i>äl-miäähu l-ğääziia</i>	المياه الغازية	<i>äl-miääh l-ğääziia</i>
gramm	<i>graam</i>	غرام	<i>graam</i>
greip	<i>griib fruit</i>	غريب فروت	<i>pamplemuss</i>
haav	<i>žurħ</i>	جرح	<i>žurħ</i>

habe	<i>läħja</i>	لحية	<i>läħja</i>
habemeajaja juuksur,	<i>ħallaaq</i>	حلاق	<i>ħallaaq</i>
haige	<i>mariiḍ</i>	مريض	<i>mriiḍ</i>
haigla	<i>mustašfa</i>	مستشفى	<i>mstašfa, lopital</i>
halb	<i>säjj'</i>	سيء	<i>ħäib</i>
hall	<i>ramaadi</i>	رمادي	<i>rmaadi</i>
halvasti	<i>säjji'ä</i>	سيء	<i>mämliiħš, ħäib</i>
hambaarst	<i>ṭabiibu äsnään</i>	طبيب أسنان	<i>ṭbiib snään, dantist</i>
hambad	<i>äsnään</i>	أسنان	<i>snään</i>
hambahari	<i>furšäät äsnään</i>	فرشاة أسنان	<i>šiitat snään</i>
hammustama	<i>jä'udḍu</i>	يعض	<i>ja'dḍ</i>
hapnik	<i>uksižiin</i>	أوكسجين	<i>oksižiin</i>
haritud	<i>mutä'allim</i>	متعلم	<i>mtä'allim, qaari</i>
hea	<i>ṭajjib</i>	طيب	<i>ḍrajjif</i>
helesinine	<i>azraq fäätiħ</i>	أزرق فاتح	<i>zraq fäätiħ</i>
helikopter	<i>hiliikubtir</i>	هليكبتر	<i>helikopteer</i>
hersed	<i>bääzilä</i>	بازيلا	<i>žilbäänä</i>
higi	<i>'araq</i>	عرق	<i>'arq</i>
hiir	<i>fa'ar</i>	فأر	<i>faar</i>
hilja	<i>muta'ahħirän</i>	متأخرا	<i>mut'ahħar</i>
hingamissüsteem	<i>äl-žihääz ut-</i>	الجهاز التنفسي	<i>äl-žihääz ut-</i>

	<i>tanaffusi</i>		<i>tanaffusi</i>
hirv	<i>gäzääl</i>	غزال	<i>uğzääl</i>
hobune	<i>hiṣaan</i>	حصان	<i>ḥṣaan</i>
hoiatama	<i>junḡiru</i>	ينذر	<i>jihadar</i>
homme	<i>gädän</i>	غدا	<i>gädda</i>
hommik	<i>aṣ-ṣabaaḥ</i>	الصباح	<i>ṣbaaḥ</i>
hommikusöök	<i>fuṭuur</i>	فطور	<i>fṭuur</i>
hoone	<i>binääjä</i>	بناية	<i>binääjä</i>
hotell	<i>funduq</i>	فندق	<i>otell</i>
hunt	<i>ḡi'b</i>	ذئب	<i>diib</i>
huul	<i>šäfa</i>	شفة	<i>šäfa</i>
hõbedane	<i>fiḡi</i>	فضي	<i>faḡḡi</i>
hõimlane (sugulane läbi abielu)	<i>näsiib</i>	نسيب	<i>nsiib(a)</i>
härä	<i>säjjid</i>	سيّد	<i>sijid</i>
hästi	<i>biḥäir</i>	بخير	<i>biḥiir</i>
hüljes	<i>fuqma</i>	فقمة	<i>foqma</i>
igav	<i>muḡzir</i>	مضجر	<i>mumill</i>
ignorantne, võhik	<i>žäähil</i>	جاهل	<i>žäähil</i>
ilus	<i>žämiil</i>	جميل	<i>zwiin</i>
inetu	<i>qabiiḥ</i>	قبيح	<i>ḥäib</i>
insener	<i>muhändis</i>	مهندس	<i>muhändis</i>

instituut	<i>mä'ähäd</i>	معهد	<i>mä'ähäd</i>
investeerima	<i>jästäṭniru</i>	يستثمر	<i>jistäṭnar</i>
isa	<i>äbb</i>	أب	<i>bba / äbb</i>
istuma	<i>jäžlisu</i>	يجلس	<i>jižlis</i>
jaam	<i>maḥaṭṭa</i>	محطة	<i>maḥaṭṭa</i>
jaanuar	<i>janaair (kānuun äṭ- ṭäanii)</i>	يناير (كنون الثاني)	<i>janaair</i>
jagama, osa võtma	<i>jušääriku</i>	يشارك	<i>jišäärik</i>
jagamine	<i>al-qisma</i>	القسمة	<i>l-qisma</i>
jagatud ... ga	<i>maqsuum 'älää ...</i>	مقسوم على	<i>maqsuum 'älää ...</i>
jahu	<i>daqiiq</i>	دقيق	<i>dgiig</i>
jakk	<i>žakiit</i>	جاكيت	<i>žaket</i>
jalajälg	<i>da'asat ur-rižl</i>	دعسة الرجل	<i>aftat ržl</i>
jalalaba	<i>qadam</i>	قدم	<i>qadam</i>
jalg	<i>rižl</i>	رجل	<i>ržl</i>
jalgratas	<i>darraža hawa'ijja</i>	دراجة هوائية	<i>biškleet</i>
jalutama, käima	<i>jämšii</i>	يمشي	<i>jimšii</i>
jogurt	<i>zäbäädi</i>	زبادي	<i>zäbäädi</i>
jooksma	<i>jarkuḍu</i>	يركض	<i>jirkuḍ, jižrii</i>
jooma	<i>jašrabu</i>	يشرب	<i>jišrab</i>
joonistama	<i>jarsumu</i>	يرسم	<i>jirsam</i>
juhataja, direktor	<i>mudiir</i>	مدير	<i>mudiir</i>

juhtima	<i>jäquudu</i>	يقود	<i>jisaug</i>
juuksed	<i>ša'ar</i>	شعر	<i>ša'r</i>
juuksehari	<i>fursäät šä'ir</i>	فرشاة شعر	<i>mšta</i>
juuksur, habemeajaja	<i>ħallaaq</i>	حلاق	<i>ħallaaq</i>
juuli	<i>juuliu (tämuuz)</i>	يوليو (تموز)	<i>ujuliu</i>
juuni	<i>juuniu (ħuziraat)</i>	يونيو (حزيران)	<i>juuniu</i>
juust	<i>žubn</i>	جبن	<i>žbn</i>
jõgi	<i>nahr</i>	نهر	<i>wed</i>
jämesool	<i>äm'ää'u ġaliiža</i>	أمعاء غليظة	<i>äm'a'u ġaliža</i>
jänes	<i>ärnäb(ä)</i>	أرنب(ة)	<i>rnäb(ä)</i>
järv	<i>buħaira</i>	بحيرة	<i>lak</i>
jätkama	<i>jutääbi'u</i>	يتابع	<i>jutääbä'</i>
jäätis	<i>ais kriim</i>	أيس كريم	<i>laglas</i>
ka	<i>aiḍan</i>	أيضا	<i>ossi</i>
kaal	<i>miizään</i>	ميزان	<i>miizään</i>
kaalikas	<i>mäl̥fuuf lifti</i>	ملفوف لفتي	<i>lōft</i>
kaamel	<i>žämäl</i>	جمل	<i>žmäl</i>
kaater, paat	<i>qaarib</i>	قارب	<i>lanša</i>
kaduma	<i>jaħtäfii</i>	يختفي	<i>jiħtääfii</i>
kael	<i>'unuq</i>	عنق	<i>'unuq</i>
kaelakee	<i>'iqd</i>	عقد	<i>'aqd</i>

kaelkirjak	<i>zaraafa</i>	زرافة	<i>zaraafa</i>
kaheksa	<i>tämääniä</i>	ثمانية	<i>tmenia</i>
kaheksakümmend	<i>tämänuun</i>	ثمانون	<i>tmäniin</i>
kaheksakümnes	<i>ät-tämänuun</i>	الثمانون	<i>t-tmäniin</i>
kaheksas	<i>ät-täämin</i>	الثامن	<i>t-täämn</i>
kaheksateist	<i>tämääniitätä 'ašar</i>	ثمانية عشر	<i>tmnia 'aš</i>
kahekümnes	<i>äl-'äšruun</i>	العشرون	<i>l-'äšriin</i>
kahvel	<i>šäwkä</i>	شوكة	<i>furšiita</i>
kaitsma	<i>judääfi 'u</i>	يدافع	<i>judääfi 'u</i>
kaks	<i>iṭnään</i>	إثنان	<i>žuuž</i>
kaks korda	<i>marratään</i>	مرتان	<i>žuuž marraat</i>
kaksikud	<i>täu'äm</i>	توأم	<i>tuääm</i>
kakskümmend	<i>'ašruun</i>	عشرون	<i>'ašriin</i>
kaksteist	<i>iṭnää 'ašar</i>	اثنا عشر	<i>ṭnā 'aš</i>
kala	<i>sämäk</i>	سمك	<i>ḥuut</i>
kala	<i>sämäkä</i>	سمكة	<i>huuta</i>
kalju	<i>šaḥra</i>	صخرة	<i>šaḥra</i>
kalkun	<i>diik ul-ḥabaš</i>	ديك الخبش	<i>biibi, ḥabš</i>
kallas	<i>šaaṭi'</i>	شاطيء	<i>šaaṭi'</i>
kallis	<i>gäälii</i>	غالي	<i>gäälii</i>
kampsun	<i>känzä</i>	كنزة	<i>triiko</i>
kana	<i>däžääžä</i>	دجاجة	<i>džääža</i>

kanaliha	<i>lähm dāzāāž</i>	لحم دجاج	<i>lḥām dżāāž</i>
kand	<i>kä'āb</i>	كعب	<i>kä'āb</i>
kannatama	<i>ju'ääni</i>	يعاني	<i>ji'ääni</i>
kaotama	<i>juḍajji'u</i>	يضيع	<i>juḍajjä'</i>
kapp	<i>ḥizäänä</i>	خزانة	<i>mārju</i>
kapsas	<i>mäl̄fuuf</i>	ملفوف	<i>krob</i>
kardin	<i>sitaara</i>	ستارة	<i>ḥäämia, riido</i>
karistama	<i>juqaašišu</i>	يقاصص	<i>jiqaašiš, jāhki</i>
kartul	<i>bataatis</i>	بطاطس	<i>ptaata</i>
karu	<i>dubb</i>	دب	<i>dubb</i>
kass	<i>hirr(a)</i>	هر(ة)	<i>mšš(a)</i>
kasuema (isa abikaasa)	<i>zäužātu l-ābb</i>	زوجة الأب	<i>zäužāt ābb</i>
kasuisa (ema abikaasa)	<i>zäužu l-umm</i>	زوج الأم	<i>zäuž umm</i>
kasupoeg (abikaasa poeg)	<i>ibnu z-zäuž(a)</i>	ابن زوج(ة)	<i>wuld z-zäuž(a)</i>
kasutütar (abikaasa tütar)	<i>ibnātu z-zäuž(a)</i>	ابنة زوج(ة)	<i>bint z-zäuž(a)</i>
kasvama	<i>jäkburu</i>	يكبر	<i>jikabbar</i>
katki jätma	<i>juwaqqafu</i>	يوقف	<i>juwaqqaf</i>
katma	<i>juḡaḥi</i>	يغطي	<i>jiḡaḥi</i>
kauplus	<i>mähäll</i>	محل	<i>mähäll, (väike) ḥänuut</i>

kaupmees, ärimees	<i>tääžir</i>	تاجر	<i>tääžir</i>
keel	<i>lisään</i>	لسان	<i>lsään</i>
keemik	<i>šaidaalii</i>	صيدلي	<i>šaidaalii</i>
keeruline, raske	<i>ša 'b</i>	صعب	<i>ša 'b</i>
kell	<i>sää 'ä</i>	ساعة	<i>sää 'ä</i>
kell üks	<i>äl-waaḥida</i>	الواحدة	<i>l-waḥda</i>
kerge	<i>ḥafiif</i>	خفيف	<i>ḥfiif</i>
keskpäev	<i>aḏ-ḏuhr, muntašafu n-nahaar</i>	الظهر , منتصف النهار	<i>dohr, nōšš d-nhaar</i>
kesköö	<i>muntašaf äl-läil</i>	منتصف الليل	<i>nōšš d-l-liil</i>
kevad	<i>ar-rabii '</i>	الربيع	<i>r-rbii '</i>
kihlatu (m)	<i>ḥaḥiib</i>	خطيب	<i>ḥaḥiib</i>
kihlatu (n)	<i>ḥaḥiiba</i>	خطيبة	<i>ḥaḥiiba</i>
kiire	<i>särii '</i>	سريع	<i>särii '</i>
kiirtee	<i>aḥ-ḥariiqu s-sarii '</i>	الطريق السريع	<i>otoruut</i>
kiirtoit	<i>wäzbä särii 'ä</i>	وجبة سريعة	<i>wäzbä särii 'ä</i>
kilogramm	<i>kilugraam</i>	كيلوغرام	<i>kilugraam</i>
kilomeeter	<i>kilumäträ</i>	كيلومتر	<i>kilumeetr</i>
kilpkonn	<i>sulḥäfaät</i>	سلحفاة	<i>fökron</i>
kindlus, loss	<i>qašr</i>	قصر	<i>qšar</i>
kingad	<i>ḥiḍää '</i>	حذاء	<i>sabbaat</i>

kingsepp	<i>šaani 'ä l-ähđiä</i>	صانع الأحذية	<i>ħarräáz</i>
kinkima	<i>jähdi</i>	يهدى	<i>jihdi</i>
kinnas	<i>quffäáz</i>	قفاز	<i>saba 'ijjäät</i>
kinni hoidma	<i>jumsiku</i>	يمسك	<i>jimsik</i>
kinni püüdma	<i>jältäqi ʔu</i>	يلتقط	<i>jiltaaqi ʔ, jišäd</i>
kirik	<i>käniisä</i>	كنيسة	<i>käniisä</i>
kirjanik	<i>mu 'ällif</i>	مؤلف	<i>mu 'ällif</i>
kirjutama	<i>jäktubu</i>	يكتب	<i>jiktib</i>
kisama	<i>jaši ʔu</i>	يصيح	<i>jiši ʔ, jigawat</i>
kitsas	<i>đajjiq</i>	ضيق	<i>đajjiq</i>
kivi	<i>ħazar</i>	حجر	<i>ħzar</i>
kleit	<i>fustään</i>	فستان	<i>ʔiub</i>
kodune	<i>äliif</i>	أليف	<i>domestikk, äliif</i>
koduperenaine	<i>rabbat mänzil</i>	ربة منزل	<i>rabbat beit</i>
kodutu	<i>mutašarrid</i>	متشرد	<i>matšarrad</i>
koer	<i>kälb(ä)</i>	كلب(ة)	<i>kelb(a)</i>
kohale jõudma	<i>jaši lu</i>	يصل	<i>jaši l</i>
kohtunik	<i>qaađi</i>	قاضي	<i>qaađi</i>
kohv	<i>qahwa</i>	قهوة	<i>qahwa</i>
kohv piimaga	<i>äl-qahwa mä 'ä l- ħäliib</i>	القهوة مع الحليب	<i>äl-qahwa mä 'ä l- ħliib</i>
kollane	<i>ašfar</i>	أصفر	<i>šfar</i>

kolm	<i>täläätä</i>	ثلاثة	<i>tläätä</i>
kolm korda	<i>täläätä marraat</i>	ثلاثة مرات	<i>tläätat marraat</i>
kolm neljandikku	<i>täläätä arbaa'</i>	ثلاثة أرباع	<i>tläätät arbaa'</i>
kolmandik	<i>tult</i>	ثالث	<i>tulut</i>
kolmapäev	<i>äl-arbi 'ää'</i>	الأربعاء	<i>l-ärba'</i>
kolmas	<i>ät-täälit</i>	الثالث	<i>t-täälit</i>
kolmekordselt	<i>täläätät aḏ'aaf</i>	ثلاثة أضعاف	<i>tläätät l- aḏ'aaf</i>
kolmekümnes	<i>ät-täläätuun</i>	الثلاثون	<i>t-tlätiin</i>
kolmkümmend	<i>tälätuun</i>	ثلاثون	<i>tlätiin</i>
kolmteist	<i>täläätätä 'ašar</i>	ثلاثة عشر	<i>tlta 'aš</i>
kolmveerand viis	<i>äl-ḥaamisä illää rub'an</i>	الخامسة إرباعاً	<i>ḥamsa l-arub</i>
kondid, luud	<i>'aḏm</i>	عظم	<i>'aḏm</i>
konn	<i>ḏifda'a</i>	ضفدعة	<i>ḏifda'a</i>
konts	<i>kä'äb</i>	كعب	<i>kä'äb</i>
kook	<i>kä'ka</i>	كعكة	<i>gatoo / ḥälwa</i>
kool	<i>madrassa</i>	مدرسة	<i>madrassa</i>
koor	<i>zibda š-šii'ä</i>	زبدة الشئى	<i>kriim</i>
kops	<i>ri'a</i>	رئة	<i>riia</i>
kord (üks kord)	<i>marra</i>	مرة	<i>marra</i>
korrutamine	<i>aḏ-ḏarb</i>	الضرب	<i>ḏ-ḏarb</i>
korrutatud ...ga	<i>maḏruub bi...</i>	مضروب ب	<i>maḏruub fi...</i>

korsten	<i>mawqid</i>	موقد	<i>šöminee</i>
kosk	<i>šällääl</i>	شلال	<i>šllääl</i>
kosmoselaev	<i>markaba faḍa'ijja</i>	مركبة فضائية	<i>markaba faḍa'ijja</i>
kotkas	<i>nisr</i>	نسر	<i>nsir</i>
kraan	<i>ḥänäfijjä</i>	حفوية	<i>robinee</i>
krae	<i>qabba</i>	قبة	<i>kuul</i>
krokodill	<i>timsääh</i>	تمساح	<i>timsääh</i>
kuiv	<i>žääf</i>	جاف	<i>žääf, nešf</i>
kukk	<i>diik</i>	ديك	<i>diik, dändonj</i>
kukkuma	<i>jasquṭu</i>	يسقط	<i>jitiih</i>
kuldne	<i>ḍähäbii</i>	ذهبي	<i>dähbi</i>
kulm	<i>ḥäāžib</i>	حاجب	<i>ḥäāžib</i>
kuninganna	<i>mälikä</i>	ملكة	<i>mälikä</i>
kuningas	<i>mälik</i>	ملك	<i>mälik</i>
kurb	<i>ḥäzziin</i>	حزين	<i>ḥziin</i>
kurk	<i>ḥjaar</i>	خيار	<i>ḥjaar</i>
kuu (kalendri-)	<i>äš-šahr</i>	الشهر	<i>š-šhar</i>
kuu (taevakeha)	<i>qamar</i>	قمر	<i>qamar</i>
kuuekümnes	<i>äs-sittuun</i>	الستون	<i>s-sittiin</i>
kuues	<i>äs-säädis</i>	السادس	<i>s-sääds</i>
kuum	<i>säähin</i>	ساخن	<i>sḥuun</i>

kuus	<i>sitta</i>	سنة	<i>stta</i>
kuuskümmend	<i>sittuun</i>	ستون	<i>stiin</i>
kuusteist	<i>sittätä 'ašar</i>	سنة عشر	<i>stta 'aš</i>
kõhn, õhuke	<i>nähiif</i>	نحيف	<i>rqiIQ</i>
kõht	<i>baḥn</i>	بطن	<i>kõrš</i>
kõrb	<i>šaḥraa'</i>	صحراء	<i>šaḥraa'</i>
kõrge	<i>'ääli</i>	عال	<i>'ääli</i>
kõrge, pikk	<i>tawiil</i>	طويل	<i>gliid</i>
kõrv	<i>uḍun</i>	أذن	<i>luuden</i>
käekell	<i>sää'ä l-jädd</i>	ساعة اليد	<i>sää'ä d-l-iid</i>
käelaba	<i>jädd</i>	يد	<i>liid</i>
käima, jalutama	<i>jämšii</i>	يمشي	<i>jimšii</i>
kärbes	<i>ḍubaaba</i>	ذبابة	<i>dbbäänä</i>
käristama, rebima	<i>jumäzziqu</i>	يمزق	<i>jimäzzaq, jišarraq</i>
käru, vagun, järelhaagis	<i>'araba</i>	عربة	<i>'araba (vagun), šäärio (järelhaagis), barwiiṭa (aiakäru)</i>
käsivars	<i>ḍirää'ä</i>	ذراع	<i>ḍirää'ä</i>
köök	<i>maḥbaḥ</i>	مطبخ	<i>kuziina</i>
küla	<i>qarijä</i>	قرية	<i>qarijä</i>
külm	<i>bäärid</i>	بارد	<i>bärd</i>
kümme	<i>'ašara</i>	عشرة	<i>'ašra</i>

kümme enne viit	<i>äl-ħaamisä illää</i> <i>'ašara daqaa'iq</i>	الخامسة إلا عشرة دقائق	<i>ħamsa illa 'ašra</i> <i>dqaa'iq</i>
kümme korda	<i>'ašr marraat</i>	عشر مرات	<i>'ašra marraat</i>
kümnendik	<i>'ušur</i>	عشر	<i>'ušur</i>
kümnes	<i>äl-'aašir</i>	العاشر	<i>l-'aašr</i>
küpsised	<i>äl-biskäwiit</i>	البسكويت	<i>biskwui</i>
küsima (kellegi järgi)	<i>jästä'lämu 'än</i>	يستعلم عن	<i>jistä'läm 'älää,</i> <i>jatlab</i>
küünarnukk	<i>ku'u</i>	كوع	<i>ku'u</i>
küünarvars	<i>zind</i>	زند	<i>zind</i>
küüs	<i>zifr</i>	ظفر	<i>tfar</i>
küüslauk	<i>tuum</i>	ثوم	<i>tuuma</i>
laadima	<i>juħämmilu</i>	يحمل	<i>jiħämil</i>
laev	<i>baaħira</i>	باخرة	<i>baatoo</i>
laht	<i>ħaliiž</i>	خليج	<i>ħaliiž</i>
lahutamine	<i>aṭ-ṭariħ</i>	الطرح	<i>ṭ-ṭarħ</i>
lahutus	<i>ṭalaaq</i>	طلاق	<i>ṭlaaq</i>
lai	<i>waasi'</i>	واسع	<i>waasi'</i>
laine	<i>mäwžä</i>	موجة	<i>muuža</i>
lambaliha	<i>läħm ħaruuf</i>	لحم خروف	<i>lħäm ħruuf</i>
lammas	<i>ħaruuf</i>	خروف	<i>ħruuf</i>
lapse sünd	<i>miläadu ṭifl</i>	ميلاد طفل	<i>wiläädät ṭifl</i>

lapselaps (m)	<i>ħäfiid</i>	حفيد	<i>ħäfiid</i>
lapselaps (n)	<i>ħäfiidä</i>	حفيدة	<i>ħäfiidä</i>
laud	<i>taawilä</i>	طاولة	<i>tabla</i>
laug	<i>žifn</i>	جفن	<i>žfn</i>
laulma	<i>jugännii</i>	يغني	<i>jigännii</i>
laupäev	<i>äs-säbt</i>	السبت	<i>s-sbt</i>
lavastaja, režissöör	<i>muħriž</i>	مخرج	<i>muħriž</i>
lehm	<i>baqara</i>	بقرة	<i>bōgra</i>
leib / sai	<i>ħubz</i>	خبز	<i>ħubz</i>
lell (isapoolne onu)	<i>‘ämm</i>	عم	<i>‘ämm / ‘ämmi</i>
lendama	<i>jaħiru</i>	يطير	<i>jiħir</i>
lennujaam	<i>maħaar</i>	مطار	<i>maħaar</i>
lennuk	<i>taa'ira</i>	طائرة	<i>tajjaara</i>
lesknaine	<i>armala</i>	أرملة	<i>armala</i>
liblikas	<i>faraaša</i>	فراشة	<i>faraaša</i>
liha	<i>läħm</i>	لحم	<i>lħäm</i>
lihtne	<i>sähl</i>	سهل	<i>sähl</i>
liialdama	<i>jubääligu</i>	يبالغ	<i>jibäälig</i>
liiga palju	<i>käħiran</i>	كثيرا	<i>bzzeef</i>
liigutama, liikuma	<i>jätäħarraku</i>	يتحرك	<i>jitħarrak</i>
liikuma, liigutama	<i>jätäħarraku</i>	يتحرك	<i>jitħarrak</i>

liitmine	<i>äl-žām 'ä</i>	الجمع	<i>l-žām 'ä</i>
liiv	<i>raml</i>	رمل	<i>rmäl</i>
lill	<i>warda</i>	وردة	<i>warda</i>
lilla	<i>bänäfsäzii</i>	بنفسجي	<i>bänäfsäzi</i>
lind	<i>'uṣfuur</i>	عصفور	<i>farḥ</i>
linn	<i>mädiinä</i>	مدينة	<i>mdiina</i>
lips	<i>rabṭatu l-'unuq</i>	ربطة العنق	<i>kravat</i>
loomaliha	<i>läḥm baqar</i>	لحم بقر	<i>lḥäm böğri</i>
lugema	<i>jaqra 'u</i>	يقرأ	<i>jiqra'</i>
lukk	<i>qifl</i>	قفل	<i>qfil</i>
lumi	<i>tälž</i>	ثلج	<i>tölž</i>
lusikas	<i>mil 'äqa</i>	ملعقة	<i>mal 'aqa</i>
lõbustav	<i>musällii</i>	مسلي	<i>musälli</i>
lõhkuma	<i>jukassiru</i>	يكسر	<i>jiharras</i>
lõpetama, katki jätma	<i>juwaqqafu</i>	يوقف	<i>juwaqqaf</i>
lõpetama, valmis saama	<i>junhii</i>	ينهي	<i>junhii</i>
lõug	<i>ḍaqin</i>	ذقن	<i>dqan, geeduma</i>
lõuna	<i>gädää'</i>	غداء	<i>gdaa'</i>
lõvi	<i>äsäd</i>	أسد	<i>sbä'</i>
läbi	<i>'abra</i>	عبر	<i>'abra</i>

lühike	<i>qašir</i>	قصير	<i>qšir</i>
lökkama	<i>jädfä‘u</i>	يدفع	<i>jidfe‘</i>
lümfisõlm	<i>gudda</i>	غدة	<i>gudda</i>
maa	<i>ard</i>	أرض	<i>ard</i>
maa (koht)	<i>riif</i>	ريف	<i>‘arubija</i>
maaler	<i>dähhään</i>	دهان	<i>dähhään</i>
maantee	<i>aṭ-ṭariiqu s-siaar</i>	الطريق السيار	<i>, ruut nasional</i>
maavärin	<i>zilzääl</i>	زلزال	<i>zilzääl</i>
madal	<i>munḥafiḍ</i>	منخفض	<i>habt</i>
madu	<i>äf‘ää</i>	أفعى	<i>lōf‘a</i>
magamistuba	<i>gurfatu n-näum</i>	غرفة النوم	<i>biit n-näum</i>
magu	<i>mä‘idä</i>	معدة	<i>määida</i>
magus	<i>ḥuluw</i>	حلو	<i>ḥlu</i>
maguskartul	<i>baṭaata ḥilwa</i>	بطاطا حلوة	<i>ptaata ḥluua</i>
magustoit	<i>ḥälwa</i>	حلوى	<i>dissiir</i>
mahl	<i>‘ašir</i>	عصير	<i>‘ašir</i>
mai	<i>maaju (äjjaar)</i>	مايو (أيار)	<i>maaju</i>
mais	<i>ḍura</i>	ذرة	<i>dra</i>
maja	<i>mänzil</i>	منزل	<i>daar</i>
makaronid	<i>ma‘karuuna</i>	معكرونة	<i>ma‘karuuna</i>
maks	<i>käbid</i>	كبد	<i>kōbda</i>

mandlid	<i>luuzätäin</i>	لوزتين	<i>luuzätäin</i>
mantel	<i>mi'taf</i>	معطف	<i>montoo</i>
matused	<i>žänääza</i>	جنازة	<i>žänääza</i>
medõde	<i>mumarriḍ</i>	ممرض	<i>änfirmie(r), firmlī(a)</i>
mees	<i>ražul</i>	رجل	<i>ražl</i>
meeter	<i>mätr</i>	متر	<i>metr</i>
mehaanik	<i>mikänikii</i>	ميكانيكي	<i>mikänikii, mekanisjaḥ</i>
menüü	<i>qaa'imatu t-ta'aam</i>	قائمة الطعام	<i>menüü</i>
meri	<i>baḥr</i>	بحر	<i>baḥr</i>
mesilane	<i>näḥlä</i>	نحلة	<i>näḥlä</i>
mets	<i>gaaba</i>	غابة	<i>gaaba</i>
metsik	<i>muftäris</i>	مفترس	<i>muftäaris</i>
miinusmärk (-)	<i>'äläämätu ḥ-ḥarḥ</i>	علامة الطرح	<i>'äläämät ḥ-ḥarḥ</i>
miljard	<i>miljaar</i>	مليار	<i>miljaar</i>
miljon	<i>miljuun</i>	مليون	<i>miljuun</i>
millal	<i>bäinämää</i>	بينما	<i>mlli, bäināmaa</i>
millimeeter	<i>millimeträ</i>	مليميتر	<i>millimetr</i>
mineraalvesi	<i>mää' mä'dinii</i>	ماء معدني	<i>mää' mä'dinii</i>
minister	<i>wiziir</i>	وزير	<i>wiziir</i>
minut	<i>äd-daqiqa</i>	الدقيقة	<i>d-dqiqa</i>

minutiseier	<i>'aqrabu l-daqiqa</i>	عقرب الدقيقة	<i>'aqrab d-daqiqa</i>
mitte kunagi	<i>äbädän</i>	أبدا	<i>žamee</i>
moos	<i>murabbaa</i>	مربى	<i>kunfitiir</i>
mootorratas	<i>darraaža naariija</i>	دراجة نارية	<i>motoor</i>
mošee	<i>mäsžid</i>	مسجد	<i>msžid</i>
mugav	<i>muriiḥ</i>	مريح	<i>konfortaabl</i>
muld, pinnas	<i>turbä</i>	تربة	<i>turba</i>
muna	<i>baiḍa</i>	بيضة	<i>baiḍa</i>
munasari	<i>mabiiḍ</i>	مبيض	<i>mabiiḍ</i>
muskliid	<i>'aḍalaat</i>	عضلات	<i>'aḍalaat</i>
must	<i>äswäd</i>	أسود	<i>kḥäl</i>
must kohv	<i>äl-qahwa bi-duuni ḥäliib</i>	القهوة بدون حليب	<i>qahwa blä ḥliib / qahwa käḥla</i>
must, räpane	<i>wasiḥ</i>	وسخ	<i>mussḥ</i>
mustaks tegema	<i>juwässiḥu</i>	يوسخ	<i>juwassaḥ</i>
muul	<i>baḡl</i>	بغل	<i>bḡäl</i>
muuseum	<i>mätḥäf</i>	متحف	<i>mätḥäf</i>
mõnikord	<i>ba'ḍa l-äḥiään</i>	بعض الأحيان	<i>ba'ḍ äḥiään</i>
mõru	<i>murr</i>	مر	<i>murr</i>
mõtlemä	<i>jufäkkiru</i>	يفكر	<i>jufäkkär</i>
mõõt	<i>qijääs</i>	قياس	<i>qijääs</i>
mägi	<i>žäbäl</i>	جبل	<i>žbl</i>

mälu	<i>dääkirä</i>	ذاكرة	<i>dääkira, memuaar</i>
mängima	<i>jäl'äbu</i>	يلعب	<i>jil'äb</i>
mära	<i>faras</i>	فرس	<i>taus, faras</i>
märts	<i>maars (äädäär)</i>	مارس (أذار)	<i>maars</i>
mööduma	<i>jämurru</i>	يمر	<i>juduz</i>
müts	<i>qubä'ä</i>	قبعة	<i>tagija, (nokaga) tarbuuš</i>
müüja	<i>bää'i'a</i>	بائع	<i>bää'i'a</i>
naba	<i>surra</i>	سرة	<i>surra</i>
naeris	<i>lift</i>	لفت	<i>lift</i>
nahk	<i>žild</i>	جلد	<i>žild</i>
naine	<i>imra'a</i>	إمرأة	<i>mra'a</i>
natuke	<i>qaliilän</i>	قليلا	<i>qliil</i>
nautima	<i>justämti'u</i>	يستمتع	<i>jistämti'</i>
neel	<i>bällä'uun</i>	بلعوم	<i>bul'uun</i>
neer	<i>kiljä</i>	كلية	<i>kiljä</i>
neitsi	<i>'ädraa'</i>	عذراء	<i>'ädraa'</i>
neli	<i>arba'a</i>	أربعة	<i>rba'a</i>
neli korda	<i>arbaa' marraat</i>	أربع مرات	<i>arba't marraat</i>
nelikümmend	<i>arba'uun</i>	أربعون	<i>rb'äin</i>
neliteist	<i>arbaa'ta 'ašar</i>	أربعة عشر	<i>rba'ta 'aš</i>
neljakümmes	<i>äl-arba'uun</i>	الأربعون	<i>l-arb'iin</i>

neljandik	<i>rub 'u</i>	ربع	<i>rub 'u</i>
neljapäev	<i>äl-ħaamis</i>	الخميس	<i>l-ħmiis</i>
neljas	<i>ar-raabi 'ä</i>	الرابع	<i>r-raab 'e</i>
nibu	<i>ħälmät uṭ-ṭädii</i>	حلمة الثدي	<i>ħälmät l-bzuula</i>
niiske	<i>raṭib</i>	رطب	<i>rṭab</i>
nina	<i>änf</i>	أنف	<i>niif</i>
november	<i>nufämbṛ (täšriin äṭ- ṭäanii)</i>	نوفمبر (تشرين الثاني)	<i>novaambṛ</i>
nuga	<i>sikkiin</i>	سكين	<i>muus</i>
null	<i>ṣifr</i>	صفر	<i>ṣifr</i>
nutma	<i>jäbkii</i>	بيكي	<i>jibkii</i>
nõbu, onu/tädipoeg	<i>ibnu l-'ämm(ä) / l- ħääl(ä)</i>	ابن عم(ة) / خال(ة)	<i>wuld 'ämmi / 'ämti / ħääli / ħäälti</i>
nõbu, onu/täditütär	<i>ibnätu /bintu l- 'ämm(ä) / l-ħääl(ä)</i>	ابنة / بنت عم(ة) / خال(ة)	<i>bint 'ämmi / 'ämti / ħääli / ħäälti</i>
nõrgendama	<i>juḍa 'if</i>	يضعف	<i>juḍa 'if</i>
nõrk	<i>ḍa 'iif</i>	ضعيف	<i>ḍa 'iif</i>
nädal	<i>äl-usbuu'</i>	الأسبوع	<i>l-usbuu'</i>
nägema	<i>jaraa</i>	يرى	<i>jišuwf</i>
nägu	<i>wažh</i>	وجه	<i>wužäh</i>
nööp	<i>zirr</i>	زر	<i>'oqda</i>
oad	<i>fäṣuliä</i>	فاصوليا	<i>fäṣuliä</i>

oad (rohelistes)	<i>lubjä' ḥadraa'</i>	لوبياء خضراء	<i>žilbääna</i>
odav	<i>raḥiiṣ</i>	رخيص	<i>rḥiiṣ</i>
ohvitser	<i>ḍaabiṭ</i>	ضابط	<i>ofisiee</i>
oks	<i>ḡuṣun</i>	غصن	<i>ḡuṣn</i>
oksendama	<i>jätäqajjä'u</i>	يتقياً	<i>jitqajjä'</i>
oktoober	<i>uktuubr (täšriin äl- awwal)</i>	أكتوبر (تشرين الاول)	<i>uktuubr</i>
onu (emapoolne)	<i>ḥääl</i>	خال	<i>ḥääl / ḥääli</i>
onu (isapoolne)	<i>'ämm</i>	عم	<i>'ämm / 'ämmi</i>
onu (isapoolne), lell	<i>'ämm</i>	عم	<i>'ämm / 'ämmi</i>
onu/tädipoeg, nõbu	<i>ibnu l-'ämm(ä) / l- ḥääl(ä)</i>	ابن عم(ة) / خال(ة)	<i>wuld 'ämmi / 'ämti / ḥääli / ḥäälti</i>
onu/täditütar, nõbu	<i>ibnätu /bintu l- 'ämm(ä) / l-ḥääl(ä)</i>	ابنة / بنت عم(ة) / خال(ة)	<i>bint 'ämmi / 'ämti / ḥääli / ḥäälti</i>
ookean	<i>muḥiiṭ</i>	محيط	<i>muḥiiṭ</i>
ootama	<i>jäntažiru</i>	ينتظر	<i>jintažar, jätsämmä</i>
oranž	<i>burtuqaali</i>	برتقالي	<i>limuuni</i>
orb	<i>jätiim(ä)</i>	يتيم	<i>jitiim(a)</i>
org	<i>wäädi</i>	وادي	<i>wääd</i>
organ	<i>'uḍu</i>	عضو	<i>'uḍu</i>
ostma	<i>jäbii'u</i>	يبيع	<i>jibii'</i>
otsmik	<i>žabiin</i>	جبين	<i>žibha</i>

paabulind	<i>ṭawuus</i>	طاووس	<i>ṭaus</i>
paat, kaater	<i>qaarib</i>	قارب	<i>lanša</i>
padi	<i>wisääda</i>	وسادة	<i>usääda, mḥädda</i>
pagar	<i>ḥabbääz</i>	خباز	<i>ḥabbääz</i>
paks	<i>sämiin</i>	سمين	<i>smiin, gliid</i>
panema	<i>jaḍa‘u</i>	يضع	<i>jiḥat</i>
pannkook	<i>faṭiira</i>	فطيرة	<i>milwi</i>
pasta	<i>ma‘karuuna</i>	معكرونة	<i>ma‘karuuna</i>
pea	<i>ra‘as</i>	رأس	<i>raas</i>
peagi	<i>qariibän</i>	قريبا	<i>qriib</i>
pealinn	<i>‘aaṣima</i>	عاصمة	<i>‘aaṣima</i>
pealuu	<i>žumžuumä</i>	جمجمة	<i>žumžuumä</i>
peamošee	<i>žäämä‘</i>	جامع	<i>žäämä‘</i>
peegel	<i>mir‘äät</i>	مرآة	<i>mri, mrääja</i>
peensool	<i>äm‘ää‘u daqiiqa</i>	أمعاء دقيقة	<i>äm‘ää‘u daqiiqa</i>
peet	<i>šamandar</i>	شمندر	<i>barba</i>
peigmees	<i>‘äriis</i>	عريس	<i>‘äriis</i>
peopesa	<i>fakk</i>	فك	<i>fōkk</i>
perekond	<i>‘ää‘ilä</i>	عائلة	<i>‘ää‘ilä / la famii</i>
pesema	<i>jägsulu</i>	يغسل	<i>jiḡsil</i>
pesumasin	<i>ḡässäälä</i>	غسالة	<i>ḡässäälä, mašin a lavee</i>

pidžaama	<i>bižäämä</i>	بجاما	<i>pižama</i>
piim	<i>ħäliib</i>	حليب	<i>ħliib</i>
piirkond, regioon	<i>minṭaqa</i>	منطقة	<i>mnṭaqa</i>
pikk, kõrge	<i>tawiil</i>	طويل	<i>twiil</i>
piloot	<i>ṭajjaar</i>	طيار	<i>ṭajjaar</i>
pinna, muld	<i>turbä</i>	تربة	<i>turba</i>
pipar (juurvili)	<i>filfil</i>	فلفل	<i>ffla</i>
pipar (maitseaine)	<i>filfil</i>	فلفل	<i>bzaar</i>
pirukas	<i>faṭira</i>	فطيرة	<i>fṭira</i>
pisar	<i>däm 'a</i>	دمعة	<i>däm 'a</i>
plaksutama	<i>juṣaffiqu</i>	يصفق	<i>jiṣaffaq</i>
plussmärk (+)	<i>'äläämätu l-žäm 'ä</i>	علامة الجمع	<i>'äläämät l-žäm 'ä</i>
pluus	<i>bluuzä</i>	بلوزة	<i>bluuzä</i>
poeg	<i>ibn</i>	ابن	<i>wuld</i>
poiss	<i>wäläd</i>	ولد	<i>wäläd</i>
poissmees	<i>ä 'azäb</i>	أعزب	<i>ä 'azäb</i>
pool	<i>niṣf</i>	نصف	<i>nōṣṣ</i>
pool neli	<i>ät-täälitü wa n-niṣf</i>	الثالثة والنصف	<i>tläätä u nuṣṣ</i>
poolsaar, saar	<i>žäziira</i>	جزيرة	<i>žäziira</i>
pooltund	<i>nuṣf sää 'ä</i>	نصف ساعة	<i>nōṣṣ sää 'ä</i>
porgand	<i>žazar</i>	جزر	<i>ħizzu</i>

porrulauk	<i>kurraaṭ</i>	كرات	<i>baṣla ḥaddaariia</i>
praegu	<i>äl-ään</i>	الان	<i>dääba</i>
preili	<i>äänisä</i>	أنسة	<i>äänisä, madmuazel</i>
president	<i>ra'iis</i>	رئيس	<i>ra'iis</i>
prillid	<i>naẓẓaaraat</i>	نظارات	<i>naddaraat</i>
protsent	<i>bi-l-mi'ä</i>	بالمئة	<i>bi-l-mi'ä</i>
proua	<i>säjjidä</i>	سيّدة	<i>sijida</i>
pruun	<i>bunnii</i>	بني	<i>qaḥwi</i>
pruut	<i>'äruus</i>	عروس	<i>'äroosa</i>
puhas	<i>naḍiif</i>	نظيف	<i>nḍiif</i>
puiestee, avenüü	<i>žäädä</i>	جادة	<i>šääri' kbiir</i>
punane	<i>aḥmar</i>	أحمر	<i>ḥmar</i>
punastama, punaseks muutuma	<i>juḥämmiru</i>	يحمر	<i>jiḥmaar</i>
pupill	<i>bu'äbu'ä l-'äin</i>	بؤبؤ العين	<i>mummu l'äin</i>
purjetama	<i>jubḥiru</i>	يبحر	<i>jitbaḥer</i>
puu	<i>šažara</i>	شجرة	<i>šžra</i>
puudu olema (millestki)	<i>jäftaqiru 'ilää</i>	يفتقر إلى	<i>jiftaqar 'ilää</i>
puudutama	<i>jälmusu</i>	يلمس	<i>jilmis</i>
puuleht	<i>waraqat uš-šažara</i>	ورقة الشجرة	<i>warqat š-šažra</i>
puusepp	<i>nažžaar</i>	نجار	<i>nažžaar</i>

põgenema	<i>jährubu</i>	يهرب	<i>jahrab</i>
põhiroog	<i>aṭ-ṭabaq ar-ra'isii</i>	الطبق الرئيسي	<i>ṭ-ṭabaq ar-ra'isii</i>
põis	<i>mäṭiänä</i>	مئانة	<i>nbuula</i>
põlv	<i>rukba</i>	ركبة	<i>rökba</i>
põrn	<i>ṭiḥääl</i>	طحال	<i>ṭiḥääl</i>
põsk	<i>ḥadd</i>	خد	<i>ḥadd</i>
pähe õppima	<i>jaḥfaẓu</i>	يحفظ	<i>jaḥfaẓ</i>
pähklid	<i>žäwz</i>	جوز	<i>bunduq</i>
päike	<i>šäms</i>	شمس	<i>šöms</i>
päikesepillid	<i>naẓẓaaraat šämsiiä</i>	نظارات شمسية	<i>naddaraat šömsija</i>
pärastlõuna	<i>ba'da ẓ-ẓuhr</i>	بعد الظهر	<i>min ba'da d-dohr</i>
pöörama	<i>judiiru</i>	يدير	<i>jidiir</i>
pühapäev	<i>äl-äḥäd</i>	الاحد	<i>l-ḥäd</i>
pühkima	<i>jäknusu</i>	يكبس	<i>jiknis, jišätäb</i>
püksid	<i>binṭaal</i>	بنطال	<i>sirwääl, pantaloṅ</i>
raadio	<i>raadiu</i>	راديو	<i>raadiu</i>
rakk	<i>ḥalijjä</i>	خلية	<i>ḥalijjä</i>
ranne	<i>mi'asam</i>	معصم	<i>mi'asam</i>
raske(kaaluline)	<i>ṭäqiil</i>	ثقيل	<i>tqiil</i>
raske, keeruline	<i>ša'b</i>	صعب	<i>ša'b</i>
ravima	<i>jäšfi</i>	يشفي	<i>jišfi</i>

rebane	<i>tā'läb</i>	ثعلب	<i>tälib</i>
rebima, käristama	<i>jumäzziqu</i>	يمزق	<i>jimäzzaq</i>
reede	<i>äl-žum'ä</i>	الجمعة	<i>l-žöm'ä</i>
regioon, piirkond	<i>minṭaqa</i>	منطقة	<i>mnṭaqa</i>
reis	<i>fahid</i>	فخذ	<i>fḥaḍ</i>
reisima	<i>jusääfiru</i>	يسافر	<i>jisääfir</i>
režissöör, lavastaja	<i>muḥriž</i>	مخرج	<i>muḥriž</i>
rihm, vöö	<i>hizääm</i>	حزام	<i>hüzääm</i>
riik	<i>bäläd</i>	بلد	<i>bläd</i>
riis	<i>uruz</i>	أرز	<i>ruuz</i>
rikas	<i>gänii</i>	غني	<i>gänii, ġišš</i>
rind	<i>šadr</i>	صدر	<i>šder</i>
riipse	<i>rimš</i>	رمش	<i>rämš</i>
roheline	<i>aḥḍar</i>	أخضر	<i>ḥḍar</i>
roheline salat	<i>ḥass</i>	خس	<i>ḥass</i>
rohelised oad	<i>lubjä' ḥadraa'</i>	لوبيا خضراء	<i>žilbääna</i>
rohi	<i>häšiiš</i>	حشيش	<i>häšiiš, rbi'</i>
rong	<i>qiṭaar</i>	قطار	<i>trāṇ</i>
roos	<i>zahra</i>	زهرة	<i>zahra</i>
roosa	<i>zahrii</i>	زهري	<i>zuhri</i>
rumal	<i>gäbii</i>	غبي	<i>gäbii</i>

rõdu	<i>šurfä</i>	شرفة	<i>balkon</i>
rõõmus	<i>färiḥ</i>	فرح	<i>sä'iid</i>
räpane, must	<i>wasiḥ</i>	وسخ	<i>mussḥ</i>
rätsep, õmbleja	<i>ḥajjaaṭ</i>	خياط	<i>ḥajjaaṭ</i>
rääkima	<i>jätäkällämu</i>	يتكلم	<i>jitkälläm</i>
saapad	<i>žäzmä</i>	جزمة	<i>sabbaat</i>
saar, poolsaar	<i>žäziira</i>	جزيرة	<i>žäziira</i>
saatkond	<i>sifaara</i>	سفارة	<i>sifaara, lambassaad</i>
saatma	<i>jursilu</i>	يرسل	<i>jirsil</i>
saavutama	<i>jutimmu</i>	يتم	<i>jitimm, jikämmäl</i>
sada	<i>mi'aa</i>	مئة	<i>mia'</i>
sada korda	<i>mi'ä marraat</i>	مائة مرات	<i>mi'ä marraa</i>
sada üks	<i>mi'aa wa waaḥid</i>	مئة وواحد	<i>mia w-wäähid</i>
sadam	<i>marfa'</i>	مرفأ	<i>poor</i>
sai / leib	<i>ḥubz</i>	خبز	<i>ḥubz</i>
sajakordselt	<i>mi'ät ḍi'f</i>	مائة ضعف	<i>mi'ät ḍa'f</i>
sajand	<i>äl-qarn</i>	القرن	<i>l-qarn</i>
sajas	<i>äl-mi'aa</i>	المئة	<i>l-mia</i>
salat	<i>slaṭa</i>	سلطة	<i>šlada</i>
salat (roheline)	<i>ḥass</i>	خس	<i>ḥass</i>
samm	<i>ḥaṭwa</i>	خطوة	<i>ḥaṭwa</i>

sandaalid	<i>nä'il</i>	نعل	<i>sandaala, nä'äala</i>
sapipõis	<i>maraara</i>	مرارة	<i>mraara</i>
sarnanema	<i>jušäābihu</i>	يشابه	<i>jišäābih</i>
sarvkest	<i>qarnijäät ul-'äin</i>	قرنية العين	<i>qarnijäät ul-'äin</i>
seal	<i>hunääk</i>	هناك	<i>timmä, labaa</i>
sealiha	<i>lähm haänziir</i>	لحم خنزير	<i>lhäm hälluuf</i>
seedekulglä	<i>mušraan</i>	مصران	<i>mšraan</i>
seedesüsteem	<i>äl-žinäaz ul-haḍmi</i>	الجهاز الهضمي	<i>äl-žinäaz ul-haḍmi</i>
seelik	<i>tänuura</i>	تنورة	<i>saja</i>
seened	<i>fuḥr</i>	فطر	<i>šampinjoŋ</i>
sees	<i>fi d-däähil</i>	في الداخل	<i>daaḥil</i>
segama, ühte sulatama	<i>jämzižu</i>	يمزج	<i>jimziž, jiḥalat</i>
seisma	<i>jaqifu</i>	يقف	<i>jiwqaf</i>
seitse	<i>saba'a</i>	سبعة	<i>sba'a</i>
seitsekümmend	<i>säbä'uun</i>	سبعون	<i>sbä'iin</i>
seitseteist	<i>saba'ata 'ašar</i>	سبعة عشر	<i>sba'ta 'aš</i>
seitsmekümnes	<i>äs-säb'uun</i>	السبعون	<i>s-säb'iin</i>
seitsmes	<i>äs-säabi'a</i>	السابع	<i>s-säabi'</i>
sekund	<i>ät-täania</i>	الثانية	<i>t-täania</i>
selg	<i>zahr</i>	ظهر	<i>dahr</i>
selgitama	<i>jašraḥu</i>	يشرح	<i>jišraḥ</i>

selgroog	äl- 'ämuud ul-fiqari	العمود الفقري	äl- 'ämuud ul-fiqari
sentimeeter	sentimeträ	سنتمتر	sentimetr
sepp	hädääd	حداد	hädääd
september	sibtämb (äiluul)	سبتمبر (أيلول)	sibtämb
sibul	başal	بصل	başla
siduma	jarbuṭu	يربط	jarbaṭ
sigä	hänziir	خنزير	hälluuf
siin	hunää	هنا	hinaa
siis	hiinä 'id	حينئذ	alor
sild	žisr	جسر	qantra
silm	'äin	عين	'äin
sinep	hardil	خردل	mutaar
sinine	azraq	أزرق	zraq
sink	lähm hänziir	لحم خنزير	lhäm hänziir
sisenema	jädḥulu	يدخل	jidḥul
sokid	žawaarib	جوارب	tqaašr
soo	mustanqa 'a	مستنقع	mustanqa 'a
sool	mäläh	ملح	mälḥ
spargel	hiljuun	هليون	huljuun
spinat	säbääniḥ	سبانخ	säbääniḥ
stjuardess	muḍiifa	مضيفة	muḍiifa

sugulane	<i>qariib</i>	قريب	<i>qariib</i>
suhe	<i>'alaaqa</i>	علاقة	<i>'alaaqa, relasion</i>
suhkur	<i>sukkar</i>	سكر	<i>sukkar</i>
sulgema	<i>jägluqu</i>	يغلق	<i>jiglaq</i>
sundima (millekski)	<i>jurgimu 'älää</i>	يرغم على	<i>jirgäm 'älää</i>
supp	<i>šurba</i>	شوربة	<i>šorba</i>
surema	<i>jämuutu</i>	يموت	<i>jimuut</i>
surm	<i>mäüt</i>	موت	<i>mäüt</i>
surnud	<i>mäjjit</i>	ميت	<i>miit</i>
suu	<i>famm</i>	فم	<i>femm</i>
suur	<i>käbiir</i>	كبير	<i>kbiir</i>
suursaadik	<i>säfiir</i>	سفير	<i>säfiir</i>
suutma	<i>jästaḥi 'u</i>	يستطيع	<i>jistaḥa', jaqdir</i>
suvi	<i>aṣ-ṣaiḥ</i>	الصيف	<i>ṣ-ṣiḥ</i>
suvikõrvits	<i>kuusä</i>	كوسى	<i>gara' (slowiia)</i>
sõdur	<i>'askrii</i>	عسكري	<i>'askrii</i>
sõrm	<i>iṣbä 'ä</i>	إصبع	<i>ṣbä 'ä</i>
sõrmejalg	<i>bäṣmät ul-iṣbä 'ä</i>	بصمة الأصبع	<i>bōṣmōt ṣ-ṣbä 'ä</i>
sõrmus	<i>ḥäätam</i>	خاتم	<i>ḥäätm</i>
sõtse (isapoolne tädi)	<i>'ämmä</i>	عمة	<i>'ämmä / 'ämmti</i>
särama	<i>juniiru</i>	ينير	<i>jiniir</i>

särk	<i>qamiis</i>	قميس	<i>qamiis</i>
sääremari	<i>baṭṭat us-sääq</i>	بطة الساق	<i>molee</i>
sääsevõrk	<i>nāmusijä</i>	ناموسية	<i>nāmusija</i>
sääsk	<i>bä'uuḍäi</i>	بعوضة	<i>šniula</i>
söögituba	<i>gurfatu ṭ-ṭa'aam</i>	غرفة الطعام	<i>sal a manžee</i>
sööma	<i>ja'kulu</i>	يأكل	<i>jä'kul</i>
süda	<i>qalb</i>	قلب	<i>qalb</i>
sügis	<i>äl-ḥariif</i>	الخريف	<i>l-ḥariif</i>
sülg	<i>lu'ääb</i>	لعاب	<i>lu'ääb</i>
šokolaad	<i>šukulaa</i>	شوكولا	<i>šokola</i>
šortsid	<i>šuurt</i>	شورت	<i>šoort</i>
taevas	<i>sämää'</i>	سما	<i>smää</i>
taga	<i>wara'a</i>	وراء	<i>wura'</i>
tahtma	<i>juriidu</i>	يريد	<i>juriid, jibgii</i>
taldrik	<i>ṣaḥin</i>	صحن	<i>ṭabsiil</i>
talv	<i>äš-šitää'</i>	الشتاء	<i>š-štää'</i>
tantsima	<i>jarqusu</i>	يرقص	<i>jarqus</i>
tapma	<i>jaqtulu</i>	يقتل	<i>jiqtil</i>
tark	<i>ḍākii</i>	ذكي	<i>dkii</i>
tasandik	<i>sähl</i>	سهل	<i>sähl</i>
tasku	<i>žäib</i>	جيب	<i>žiib</i>

tass	<i>quub</i>	كوب	<i>kääs</i>
teadlik olema	<i>judriku</i>	يدرك	<i>jidrik, jäfhäm</i>
teadma	<i>jä'lämu</i>	يعلم	<i>jä'läm</i>
tee	<i>šääi</i>	شاي	<i>ätäi</i>
tegema	<i>jäf'älu</i>	يفعل	<i>jäf'al</i>
tehas	<i>mašna'</i>	مصنع	<i>mašna'</i>
teine	<i>ät-täani</i>	الثاني	<i>t-täani</i>
teisipäev	<i>ät-tulätää'</i>	الثلاثاء	<i>t-tläät</i>
teksad	<i>džiinz</i>	جينز	<i>džiinz</i>
telefon	<i>häätif</i>	هاتف	<i>tilifuun</i>
televiisor	<i>tilfääzä</i>	تلفازة	<i>tlfääza</i>
tiiger	<i>nämir</i>	نمر	<i>nmer</i>
toiduained	<i>quut</i>	قوت	<i>quut</i>
toit	<i>ta'aam</i>	طعام	<i>mäkla</i>
toitma	<i>jugädđi</i>	يغذي	<i>jugäddi</i>
tomatid	<i>banaduura</i>	بندورة	<i>matiiša</i>
tool	<i>kursi</i>	كرسي	<i>kursi</i>
topelt	<i>du'f</i>	ضعف	<i>de'f</i>
torm	<i>'aašifä</i>	عاصفة	<i>'aašifä</i>
torn	<i>burž</i>	برج	<i>borž, tuur</i>
torulukksepp	<i>sämkärii</i>	سمكري	<i>plombie</i>

trepp	<i>sulläm</i>	سلم	<i>druuž</i>
triikraud	<i>mikwäät</i>	مكواة	<i>ħaddäada</i>
trükkima	<i>jaḥba‘u</i>	يطبع	<i>jäḥba‘</i>
tuba	<i>ğurfa</i>	غرفة	<i>biit</i>
tuhat	<i>älf</i>	ألف	<i>älf</i>
tulema	<i>jä‘tii</i>	يأتي	<i>jiži</i>
tuletõrjuja	<i>ražulu l-iḥfaa‘</i>	رجل الإطفاء	<i>ražulu l-maḥaafi</i>
tuli	<i>naar</i>	نار	<i>‘ääfia</i>
tumehall	<i>ramaadi ġaamiq</i>	رمادي غامق	<i>rmaadi ġaamq</i>
tund	<i>äs-sää‘ä</i>	الساعة	<i>s-sää‘ä</i>
tundma	<i>jäḥussu</i>	يحس	<i>jäḥäss</i>
tunniseier	<i>‘aqrabu s-sää‘ä</i>	عقرب الساعة	<i>‘aqrab d-sää‘ä</i>
tuul	<i>rijääḥ</i>	رياح	<i>börd</i>
tuvi	<i>ḥämäämä</i>	حمامة	<i>ḥmääma</i>
tõlk, tõlkija	<i>mutäržim</i>	مترجم	<i>mutäržim</i>
tädi (emapoolne)	<i>ḥäälä</i>	خالة	<i>ḥäälä / ḥäälti</i>
tädi (isapoolne), sõtse	<i>‘ämmä</i>	عمة	<i>‘ämmä / ‘ämmti</i>
tähed	<i>nužuum</i>	نجوم	<i>nžuum</i>
täis	<i>mumtälii‘</i>	ممتليء	<i>‘aamr</i>
täiskasvanu	<i>bäälīg / raašid</i>	بالغ / راشد	<i>bäälīg / raašd</i>
täitma	<i>jämlä‘u</i>	يملاً	<i>ji‘ämmar</i>

täna	<i>äl-jäum</i>	اليوم	<i>l-juum</i>
täna öösel	<i>äl-läilä</i>	الليلة	<i>l-liila</i>
tänav	<i>šääri'</i>	شارع	<i>šääri'</i>
tööandja	<i>muwažžaf</i>	موظف	<i>muwažžaf</i>
tööline	<i>'äämil</i>	عامل	<i>'äämil, uvrie</i>
töötama	<i>jä'mälu</i>	يعمل	<i>ji'mäl</i>
tüdruk	<i>bint</i>	بنت	<i>bint</i>
tühi	<i>fääriğ</i>	فارغ	<i>fääriğ</i>
tütar	<i>ibnä / bint</i>	إبنة / بنت	<i>bint</i>
ujuma	<i>jäsbähu</i>	يسبح	<i>jisbäh</i>
ujumistikoo	<i>libääs äs-sibäähä</i>	لباس السباحة	<i>lbääs s-sibäähä</i>
uks	<i>bäab</i>	باب	<i>bäab</i>
uss	<i>duuda</i>	دودة	<i>duuda</i>
uus	<i>žädiid</i>	جديد	<i>ždiid</i>
vaal	<i>huut</i>	حوت	<i>huut</i>
vaatama	<i>janžuru</i>	ينظر	<i>jitfarraž, jišuuf</i>
vabandama	<i>jä'tađiru</i>	يعتذر	<i>jä'taadir</i>
vaene	<i>faqir</i>	فقير	<i>faqir, poovrö</i>
vagun, käru	<i>'araba</i>	عربة	<i>šäärio</i>
vaikne	<i>häädi'</i>	هاديء	<i>häädi</i>
vaip	<i>sižžäädä</i>	سجادة	<i>lähseera</i>

valamu	<i>migsälä</i>	مغسلة	<i>lavabo</i>
valetama	<i>jäkḍubu</i>	يكذب	<i>jikḍib</i>
valge	<i>äbjäḍ</i>	أبيض	<i>bjed</i>
valgeks minema	<i>jubajjiḍu</i>	يبيض	<i>jibajjiḍ</i>
valmis saama, lõpetama	<i>junhii</i>	ينهي	<i>junhii</i>
vana	<i>qadiim</i>	قديم	<i>qdiim</i>
vanaema	<i>žäddä</i>	جدة	<i>židda</i>
vanaisa	<i>žädd</i>	جد	<i>židd</i>
vara	<i>bääkirän</i>	باكرا	<i>bökri</i>
varrukas	<i>kum</i>	كم	<i>kum</i>
varvas	<i>ibhääm ul-qadam</i>	إبهام القدم	<i>ibhääm ul-qadam</i>
vastama	<i>južiibu</i>	يجيب	<i>južiib, jaradd</i>
WC	<i>ḥämmääm</i>	حمام	<i>tualet</i>
veebruuar	<i>fäbraair (šubaaḥ)</i>	فبراير (شباط)	<i>fäbraaiir</i>
veen	<i>wariid</i>	وريد	<i>wariid</i>
veerand kolm	<i>äḥ-ḥäaniä wa r-rub 'ä</i>	الثانية والرابع	<i>žuuz warb 'ä</i>
veerandtund	<i>är-rub 'ä sää 'ä</i>	الرابع ساعة	<i>rba 'ä sää 'ä</i>
vend	<i>aḥ</i>	أخ	<i>aḥ / ḥuuja</i>
vennapoeg	<i>ibnu l-aḥ</i>	ابن الأخ	<i>wuld l-aḥ / wuld ḥuuja</i>
vennatütar	<i>ibnätu l-aḥ</i>	ابنة الأخ	<i>bint l-aḥ / bint ḥuuja</i>

veoauto	<i>šääḥinā</i>	شاحنة	<i>kamioŋ</i>
vereringe	<i>ad-dawrat ud-damawijä</i>	الدورة الدموية	<i>sirkulasioŋ</i>
veri	<i>damm</i>	دم	<i>dmm</i>
veritsemine	<i>näziif</i>	نزيف	<i>näziif</i>
vesi	<i>mää'</i>	ماء	<i>maa'</i>
viiekümnes	<i>äl-ḥamsuun</i>	الخمسون	<i>l-ḥamsiin</i>
viiendik	<i>ḥumus</i>	خمس	<i>ḥumus</i>
viies	<i>äl-ḥäämis</i>	الخامس	<i>l-ḥääms</i>
viis	<i>ḥamsa</i>	خمسة	<i>ḥamsa</i>
viiskümmend	<i>ḥamsuun</i>	خمسون	<i>ḥamsiin</i>
viisteist	<i>ḥamsata 'ašar</i>	خمسة عشر	<i>ḥamsta 'aš</i>
viskama	<i>jarmii</i>	يرمي	<i>jarmii</i>
voltima	<i>jaṭwii</i>	يطوي	<i>jaṭwii</i>
voodi	<i>sariir</i>	سرير	<i>sriir</i>
vorst	<i>sažaq</i>	سجق	<i>kašeer</i>
vulkaan	<i>burkāän</i>	بركان	<i>burkāän</i>
vunts	<i>šäärib</i>	شارب	<i>šäärib</i>
võhik, ignorantne	<i>žäähil</i>	جاهل	<i>žäähil</i>
või	<i>zibda</i>	زبدة	<i>zbdā</i>
võib-olla	<i>rubbämää</i>	ربما	<i>rubbaama</i>
võimas	<i>qawii</i>	قوي	<i>qwi</i>

võitlema	<i>jatašaažiru</i>	يتشاجر	<i>jiddääbz, jitšaažr</i>
võrdub	<i>musääwin</i>	مساو	<i>tusääwi</i>
võti	<i>miftääḥ</i>	مفتاح	<i>sääruut</i>
võtma	<i>ja'ḥuḍu</i>	يأخذ	<i>ja'ḥuḍ</i>
väike	<i>šagiir</i>	صغير	<i>šgiir</i>
väljas	<i>fi l-ḥääriž</i>	في الخارج	<i>barra</i>
väljuma	<i>jaḥružu</i>	يخرج	<i>jiḥruž</i>
vöö, rihm	<i>hizääm</i>	حزام	<i>hazääm</i>
vürtspoodnik	<i>sämmään</i>	سمان	<i>baqaal</i>
õde	<i>uḥt</i>	أخت	<i>uḥt / uḥti</i>
õepoeg	<i>ibnu l-uḥt</i>	ابن الأخت	<i>wuld l-uḥt / wuld uḥti</i>
õetütar	<i>ibnātu l-uḥt</i>	ابنة الأخت	<i>bint l-uḥt / bint uḥti</i>
õhk	<i>hawaa'</i>	هواء	<i>huaa'</i>
õhtu	<i>äl-mäsää'</i>	المساء	<i>l-mäsa'</i>
õhtusöök	<i>'äšää'</i>	عشاء	<i>'äšää'</i>
õhuke, kõhn	<i>näḥiif</i>	نحيف	<i>rqiif</i>
õlg	<i>kätif</i>	كتف	<i>krõff</i>
õli	<i>zäit</i>	زيت	<i>ziit</i>
õmbleja, rätsep	<i>ḥajjaaṭ</i>	خياط	<i>ḥajjaaṭ</i>
õpetaja	<i>mu'ällim</i>	معلم	<i>mu'ällim</i>
õppima	<i>jadrusu</i>	يدرس	<i>jidrus</i>

äi	<i>ħämmu</i>	حمو	<i>bbõn zäuži / mrati, nsiib</i>
ämm	<i>ħämäät</i>	حماة	<i>umm zäuži / mrati, nsiiba</i>
ärimees, kaupmees	<i>tääžir</i>	تاجر	<i>tääžir</i>
ärkama	<i>jästäiqižu</i>	يستيقظ	<i>jistäjqid, jinood</i>
öökull	<i>buumä</i>	بومة	<i>muuka</i>
üheksa	<i>tisä‘ä</i>	تسعة	<i>tša‘</i>
üheksakümmend	<i>tisä‘uun</i>	تسعون	<i>ts‘iin</i>
üheksakümnes	<i>ät-tisä‘uun</i>	التسعون	<i>t-ts‘iin</i>
üheksandik	<i>tus‘u</i>	تسع	<i>tus‘u</i>
üheksas	<i>ät-tääsi‘a</i>	التاسع	<i>t-tääsiä</i>
üheksateist	<i>tisä‘ätä‘ašar</i>	تسعة عشر	<i>tsta‘aš</i>
ühte sulatama, segama	<i>jämzižu</i>	يمزج	<i>jimziž</i>
üks	<i>waaħid</i>	واحد	<i>waaħid</i>
üks kord	<i>marratan waaħida</i>	مرة واحدة	<i>marra waħda</i>
üksteist	<i>äħäda‘ašar</i>	أحد عشر	<i>ħda‘aš</i>
üleval	<i>fauqa</i>	فوق	<i>fuuq</i>
ülikool	<i>žäämi‘ä</i>	جامعة	<i>žäämi‘ä</i>
üliõpilane	<i>ħaalib</i>	طالب	<i>ħaalib</i>
ütlema	<i>jaquulu</i>	يقول	<i>jiquul</i>

SUMMARY

Araabia keele vestmik-sõnastik

Arabic phrasebook and dictionary

Master's thesis

University of Tartu

2013

135 pages

Keywords: Arabic, Moroccan, phrasebook, dictionary

The aim of the thesis was to compile a small phrasebook and dictionary for the Estonians interested in Arabic language or travelling in the Arab world and wishing to learn sentences and words used in everyday life. The work is a bases for an Arabic phrasebook and dictionary hopefully published in the future.

The sentences and words in the phrasebook and dictionary are given in Estonian, Modern Standard Arabic, transcription of the latter, and Moroccan dialect. In order to simplify reading for the beginners an Estonised ISO transcription was evolved and put to use. One of the hardest questions during the writing process was the choice between Modern Standard Arabic and all Arabic numerous dialects. Finally the happy medium was chosen and Modern Standard Arabic and Moroccan dialect put to use. To encompass the whole Arab world Egyptian and one of the Middle Eastern dialects will be added to the list in the future.

The composition of the thesis itself was a multiplex work. Author's already existing materials were used; Arabic and other phrasebooks and dictionaries, well travelled friends, acquaintances and family members consulted for new ideas, new subjects and feedback.

The thesis is divided into four parts. The first part introduces the basics of the Arabic language – a macro-language with 27 sublanguages; 28 or 30 consonants and three vowels; three cases; the use of dual next to singular and pluriel; one of the world's largest vocabularies; a peculiar system for forming verbs from roots and use of tenses in the eyes of most Europeans.

The second part gives a short overview of the possibilities of learning Arabic in Estonia. Interest in Arabic has been relatively high, at the same time most of Arabic learners abandon their study because of the difficulties or the lack of time.

The third part introduces the basic principles and occurred problems of writing the thesis, gives a detailed explanation of the used transcription and reveals the future plans with the phrasebook and dictionary.

The fourth part is the phrase book and dictionary itself, containing around 1000 sentences and words divided into 35 subjects like starting a conversation, everyday life, in a hotel, in the house, in the city, asking for directions, in a restaurant, transportation, food, shopping, numbers, human body etc.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina

Kätlin Hommik

(autori nimi)

(sünnikuupäev: **05.01.1980**)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose
„Araabia keele vestmik-sõnastik“,
(lõputöö pealkiri)

mille juhendaja on

Ilmar Anvelt,

(juhendaja nimi)

- 1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
 - 1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. Olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
 3. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus, **Kätlin Hommik** 15. mai 2013